

ORMOŽ

Kdaj nova obvoznica

Obvoznica izven mestnega jedra je v Ormožu zelo potrebna. Prvi razlog za gradnjo takšne ceste je gost tovarni promet za sladkorno tovarno ob tako imenovani trimesečni kampaniji, drugi razlog je v tem, da skozi mesto teče več glavnih poti tako na Hrvaško, proti Ljutomeru in Ptuj.

Delegati ormoške občine so že na regionalni in republiški ravni izpostavili problem obvoznice. Vendar ustreznih soglasij niso dobili tako na republiški skupnosti za ceste kot tudi na ostalih organih. Ker gradnja obvoznice ni predvidena niti v občinski resoluciji razvoja, niti v republiški, se akcija prestavlja na naslednje srednjeročno obdobje 1981—80.

Obvoznica bo potekala na severnem delu mesta, začela bi se naj v grabi pred vhodom v mesto, tekla mimo pokopališča in OŠ na Hardeku ter se priključila križišču cest Središče, Ljutomer. Po prvih ocenah bi investicija znašala okoli 50 milijonov dinarjev.

zk

PRED SEJO SO PTUJ

Tokrat samo dva zbora

V sredo, 24. januarja se bodo na 10. seji sestali delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, medtem ko bodo delegati družbenopolitičnega zbora zasedali 30. januarja.

Kot običajno, bodo delegati naprej ugotovili sklepčnost, zatem obravnavali in sprejeli zapisnika 8. in 9. seje zborov in nadaljevali z obravnavo osnutka programa dela vseh treh zborov v letošnjem letu. Sklepati bodo o izjemnih ukrepih v TOZD živilska industrija Petovja — Kmetijski kombinat Ptuj in glasovali o sprejemu odlokov. Delegati zbora združenega dela bodo glasovali o predlogih odlokov o višini prispevka za vzdrževanje in obnavljanje posameznih komunalnih objektov in naprav skupne rabe za leto 1979. o obveznem prispevku

uporabnikov komunalnih storitev za realizacijo programa izgradnje objektov in naprav za čiščenje in odstranjevanje odpadnih vod v mestu Ptuj ter o zimski službi. Delegati zbora krajevnih skupnosti bodo odločali tudi o sprejemu predloga odloka o splošni prepovedi parcelacije zemljišč in prepovedi graditve na delu območja krajevnih skupnosti Podlehnik.

Poleg tega bodo delegati obeh zborov razpravljali o osnutkih družbenega dogovora dravsko lovsko gojitvenega območja in dogovora haloško lovsko gojitvenega območja.

Ob koncu so na dnevnem redu še delegatska vprašanja in odgovori.

N.D.

Solidarnost s polovičnim uspehom

Akcija zbiranje solidarnosti za ublažitev posledic po naravnih nesrečah v kmetijstvu ptujke občine se bliža h koncu. Po podatkih občinskega štaba za odpravo posledic po naravnih nesrečah pa se je klicu solidarnosti doslej odzvalo 117 temeljnih in drugih organizacij ter skupnosti, ki so v solidarnostni sklad prispevali 1.497.571 dinarjev. To pa je le 50 odstotkov predvidenih sredstev. Ponovno je potrebno povedati, da se v akcijo niso vključile večje delovne organizacije, izjemni Kmetijski kombinat Ptuj. Sicer pa bo seznam vseh, ki so prispevali sredstva v solidarnostni sklad in vseh, ki se v akcijo niso vključili, javno objavljen, ko bo občinski štab v celoti zaključil z delom.

Štab prav v teh dneh natančno proučuje poročila ustreznih komisij iz krajevnih skupnosti, ki so bile prizadete po požehi v letu 1977 in 1978 in v katerih so sezname oškodovancev in predlogi, kako se naj sredstva solidarnosti tudi razdelijo.

Pričakujejo, da bodo z delom zaključili najpozneje do meseca marca, ko bodo sredstva solidarnosti razdeljena na organizacije, kjer bodo oškodovanci lahko prevzeli potreben reprodukcijski material. Štab bo o tem oškodovance sproti obveščal. Prav tako bo štab po končani akciji podal natančen pregled razporejenih sredstev solidarnosti po krajevnih skupnostih.

V tem trenutku pa so že znani podatki o razporejenih sredstvih iz republiškega solidarnostnega sklada. Podrobneje bomo o tem zapisali ob zaključku akcije. Kljub vsemu pa štab poziva vse, ki se v akcijo še niso vključili, da to storijo do 15. februarja.

Vzrokov za le delni uspeh solidarnostne akcije je več. Priznati pa moramo, da smo akcijo v občini zastavili s časovno zamudo in tudi premalo odgovorno. Med tistimi, ki se v akcijo niso vključili, pa so nekateri „stari znanci“.

MG

AVTO-MOTO ŠPORT

Razglasitev republiških prvakov

Pretekli petek je AMZ Slovenije proglasila najboljše tekmovalce v tistih vrstah moto športa, ki so v preteklem letu imela v programu tudi republiška prvenstva. Tekmovalci AMD Ptuj so osvojili dva naslova in sicer oba v kartingu. Republiška prvaka sta postala Uroš Langerholc v kategoriji 100 ccm in Milan Slana v kategoriji 125 ccm. Langerholc je tako v pretekli sezoni osvojil oba naslova, republiškega in državnega. Ekipa AMD Ptuj je v republiškem tako kot v državnem prvenstvu druga za AMD Ljubljana — Moste.

l. k.

Uroš Langerholc, zmagovalec na državnem prvenstvu v Hajdošah
Foto: Langerholc

MEDNARODNO LETO OTROKA

OCENILI BOMO DOSEŽENO STOPNJO DRUŽBENE SKRBI ZA OTROKA

Družbena skrb za otroke se mora razvijati kot ena bistvenih funkcij združenega dela in naše družbe v celoti. Vsem otrokom je potrebno zagotoviti izenačene pogoje za normalen razvoj, večjo socialno varnost, socialistično-samoupravno izobraževanje in vzgojo, smo poudarili že na 11. kongresu ZK Jugoslavije.

Skozi vse leto bomo v vseh sredinah preverjali stopnjo družbene skrbi za otroke; mednarodno leto otroka nas še posebej zavezuje, da se naša skrb okrepi

in da bomo še bolj delali kot doslej. V organizacijah, ki dnevno skrbijo za otrokov razvoj se bolj ali manj pripravljajo na prireditve in ostale manifestacije v okviru mednarodnega leta otrok.

Seveda pa bomo morali v vseh prikazih doseženega izhajati iz lastnih sredin, brez posnemaj in tako tudi iskati lastne poti napredka. V vseh prizadevanjih nas mora voditi ugotovitev, da je človek največja družbeno vrednost.

MG

Jutri zadnji šolski dan

Ko bi se le obdržal tale snegec, menijo tile učenci, ki so kar iz šolskih klopi pridrveli na hriček za osnovno šolo Franca Osojnika v Ptuj in tu poskušali svoje smučarske in druge fantovske sposobnosti.

No, pouka je konec, počitnice bodo učenci in dijaki preživeli na smučarji, doma, na ulici, cesti, pri teti in stricu ter pri sošolcih. Zadnji teden je bil zelo naporen, kajti vsi so se na vse pretege učili, da bi še tik pred dvanajsto popravili slabo oceno na boljšo, seveda. Sedaj so si zaslužili počitnice, tudi šolske klopi. In kako dolgo bo trajal počitek? Do 5. februarja ne bodo krlila in hude drgnile šolskih klopi. HURA, POČITNICE!

fotozapis: zk

ZVEZA KOMUNISTOV

Ocena dosedanjega dela

Včeraj in danes je v ptujski občini na obisku delovna skupina CK ZKS, ki jo sestavljajo Emil Rojc, izvršni sekretar pri predsedstvu CK, Dušan Gačnik in Zlato Vogrič, strokovna sodelavca, Jelka Firbas in Stanko Lepej, člana CK ter Alojz Gojčič, medobčinski sekretar za mariborsko regijo.

Delovna skupina ocenjuje idejnopolitično usposobljenost, akciskov učinkovitost in organiziranost ter metode dela komunistov v ptujski občini. Ugotavlja tudi razumevanje vloge ZK z namenom, vzpodbuditi aktivnost članov za ureditve kongresnih stališč, sprejetih usmeritev na sejah CK ZKS in njegovih organih. Hkrati gre za preverjanje dela organov CK.

Da bi spoznali stanje, so v sredo obiskali osnovne organizacije ZKS v TOZD Kmetijstvo — delovna enota Osojnik, v Agisovi TOZD Gumarna in OO ZKS v krajevni skupnosti Cirkulane. Danes dopoldan bodo obiskali osnovno organizacijo Laboda TOZD Delta Ptuj, popoldan pa se bodo pogovarjali s člani OO v TOZD Bolnišnica, kjer bodo prisotni tudi sekretarji ostalih osnovnih organizacij v Zdravstvenem centru Ptuj—Ormož.

Po opravljenih razgovorih bodo pripravili poročilo, ki bo obravnavano na razširjeni seji članov komiteja OK ZKS Ptuj, kjer bosta prisostvovala tudi France Popit, predsednik in Franc Setinec, sekretar predsedstva CK ZK Slovenije.

N. D.

IZ VSEBINE

Letos 70 tisoč televizorjev (stran 2)

Črne številke vznemirjajo, zakaj? (str. 5)

Problemi preprečevanja zanositve (stran 7)

93 let življenja Antona Rebernika (str. 8)

Priprave nogometne sekcije (stran 11)

Svečanost na bojišču legendarnega Pohorskega bataljona

Zaključni del letošnjih svečanosti v okviru praznovanja praznika občine Slovenska Bistrica je bil na sam dan svečanosti, ko se je pri spominskem obeležju, na kraju poslednjega boja legendarnega Pohorskega bataljona, zbralo veliko število najvidnejših družbenopolitičnih delavcev, predstavnikov gospodarskega življenja in tudi pobratenih občin in predstavnikov garnizije Pohorski bataljon iz Slovenske Bistrice.

Proslava pri spominskem obeležju poslednjega boja

Na svečanosti, ki se je pričela ob 14. uri, je o poslednem boju in smrti legendarnega bataljona spregovoril predstavnik OO ZZB NOV Slovenska Bistrica Anton Kolenko, za tem pa so predstavniki družbenopolitičnih in drugih organizacij bistriške in z njo pobratenih občin iz Svetožareva, Čičeva in Bosanske Dubice položili na osrednji spomenik vence in cvetje. Svoji in mladi pa so prižgali sveče.

Na bojišče legendarnega Pohorskega bataljona sta v času komemoracije prispeli tudi partizanska patrila, ki je pred tem obiskala mnoge kraje in pohorske partizane, ki so dali pomemben prispevek v NOB, in mladinska pohodna enota, ki je štela kar 85 mladih iz vse občine, v njihovi sestavi pa so bili tudi mladi vojaki.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Z RAZŠIRJENE SEJE KOMITEJA OK ZKS PTUJ

Podružbljanje obrambnih priprav

Člani ptujkega komiteja OK ZKS so se v četrtek, 11. januarja sestali na razširjeni seji in govorili o vprašanih SIO in družbene samozastite. Posebej so namenili pozornost podružbljanju sistema obrambnih priprav, usposabljanju ter osveščanju delovnih ljudi in občanov za koncept SIO in DS, pa tudi vlogi članov zveze komunistov pri podružbljanju.

V zares plodni razpravi je bilo ugotovljeno, da je bil dosežen kvaliteten premik na tem področju v vseh samoupravnih strukturah, vendar so še prisotna vrzeli, največ na področju usposabljanja in osveščanja množic. Najmanj je storjeno v samoupravnih interesnih skupnostih, kjer so pravzaprav šele na začetku poti. Tu bodo morali aktivni zveze komunistov odigrati pomembnejšo vlogo kot doslej.

Precej je bilo storjenega tudi na nivoju organizacijskih priprav v okviru vodstev in različnih nosilcev tega sistema, ne moremo pa biti zadovoljni s širino delovanja.

Glavni zaključki posveta so bili usmerjeni v še večjo idejnopolitično delovanje subjektivnih sil, predvsem zveze komunistov med množicami. Prizadevati se za povezanost sistema teoretičnega in praktičnega usposabljanja, zlasti v krajevnih skupnostih. Prav tu se morajo vsi nosilci obrambnih priprav bolj povezovati med seboj, usklajevati in jih tudi skupaj praktično preverjati. Vsi zaključki razširjene seje bodo napotilo za akcijo vsem družbenopolitičnim organizacijam v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter krajevnim skupnostim.

N.D.

Kurentovanje vabi

Letošnje že 19. kurentovanje bo 27. februarja. Pričakovati pa je, da bo prireditev še kakovostnejša od lanske. Sodelovanje na prireditvi so že prijavile nekatere skupine od drugod, ki bodo tako prvič nastopile na naši prireditvi.

Odbor za pripravo kurentovanja je k sodelovanju povabil blizu 300 temeljnih in drugih organizacij združenega dela ter skupnosti, šole, gasilske in prosvetna društva ter samostojne obrtnike. Seveda pa vabilo za sodelovanje velja tudi vsem ostalim in tudi tistim, ki so se vsa leta doslej izogibali organizirane karnevalske povorke.

Stroški celotne prireditve bodo letos predvidoma okrog 440.000 dinarjev. Potrebna sredstva pa bodo zbrali iz dotacij, reklamnih oglasov temeljnih in drugih organizacij ter prispevkov samostojnih obrtnikov; nekaj pa tudi iz vstopnine. Odbor je tudi odločil, da bo cena vstopnic 15 dinarjev za odrasle, za otroke pa 5 dinarjev. Priložnostna značka, ki bo izdana ob kurentovanju pa bo veljala 20 dinarjev. V prodaji bo že pred pustom.

Nekateri lani odboro so v tem trenutku angažirani pri pripravi razstave ob 10-letnici Folklornega društva Ptuj. Na že omenjeni razstavi želijo člani društva poleg dejavnosti folklorne prikazati še dosedanje prireditve kurentovanja. Pri tem pričakujejo tudi pomoč fotografov, ki so v vseh letih prireditve pridno beležili utrinke prireditve. Vsi, ki bi želeli s fotografijami sodelovati na spominski razstavi, morajo to sporočiti do 1. februarja v Turist biro Ptuj in poleg prijave priložiti še ustrezne fotografije.

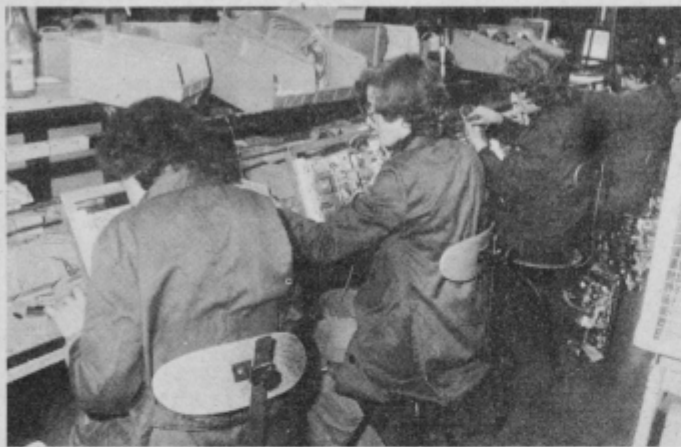
MG

TGO GORENJE TOZD ELEKTRONIKA PTUJ

Letos 70000 televizorjev

V preteklem letu so v TGO Gorenje TOZD Elektronika Ptuj izdelali in prodali 50 tisoč črno-belih televizijskih sprejemnikov. S tekočega traku je iz Ptuja na tržišče dnevno odpotovalo okrog 200 televizorjev. Letošnji program pa je večji in sicer bodo izdelali 70 tisoč sprejemnikov ali 250 dnevno. V ta namen bodo zaposlili nove delavce, čeprav jih že sedaj tare pereč prostorski problem. Po našem mnenju večje proizvodnje v sedanjih (izposojenih) prostorih ne bo možno doseči (mislim na več kot 70 tisoč sprejemnikov letno). Kljub utesenjenim prostorskim pogojem pa jim veselja do dela ne manjka, saj jim v prvi vrsti gre za izpolnitev postavljenega načrta. Na dnevno proizvodnjo 250 sprejemnikov bodo prešli v kratkem.

Prostorske težave narekujejo izgradnjo novih proizvodnih prostorov. Tako bo ob Ormoški cesti v Ptuj zrasla nova hala s površino okrog 4200

Sestavljanje televizorja

Foto: M. Ozmeč

kvadratnih metrov. Preselitev v nove prostore bodo opravili še v tem letu. Prostora bo dovolj tako za sedanjo proizvodnjo TV sprejemnikov kot tudi za proizvodnjo birotehnične opreme, ki bo letos večja za 20 odstotkov v primerjavi z lansko. Možnosti za povečano proizvodnjo imajo na obeh področjih in v ta namen že tečejo pripravljala dela v sodelovanju s tovarno gospodinjne opreme Gorenje.

S prodajo proizvodov nimajo nobenih težav, saj je povpraševanje večje od proizvodnje. Tudi v bodoče bo tako, saj smo pričeli z uvajanjem drugega televizorja na domu, po drugi strani pa je med barvnimi in črno-belimi sprejemniki še prevelik razkorak. Zato razmišljanja (ki več niso samo razmišljanja) o nadaljnjem povečevanju proizvodnje in zaposlitve imajo realno podlago. Menim, da brez pretiravanja lahko zapišemo, da se bo število zaposlenih in temu ustrezno tudi proizvodnja, v naslednjih letih povečala na 1000 delavcev. To pa za ptujsko občino

Konstruktorji pri delu

Foto: M. Ozmeč

niso mačje solze. Zraven tega pa bo, kot poudarjajo v TOZD Elektronika, to resnično naša tovarna, saj so zaposleni delavci, tako strokovnjaki kot priučeni, iz tega območja. Dravskega in Ptujkega polja, Halož in Slovenskih goric. Seveda se že in se še bodo v razvoju srečevali s problemi kot so družbena prehrana, stanovanja za delavce, prevozi in podobno. To so sestavni deli njihovega dela. Zato bodo ob izvedbi postavljenega programa morali rešiti tudi ta vprašanja.

I.kotar

OBOGATITEV GOSTINSKE PONUDBE

Že nekaj časa obiskovalci ptujskih gostinskih lokalov opažajo, da se spreminja kakovost postrežbe in drugi vidiki gostinske ponudbe. Še bolj pa je razveseljivo to, da se ptujski gostinski delavci odločajo za novosti v ponudbi. Običajna ponudba se dopolnjuje z organiziranimi večerji in obliki lovskih večerj, domačih kolin in ribjih pojedinj. Za začetek se takšne večerje pripravljajo v obratih pri Roziki, Belem križu in pri Ribiču. V soboto bodo „domače kolone“ pri Belem križu. Da gosti ne bodo samo segali po izbranih jedilih in vinih, bo poskrbel ansambel „Akordi“.

Zanimivo je tudi, da bodo ponovno odprli „Haloško klet“. Prvi ples bo že v začetku februarja. Na tem mestu pa bodo ponujali specialitete madžarske in prekmurske kuhinje. Čas do pusta pa v organizaciji želijo izpolniti s ponudbo „pustnih specialitet“ in pustnimi plesi. Z organizirano „pustno ponudbo“ bodo pričeli že 18. februarja in jo zaključili 27. februarja. Veliki pustni plesi bodo 24. februarja organizirani v hotelu, Belem križu in v obratu pri Grozdu. Uvod v vse pustne prireditve pa je predpustni ples, ki bo 17. februarja v prostorih haloške kleti hotela Petovio.

Udeležbo na plesnih pa si bo potrebno zagotoviti s predhodno rezervacijo. Cene vstopnic so letos nekoliko višje zaradi tega, ker so pristihi še stroški obvezne konzumacije in večerje. Za tak način so se odločili zato, da vse prireditve dosežejo kulturni nivo in da se ognejo preveliki gneči.

MG

OKREPITI STIK S POTROŠNIKOM

Ob koncu lanskega leta je pričel veljati zakon o blagovnem prometu, ki določa pogoje za opravljanje blagovnega prometa in storitev. Na temelju določil zakona je republiški komite za tržišče in cene določil minimalni obseg podatkov in evidenc v „Pravilniku o minimalnem obsegu podatkov“. Nekaj teh podatkov in evidenc so temeljne organizacije oziroma delovne organizacije Emone že vodile; nekatere pa so pričeli voditi z letošnjim letom.

V prodajalnah in oddelkih trgovskega podjetja Emona — Merkur Ptuj so s prvim januarjem letos nastavili več evidenc. Gre za evidenco o povpraševanju, knjigo reklamacij in knjigo pripomb in pritožb. Kakšen je njihov osnovni namen? O tem smo povprašali direktorja trgovskega podjetja Emona — Maribor, Marjana Ostroško.

„Pravilnik o minimalnem obsegu podatkov dejansko omogoča potrošniku boljši vpogled v naše poslovanje in obenem določa več vrst evidenc, od teh je osnovna knjiga prodaje blaga,

ki smo jo vodili že dosedaj. Za potrošnika pa je najbolj „privlačna“ knjiga reklamacij. V to knjigo mora dnevno vsak prodajalec vpisovati vse reklamacije, ki se pojavljajo ob prodaji določenega artikla. Poslovodje in vodje oddelkov so zadaljeni, da vsaj enkrat mesečno, najkasneje pa do 5. v naslednjem mesecu seznanijo pooblaščenega delavca in delavsko kontrolo z vsemi ugotovitvami knjige. Potrebno jo je hraniti vsaj 2 leti tako, da je možen pregled nad reklamacijami tudi za nazaj. Tudi s tem bomo z našim potrošnikom vzpostavili kar najboljše stike, se ognili morebitnim sporom in drugim nepravilnostim, ki bi se morebiti pojavile pri nakupu blaga.

Druge evidencije je knjiga povpraševanja, v katero bodo v posameznih trgovskih lokalih in oddelkih vpisovali povpraševanje potrošnikov po določenih artiklih. Poleg tega še realizacijo povpraševanja in nakup teh vrst blaga. O vpisih v knjigo bodo delavci prodajalnih in tudi poslovalni organi v okviru Emone — Merkur razpravljali vsaj enkrat mesečno in na podlagi

razprav sprejemali tudi ustrezne sklepe skupaj z ukrepi glede same nabave.

Tretja evidenca: knjiga pripomb in pritožb bo služila potrošnikom za vpisovanje pripomb in pritožb v zvezi s postrežbo, odnosom prodajalcev do kupcev, izbiro, asortimanom blaga, kakovostjo blaga, embalaranjem blaga ter zaračunavanjem blaga.

Vse te evidencije morajo biti postavljene na vidna mesta v prodajalnah, da so kupcem dosegljive.

Popoviti moram, da so navedene evidencije izredno dobrodošle, saj bomo na ta način kot že rečeno še bolj okrepili stike z našimi potrošniki na osnovi pritožb bomo lahko dosledno spremljali mnenje potrošnikov, ki nastajajo v zvezi s postrežbo, kakovostjo ponujenega blaga in druge pomanjkljivosti. Na podlagi tega bodo sproti odpravljali vse te nepravilnosti. S tem tudi želimo okrepiti stike s potrošniškimi sveti v krajevnih skupnostih“, je zaključil Marjan Ostroško.

Priprava: MG

Uspeh vestnega in strokovnega dela

TEHNOHLAD ORMOŽ

vnih prostorov, ko pa bo čez dva ali tri mesece dograjen nov dom združenja, bo v njem dobil svoje poslovne prostore tudi Tehnohlad.

Tehnohlad je pričel z delom približno pred letom dni. V začetku je

pripravljeni zaposliti še dva. Kot zastopniki LTH so s svojimi monterstirskimi in vzdrževalnimi storitvami prisotni po vsej domovini. Bili so že v Skopju, Beogradu, Titogradu, Sarajevu, njihova „redna stranka“ je Dalmacijavino iz Sple-

Začasni poslovni prostori Tehnohlada v Poštni ulici v Ormožu

delal Mirko sam in prevzel servis za naprave LTH za območje od Murske Sobote, Vidma ob Ščavnici, do Poljčan, pa vse do Krapine in Varaždina. Seveda so se začela množiti naročila in po enem letu obstoja so zaposleni pri Tehnohladu trije delavci, takoj pa so

ta, pa vinarsko podjetje na otoku Pelješcu, Ljubljanska Emona, Slovin — TOZD v Ormožu in še bi lahko naštevali. Čakajo jih številna naročila, od hladilnice v mrliški vežici v Ptuj, hladilnih naprav v motelu Podlehnik, skratka dela je več kot preveč.

Povedati je treba, da opravlja Tehnohlad poleg garancijskih in izvengarancijskih servisov za naprave LTH tudi popravila vseh vrst in znamk gospodinskih aparatov hladilne in pralne tehnike, svojo dejavnost pa razširjajo še na področje igralnih naprav, ki se uporabljajo največ v javnih lokalih.

Nenehno povečevanje števila naročil je zgovoren dokaz zaupanja, ki si ga je v enem letu obstoja pridobil Tehnohlad. Kot sami zatrjujejo, bodo tudi v bodoče naredili vse, kar je v njihovi moči, da bodo zaupanje svojih strank še bolj utrdili. Ta naloga pa ni lahka, saj doživlja tehnika v današnjem času izredno hiter razvoj. Monterjem je zato vsako leto potrebna specializacija v LTH, mojster sam pa se vsako leto udeležuje simpozija strokovnjakov iz celega sveta v Zenevi. Na tem enotedenskem simpoziju razpravljajo o vseh najpomembnejših dosežkih v hladilni tehniki, ki je v nekaterih državah že vseno nekaj korakov pred našo.

Ko smo odhajali, je mojster Mirko Rebernik še dejal: „Če beremo Tednik tudi naši delavci, časno zaposleni na tujem, jim napišite, da naj se čimprej vrnejo in uveljavijo znanje, ki so si ga pridobili v tujini. Za strokovnjake je dela v domovini dovolj, le začeti je treba. Ko pa ljudje v tebi spoznajo res pravega mojstra, je tvoja razvoja not že zrlaena. Sam bi takoj zaposlil delavce, ki bi se vrnili z delovnimi izkušnjami v tej stroki.“

JB

SLOV. BISTRICA

Nova proizvodnja in izvozna načrtovanja v IMPOLU

V industriji metalnih izdelkov IMPOL iz Slovenske Bistrice, ki zaposluje skupno prek 1800 ljudi in je največja delovna organizacija na območju občine Slov. Bistrice, imajo jasno začrtan program bodočega širjenja proizvodnih prostorov in tudi strojnih kapacitet. S posebno pozornostjo so se usmerili tudi v doseganje višje stopnje obdelave proizvodov in njihove finalizacije.

Da bi načrtovane proizvodne cilje in naloge tudi najbolje uresničili predvidevajo že v letošnjem letu rekonstrukcijo nekaterih proizvodnih obratov. Tako bodo v TOZD Valjarna nabavili nove stroje s katerimi bodo uresničili prizadevanja po večji finalizaciji proizvodov. S temi stroji bodo v veliki meri povečali tudi sodelovanje s Kolinsko iz Ljubljane in z drugimi porabniki aluminijске folije za pakiranje prehrabnih proizvodov. Pomembnejšo rekonstrukcijo načrtujejo tudi v proizvodnem oddelku Livarne. V TOZD Investicije načrtujejo povečati proizvodnjo, danes že močno uveljavljenih aluminijških bazenov za kopališča. Povečanje proizvodnje pa načrtujejo tudi pri izdelavi plastelinov in rastlinjakov.

TOZD Montal je v okviru OZD IMPOL edini v celoti usmerjen v finalizacijo proizvodov Impola. Njegova osnovna dejavnost je izdelovanje aluminijških konstrukcij, s katerimi se uspešno uveljavljajo tudi na tujih tržiščih. V zadnjem obdobju pa so v okviru Impola osvojili tudi proizvodnjo in montažo aluminijških mrež in prometne signalizacije.

Za uspešno zagotavljanje potrebnih deviz, s tem pa tudi reprodukcijskih materialov se v Impolu močno zavedajo pomembnosti izvozne dejavnosti, ki jo z vsakim letom povečujejo, predvsem v države s konvertibilno valuto. Zadnja leta pa postaja izvoz močnejše usmerjen tudi v dežele v razvoju, ki postajajo vse pomembnejši dejavniki njihove zunanjetrgovinske izmenjave.

Letošnje leto bo pomenilo za izvozno dejavnost Impola pomembno obdobje, saj načrtujejo izvoz povečati za okoli 50 odstotkov.

Viktor Horvat

ZGRADILI BODO NOV HOTEL

ORMOŽ

Z ozirom na močno povpraševanje po prenočitvah in boljših gostinskih uslugah, so se v

Na vzhodnem delu bodo zgradili nove hotelske prostore

Ormožu odločili za gradnjo novega hotela, ki bo pravzaprav sestavni del že zgrajenega. V vzhodnem delu novega objekta bodo poleg 80 ležišč zgradili še večjo stekleno dvorano za prireditve in slovesnosti ter nočni lokal.

Potrebe po novem hotelu, novih sobah in posteljah so se pokazale že pri gradnji sladkorne tovarne, sedaj ko je tovarna takorekoč na polovici gradnje, so potrebe toliko večje. Do maja bodo v Ormožu porušili stari zgradbi ob hotelu in do konca leta zgradili vzhodni trakt. Celotna investicija bo znašala okoli 30 milijonov dinarjev, investitorja gradnje pa sta ormoški Jeruzalem in Slovin iz Ljubljane. Kot zanimivost je treba navesti zunanjo oblikovanje, ki bo tudi tokrat v rokah arhitekta Dušana Moškona.

Poleg tega pa tozdgostinstvo predvideva še adaptacijo gostišča na Jeruzalemu. Do konca letošnjega leta bodo v celoti prenovili vse prostore, obnovitvena dela pa bodo znašala okoli 7 milijonov dinarjev.

zk

foto: zk

mercator izbira panonija ptuj

V naših prodajalnah:

- ZARJA
- SLAVICA
- MAVRICA
- OBLAČILA
- CICIBAN
- BLAGOVNICA

lahko kupite moška, ženska in otroška oblačila po zelo ugodnih cenah.

POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN 30—50 ODSOTOKOVI!**Priporočamo se!**

PLAMEN OSANKARICE V SRCIH MLADIH POHODNIKOV

„Na mladih je naša prihodnost“ že skoraj tradicionalno naglašamo ob vseh pomembnejših prireditvah in svečanostih. Da je temu tudi tako potrjujejo mladi iz občine Slovenska Bistrica že vsa leta nazaj z njihovim aktivnim vključevanjem v krajijske življenjske in tudi v šolnih, delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih. Tu so ne samo udeleženci posameznih akcij in prireditev, ampak tudi njihovi nosilci. Pomembno vlogo posvečajo tudi ohranjanju tradicij NOB, kar dokazujejo s svojimi organiziranimi, učenjem in ustvarjanjem.

Mladi osnovnih šol so prevzeli skrb za urejanje spomenikov NOB na območju svojega kraja ali krajevnih skupnosti. Člani mladinskih organizacij ob številnih priložnostih obiskujejo preživele borce NOB in druge aktiviste s katerimi se pogovarjajo o dogodkih iz časov NOB, večkrat pa jim pomagajo tudi pri domačih opravilih. Skupno se srečujejo na srečanjih kot so kurirčkova pošta, pohodi, obnavljanje partizanskih

grobov in spomenikov, na praznovanjih jubilejev in še mnogih drugih oblikah.

Že tradicionalna in ena najmasovnejših akcij pa je vsakoletni

pohod na poslednje bojišče legendarnega Pohorskega bataljona, k Trem žebcljem na Osankarico. Letošnjega pohoda, bil je na dan občinskega praznika 8. januarja se je

udeležilo prek 80 mladih, ki so se del poti res prepeljali z avtobusi, so pa zato v tistem delu, ki so ga opravili peš, doživljali težave svojih vzornikov, pohorskih partizanov.

„Res še zdaleč ne moremo primerjati našega pohoda z okolnostmi v katerih so po pohorskih gozdovih hodili naši vzorniki pred 35 in več leti, kljub temu pa utrjujemo prijateljstvo in si pomagamo med seboj, čeprav se mnogi prav na tem pohodu prvič srečujejo“ je povedal Jože Majcen, strojni tehnik iz Impola, ki že tretje leto kot komandant vodi to pohorsko enoto. Enakega mnenja so bili tudi vsi udeleženci pohoda, med katerimi je bila skupina mladih iz osnovnih šol in tudi vojniki garnizije JLA Pohorski bataljon iz Slovenske Bistrice, ki se mladim pridružujejo ob vseh akcijah, naj bodo to delovnega, športnega, kulturnega ali drugih značajev.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Mladi po poteh pohorskih partizanov

POGOVOR Z IVANOM GRANDOM, PREDSEDNIKOM DRUŽBENEGA SVETA ZA DRUŽBENOEKONOMSKE ODNOSE IN GOSPODARJENJE PRI OBČINSKEM SVETU ZS PTUJ

Za večjo enotnost na področju investicijske politike

V zadnjem času v občini posvečamo veliko pozornost prav razpravam o stanju na področju investicijske politike. Da bi dobili osnovne podatke o stanju smo se obrnili na Iva Granda in mu zastavili več vprašanj.

Kako se formirajo sredstva za investicije? Zakaj pogosto zmanjšujemo vrednost oziroma obseg teh sredstev?

„Zakonskih možnosti za formiranje sredstev za investicije je več. Glavni viri pa so sredstva iz delitve dohodka, ker so prav ta sredstva najkakovostnejša in dejansko pomenijo sredstva za razširjeno reprodukcijo. Vendar se delež teh sredstev iz dohodka zlasti v obdobju zadnjih dveh let bistveno zmanjšuje in to na račun splošne in skupne porabe predvsem osebnih dohodkov.“

Naslednji investicijski vir so amortizacijska sredstva, katerih osnovni namen je nadomestitev vrednosti obrabljenih ali zastarelih naprav ali orodij. Ta sredstva se pogosto uporabljajo za odplačilo anuitet za investicijske naložbe tako, da zmanjšujejo sredstev za enostavno reprodukcijo.

V okviru delovnih organizacij in tudi v širšem prostoru pa obstajajo pogoji za združevanje sredstev za skupne naložbe v proizvodne ali druge investicije, ki so širšega pomena. Seveda mora biti način zdru-

ževanja opredeljen v posebnem samoupravnem sporazumu, kjer so tudi zabeležene pravice in obveznosti posameznih podpisnikov. Takih združevanj je v ptujski občini izredno malo (Agiš, delno Perutnina).

V občini pa smo beležili tudi širši poskus združevanja sredstev skozi banko za kreditiranje izgradnje Ptujskih toplic. Kot zadnji vir investicij navedimo kredite bank, ki so tudi klasičen in prevladujoč način zagotavljanja sredstev za investicije.

S kakšno strukturo investicijskih sredstev se srečujemo v ptujski občini, kakšna je njihova kakovost?

„Konec septembra 1978 je bilo stanje zagotovljenih sredstev za investicije v teku 1.094.843 tisoč dinarjev, od tega je lastnih sredstev 266 milijonov ali 24 odstotkov, sredstev bank 466 milijonov ali 43 odstotkov, 25 milijonov ali 2,3 odstotka je združenih sredstev (področje komunale), 33 milijonov je sredstev družbenopolitične skupnosti in samoprispevka, 301 milijon ali 27,6 odstotkov pa sredstev iz bodočega priliva (predvsem samoprispevki in sredstva samoupravnih interesnih skupnosti). Sredstva bodočega priliva se izenajajo z lastnimi sredstvi, tako da je delež lastnih sredstev v skupni predračunski vrednosti investicij 51 odstotkov. Za kreditna sredstva ugotavljamo, da so neugodna

zaradi sorazmerno kratkih odplačilnih rokov največ 5, le redko 10 let in prav tako visokih obrestih. To obremenjuje proizvodnjo v njeni začetni etapi. Posledice so poslovanja z izgubo.“

V ptujski občini odpade na industrijo 34 odstotkov vseh investicij, kmetijstvo 21 odstotkov, gradbeništvo 7 odstotkov, komunalno dejavnost 9 odstotkov, negospodarske dejavnosti 16 odstotkov in ostalo negospodarsko dejavnost 13 odstotkov. Med industrijskimi investicijami sta pomembni le dve: tovarna v Dolanah in rekonstrukcija oziroma razširitev proizvodnje v TGA.

Za investicije na področju gospodarstva in infrastrukture ugotavljamo, da so naložbe utemeljene, v nekaterih primerih celo pogoj za normalen potek dosežane proizvodnje. Poudariti pa je potrebno, da so odločno preizkušene.

Kdaj lahko rečemo, da so investicijska sredstva dobro naložena?

„Smatra se, da je investicijska naložba upravičena, če zagotavlja večjo proizvodnjo, večjo donosnost od obstoječe zmogljivosti in če je v roku zaključena. Vse to pa je povezano z natančno izdelavo vseh vrst projektov, izbiro najboljšega in najsposobnejšega izvajalca in strogo spoštovanje postavljenih izvedbenih rokov. Pogosto prihaja do prekoračitve rokov pri izvajal-

Program dela za februar in marec

Zbori skupščine občine Ptuj bodo na sejah v tem mesecu obravnavali tudi programe svojega dela za letošnje leto. Delegati so že preiel predlog začasnega programa dela za prvo trimesečje. Ker je januarski program razviden iz dnevnega reda seje SO Ptuj (glej sestavek na prvi strani), navajamo program dela za februar in marec.

SEJE ZBOROV V FEBRUARJU:
Zbor združenega dela (ZZD), zbor krajevnih skupnosti (ZKS) in družbenopolitični zbor (DPZ) bodo na ločenih sejah obravnavali naslednja vprašanja:

— Spremembe in dopolnitve družbenega dogovora o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1976 do 1980 z dopolnilom k družbenemu dogovoru o temeljih tega plana, pristojni so vsi trije zbori, predlagatelj pa je skupščina SR Slovenije.

— Predlog sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o podeljevanju priznavalnih udeležencem NOV in drugih vojn, prav tako pristojni vsi trije zbori, predlagatelj pa je republiški komitej za vprašanja borcev NOV in vojaških vojn invalidov pri skupščini SRS.

— Predlog odloka o pripravi za sprejem družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1981—1985, pristojni vsi trije zbori, predlagatelj je izvršni svet SO Ptuj.

— Predlog odloka o pripravi za sprejem dolgoročnega plana občine Ptuj za obdobje 1986—1995 oz. 2000, pristojni vsi trije zbori, predlagatelj IS SO Ptuj.

— Informacija o problematiki TGA „Boris Kidrič“ Kidričevo, pristojni vsi trije zbori, predlagatelj IS SO Ptuj.

— Analiza prometne situacije v Ptuj in v regiji, pristojna ZZD in ZKS, predlagatelj izvršni svet SO Ptuj.

— Predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj v občini Ptuj, pristojna ZZD in ZKS, predlagatelj IS SO Ptuj.

— Osnutek odloka o dopolnitvah in spremembah odloka o ureditvi cestnega prometa za mesto Ptuj, pristojna ZZD in ZKS, predlagatelj IS SO Ptuj.

— Nadalje je v programu osnutki naslednjih odlokov: o dopolnitvi odloka o likvidaciji zunaj proračunskih sredstev občine Ptuj, o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov v občini Ptuj,

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

o merilih, po katerih se razvrstijo črnozgradnje na območju občine Ptuj ter osnutek odloka o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč v občini Ptuj. Za vse navedene osnutke sta pristojna ZZD in ZKS, predlagatelj pa je izvršni svet SO Ptuj.

SEJE ZBOROV V MARCU:

Predlog družbenega dogovora o pridobivanju sredstev za osebo in skupno porabo ter skupnih osnovah in merilih za določanje osebnih prejemkov delegatov ter voljenih in imenovanih funkcionarjev, pristojni so vsi trije zbori, predlagatelj pa sta skupščina SRS in komisija za volitve in imenovanja.

— Sprejem študije „Dolgoročna koncepcija razvoja turizma občine Ptuj do leta 2000“, pristojna ZZD in ZKS, predlagatelj pa je izvršni svet SO Ptuj.

— Osnutek odloka o ustanovitvi, organizaciji in nalogah občinskega centra za obveščanje in alarmiranje, pristojni vsi trije zbori, predlagatelj IS SO Ptuj.

— Osnutek sprememb in dopolnitev odloka o družbeni skrbi za udeležence NOV in drugih vojn ter za njihove družinske člane, pristojna ZZD in ZKS, predlagatelj IS SO Ptuj.

— Predloga dveh odlokov in to: odlok o zaključnem računu proračuna in rezervnega sklada za leto 1978 in odlok o dopolnitvi odloka o likvidaciji zunajproračunskih sredstev občine Ptuj, oboje je v pristojnosti ZZD in ZKS, predlagatelj pa je izvršni svet SO Ptuj.

— Osnutki treh odlokov: o sprejetju urbanističnega programa občine Ptuj, o varstvu pred hrupom in osnutek odloka o gramoznicah, za prvi osnutek so pristojni vsi trije zbori, za ostala dva pa ZZD in ZKS, dočim je predlagatelj vseh treh IS SO Ptuj.

— Soglasje skupščine občine Ptuj k programu skupnosti komunale skupnosti, pristojna ZZD in ZKS, predlagatelj pa je občinski izvršni svet.

Na seji v marcu bodo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor sprejeli tudi svoje programe dela za leto 1979, predlagatelj programov pa bo predsedstvo skupščine občine Ptuj. (Iz gradiva za sejo zborov SO Ptuj)

PREDSTAVLJAMO VAM IVICO ČASOVO

VARSTVO PRAVIC DELAVCEV

Ivica Čas je namestnica družbenega pravobranilca samoupravljanja občin Ptuj in Ormož. Po zakonu o družbenem pravobranilcu samoupravljanja ima organ zaradi obsežnega dela več strokovnih sodelavcev oziroma namestnikov. Ker delo družbenega pravobranilca seže tudi v občino Ormož, je zato za naše območje imenovan tudi namestnik pravobranilca. Te naloge in opravila Ivica Čas.

S kakšnimi problemi se srečujete kot namestnica družbenega pravobranilca?

Ivica Čas: „Varstvo samoupravnih pravic delavcev“

„Osnovna funkcija družbenega pravobranilca je varstvo družbene lastnine in samoupravnih pravic delavcev. V času, ko se srečujemo z različnimi problemi, je sedaj pomembna naloga tudi uresničevanje zakona o združenem delu.“

Pri tem še vedno naletimo na težave, kajti določbe iz zakona o združenem delu se ne uveljavljajo same po sebi, ampak je pri tem potrebno veliko mnenj, pobud in predlogov delavcev in sploh vseh delovnih organizacij v eni in drugi občini. In prav pri uveljavljanju zakona o združenem delu pravobranilec nudi največ pomoči. Trenutno je moje delo usmerjeno v to, da ugotovimo kako daleč so v združenem delu uveljavljanjem določil iz zakona.

V ta namen smo izdelali vprašalnik, ga poslali v organizacije združenega dela in na osnovi odgovorov bomo v občinah ugotovili kakšne akte v organi-

zacijah že imajo ter kateri jim manjkajo. Začeli pa bomo tudi z vsebinsko analizo ter že sprejetih aktov.“

Tovarišica Časova kdaj bodo znani rezultati?

„Prvi vprašalniki že prihajajo, mislim, da bodo do konca tega meseca vprašalniki v celoti pri nas in bodo rezultati o uveljavljanju zakona o združenem delu znani sredi prihodnjega meseca.“

Kakšno pomoč iščejo delavci pri združenem pravobranilcu samoupravljanja?

„Delavci iščejo najrazličnejše pomoči. Na osnovi podatkov iz lanskega leta bi lahko rekla, da je bilo največ vprašanj v zvezi z delovnimi razmerji, v tej zvezi so vprašanja o premeštitvah na delovno mesto, pridobitev lastnosti in prenehanje lastnosti delavca in drugo. Veliko je tudi primerov o razdeljevanju osebnih dohodkov in raznih nadomestil v združenem delu. Potem so vprašanja o stanovanjskih zadevah itd.“

Če so že tako imenovane pobude, na kakšen način nudite pomoč?

„To je zelo različno, odvisno je od zadeve, s katero delavec pride k nam. Če ugotovimo, da je v konkretnem primeru zares kršena pravica delavca mu z ozirom na to, ali je delavec že izkoristil pot v delovni organizaciji, oziroma se je že tam pritožil, mu svetujemo naj pot nadaljuje do sodišča združenega dela. Če gre za nesporazume, zadeve rešujemo tudi mi.“

Ste rešili veliko primerov?

„Bilo je nekaj primerov, ko smo delavce napotili na sodišče združenega dela in jasno je, da tam zadeve še niso v celoti rešene in končane.“

Tovarišica Časova kakšne naloge so v tem letu?

„Najpomembnejša naloga je sedaj analiza uresničevanja zakona o združenem delu na osnovi odgovorov na vprašalnik. V nekajkratnem času bo treba analizirati stanje o uveljavljanju planskih dokumentov. V kolikor bomo ugotovili, da združeno delo nima planov in drugih spremljajočih dokumentov, bomo morali posredovati poubde za časne ukrepe.“

Kakšne pobude pa so to?

„Družbeni pravobranilec samoupravljanja poudarja pobudo skupščine občine Ptuj ali Ormož, ta pa bo preučiti primera ustrezno ukrepa.“

zk

Delegatski odnosi v krajevnih skupnostih

V delegatskih odnosih tako v združenem delu kot v krajevnih skupnostih je opaziti nekatere pomanjkljivosti, ki jih kljub prizadevanjem še nismo odpravili. Opaziti je predvsem ponavljanje istih pomanjkljivosti, neredno sestajanje delegacij in konferenc delegacij, nesklepnost... Zato bo potrebno več storiti na področju izobraževanja delegatov, saj je nepoznavanje delegatskega sistema oziroma njegovega delovanja eden osnovnih vzrokov za omenjene pomanjkljivosti. Slabost je tudi v preveč zaprtim delu delegacij, ki se z drugimi ne povezujejo, poleg tega pa ne sodelujejo z organi krajevnih samouprave in družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem s socialistično zvezo, ki bi naj bila koordinator delovanja, sprejemanja odločitev in podobno.

Pomanjkljivost je tudi v tem, da delegati, ki so delegirani za sejo skupščine družbenopolitične ali interesnih skupnosti, ne prihajajo na seje. Podatki niso „kritični“ za seje zborov občinske skupščine, bolj je vprašljiva udeležba delegatov v zboru uporabnikov interesnih skupnosti. Dogaja se da so nekatere skupščine, komajda sklepne. Tudi temu vprašanju je potrebno posvetiti več pozornosti, predvsem pa ugotoviti vzroke in jih odpraviti. V pogovoru s Francem Zadravcem, predsednikom OK SZDL Ptuj, smo med drugim zvedeli tudi naslednje:

„Opažamo, da imajo delegati v skupščinah drugačna stališča, kot so jih sprejeli v delegaciji. Do tega prihaja najbrž zaradi premale koordinacije dela v krajevnih skupnostih, kjer so družbenopolitične organizacije morda širše informirane o problematiki, ali pa tudi sveti v krajevnih skupnostih. Če bi bila ta koordinacija izvedena, od tega ne bi prihajalo, vsaj dosti manj. Seveda pa je res, da ima delegat pravico, da se na osnovi dodatnega gradiva, dodatnih stališč in poznanj, ki jih je dobil na seji skupščine, lahko drugače odloči.“

Da bi vse omenjene pomanjkljivosti lahko odpravili ali jih vsaj dosledneje ugotovili, smo izvedli anketo v združenem delu in v krajevnih skupnostih. Poskušali smo zvedeti, ali se delegacije sestajajo, če so sklepne, kakšna stališča so imeli k posameznim točkam dnevnega reda... Na osnovi teh dokumentov in na konkretnih primerih bomo na

seminarjih, ki jih bomo imeli z delegati, te zadeve razčistili in ugotovili vzroke, zaradi katerih do tega prihaja. To izobraževanje še ni pričelo, predvsem zato, ker v tem času potekajo volitve v krajevno samoupravo in krajevne konference socialistične zveze. Na seminarju pa želimo zajeti zraven delegacij še omenjene strukture — vodstva krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Seminarji bodo v februarju, marcu in v aprilu, tako da bomo obdelali vsaj te osnovne teme delegatskega sistema v vseh krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela oziroma v konferencah delegacij. Prepričani smo, da bomo na ta način nekatere pomanjkljivosti že v začetku mandata lahko odpravili.“

Po dosedanjih izkušnjah bi lahko dejali, da je najizvirnejša razprava, — če se omeji na občinno skupščino — prav na zboru krajevnih skupnosti. Kaj je vzrok temu?

„Delovni ljudje v združenem delu problematiko rešujejo znotraj temeljne organizacije in delovne organizacije in so tudi sami odgovorni za reševanje svojih problemov. To pomeni, da se nekoliko manj naslanjajo na organe izven svojega delovnega okolja, morda da to nekoliko rešujejo v okviru banke in drugih organov. V krajevnih skupnostih, kjer občani prebivajo, nastopa raznolika problematika. Nimajo povsod urejenih osnovnih komunalnih naprav, imajo probleme okrog izobraževanja, otroškega varstva, zdravstva in podobno — problematika je pestrejša, zato je tudi več problemov. Po drugi strani pa v vseh krajevnih skupnostih nimamo takšne kadrovske zasedbe, ki bi lahko dala odgovore na postavljena vprašanja v sami krajevni skupnosti. To je torej eden od razlogov, da so seje živahnije. Ljudje želijo dobiti odgovore, saj ne poznajo problematike dovolj široko in postavljajo vprašanja na sami seji zbora, kjer tudi dobe odgovore nanje, vsaj v večji meri.“

Tako se bodo v naslednjih treh mesecih zvrstili seminarji v vseh krajevnih skupnostih, da bo delo delegacij boljše. Predavanja je potrebno tudi obiskati, jih pozorno poslušati in v razgovorih razjasniti vse dileme. Torej je uspešnost seminarjev odvisna od vseh vabljenih struktur, ne samo od izvajalcev seminarjev, občinske konference SZDL Ptuj.

N.D.

**SLOVENIJA
LIK SAVINJA****TOZD trgovina Les Ptuj**

objavlja
prodajo osnovnega sredstva
TRAKTOR IMT — 35

Izključna cena je 25.000 dinarjev. Vozilo ni registrirano.

Javna dražba bo v ponedeljek, 29. januarja 1979 ob 8. uri v prodajalni GRAMAT Ptuj, Rogozniška cesta 4, s pričetkom ob 8. uri.

Prednost nakupa imajo pravne osebe.

Ogled vozila je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure.

**MTT MARIBOR, DO MERINKA,
TOZD volneni izdelki Majšperk**

razpisuje
javno licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

1. osebni avtomobil PZ 125, neregistriran, v voznem stanju, izključna cena 15.000 din
2. IMV kombi FURGON, registriran, v voznem stanju, izključna cena 40.000 din
3. avtomobilski motor za IMV kombi — morris, izključna cena 2.000 din

Licitacija bo 26. januarja 1979 ob 12. uri v prostorih TVI Majšperk. Ogled je možen vsak dan od 6. do 14. ure. Interesenti so dolžni pred pričetkom licitacije vplačati kavicijo v višini 10 % izključne cene.

POVEČANJE STALEŽA PLEMENSKIH SVINJ**VABILO
KMETOVALCEM**

V preteklem letu smo v zasebnem delu kmetijstva ptujske občine vzredili okrog 13 tisoč prašičev — pitancev. Letošnji program je večji, vendar je osnova za večjo vzrejo večji stalež plemenskih svinj in vzreja pujskov. Zato je pripravljenih okrog 150 stojišč za plemenske svinje, ob sedanjih 200 pa bi jih potrebovali še veliko več. V kmetijski zadrugi Ptuj želijo stalež povečati na okrog 800 plemenskih svinj. Seveda brez sodelovanja kmetovalcev ne bo šlo. Zato so si v zadrugi postavili nalogo povečanja staleža. V ta namen so zagotovili sredstva za kredite pod običajnimi pogoji, tipske projekte za stojišča za 30 in 50 svinj, strokovno pomoč pri gradnji, nemoteno dobavo gradbenega materiala, strokovne nasvete pri proizvodnji, zdravstveno varstvo in zagotovljen odkup.

V vzrejo želijo vključiti zlasti tiste kmetije nad 3 hektarje kmetijskih površin, ki še niso usmerjene in lahko zagotovijo osnovno krmo. S tem je odvisnost od reprodukcijskega materiala, krmil in koncentratov zelo majhna, praktično so kmetije neodvisne. Tako pri vzreji ni težav. Zraven novogradnji so na voljo tudi krediti za obnovo sedanjih objektov.

Kmetovalci, ki bi se želeli vključiti v navedeno proizvodnjo oziroma rejo, lahko strokovna pojasnila prejmejo na sedežu kmetijske zadruge v Ptuj ali v vseh združenih enotah. I. k.

Odgovor na članek Ali plačujemo tudi za (ne) delo

Čeprav si takšnega „sodelovanja“ s sredstvi javnega obveščanja ne želimo, smo se ga tokrat prisiljeni poslužiti. Zahtevamo, da v skladu z zakonom o tisku, objavite naš odgovor na omenjeni članek.

Ko smo računali število vzgojno-varstvenih dni v letu oz. poprečno v mesecu, se nismo „spozabili“. Računali in štelimo smo zavestno in odgovorno, tako, da nam ni težko dati zahtevanega odgovora. Vseeno nas moti način in pristop k vprašanju problematike otroškega varstva in več kot napadalni in izizvalni naslov „Ali plačujemo tudi za (ne) delo?“

Glede na to, da članek ni podpisan, da je neke vrste anonimka, nam pravzaprav ne bi bilo potrebno odgovoriti. Neenakopraven položaj med avtorjem članka in nami je še bolj potenciran, ker je razvidno, da je avtor član redakcije časopisa in s tem direktno vpliven na potek razprave. Zato, preden odgovorimo na zastavljena vprašanja, še eno vprašanje z naše strani: Kdo je avtor članka? Za navedene podatke naj odgovarja pred bralci Tednika, le ti naj presodijo (po našem odgovoru) ali je bil članek upravičen in korekten do Vzgojno-varstvenega zavoda. Odgovor avtorja članka zakaj se obračunava poprečno 22 dni v mesecu je bil na

razpolago v Vzgojno-varstvenem zavodu, kjer bi ga lahko dobil. Dolžnost avtorja, kot člana redakcije, je pravzaprav bila (v interesu pravilnega obveščanja javnosti), da ga poišče v Vzgojno-varstvenem zavodu, pred objavo v časopisu.

V kolikor avtor članka še enkrat od 365 dni v letu odšteje vse sobote in nedelje bo dobil 260 dni (53 nedelj in 52 sobot). Enostavna računska operacija deljena z 12 meseci nam bo kot rezultat dala 21,6666... dni. Logično nam mora biti, da je takšen obračun (z 21,6666... dni v mesecu) nemogoč in, da se v skladu z vsemi normami izvrši popravek navzgor, torej na 22 dni. (V kolikor bi izračun pokazal 21,4 dni bi seveda zaokrožili navzdol, torej na 21 dni).

Vprašani: „Kam gredo sredstva tistih 13 dni, čemu so namenjena“, za kvalitetno delo, za igranje in ostale pripomočke ali predstavljajo ostanek dohodka?“ pa sta zastavljena ali zelo laično, ali pa zlonamerno in neodgovorno. Osebo ni želeli, da je to zaradi neznanja. Vsem bi namreč moralo biti jasno, da so tudi delavci Vzgojno-varstvenega zavoda deležni plačanih državnih praznikov (enako kot avtor članka, ki je v teh dnevih nedvomno prost). Plačilo je potrebno zagotoviti vsem delavcem ob državnih

praznikov (sicer je to najbrž jasno vsem, ki so vsaj površno prebrali zakon o združenem delu). Torej praznikov ne moremo enostavno „črtati“.

Bojimo se, kljub naši želji, da bi bilo drugače, da avtor s podatki operira zlonamerno in ne iz neznanja, zato ne moremo verjeti, da pisec ne pozna našega pravilnika, ki jasno pove, da se odsotnost otroka iz Vzgojno-varstvenega zavoda odračuna šele naslednji dan odsotnosti. Preprosto povedano, odsotnost enega samega dne se pri obračunu oskrbnine ne upošteva, vsak naslednji dan pa se odšteje 10,67 din. Ta znesek predstavlja vrednost prehrane v oskrbnini, saj je nemogoče odšteti tudi ostale stalne in spremenljive stroške, ki vplivajo na višino oskrbnine. Takšno odštevanje bi pomenilo, neupravičeno višje obremenjevanje staršev, katerih otroci niso odsotni iz VVZ.

Toliko o vprašanju N. D., ki si je vzel pravico biti tožnik, sodnik in kritik. Vedno smo stremeli k odkritosti in odprtosti v delu in si tako zamišljamo, tudi sodelovanje s tiskom, ki je najbolj pokličen, da javnost obvešča odkrito, resnično in nepristransko. V članku „Ali plačujemo tudi (ne) delo?“ tega očitno ni bilo.

Delavski svet VVZ Ptuj

PRIPIS AVTORICE ČLANKA:

Avtorica članka ni „neznanka“ — to člani delavskega sveta VVZ Ptuj dobro vedo, saj to ni prvi sestavek, ki sem ga napisala o njihovem delu, pa tudi isto vprašanje sem že postavila na seji skupščine skupnosti otroškega varstva kot delegat naše konference delegacij (številka 23), pa žal nanj nismo dobili konkretnega odgovora. Mislim pa, da ni važno, kdo je članek napisal, važna je vsebina!

Glede na očitke, da bi morala povprašati za odgovor v VVZ Ptuj lahko napišem le to, da sem vprašala; odgovor je bil objavljen v 50. številki Tednika v članku „Ali plačujemo tudi nedelo?“ Sicer pa, kako bi bilo, če bi vsi starši, ki imajo otroke v VVZ prišli v vaše poslovne prostore po pojasnilo, ki ga nismo dobili niti na skupščini. In še to vprašam, kdo je v VVZ Ptuj pristojen za dajanje informacij, saj sem sama

dobila odgovor: „... da praznikov ne odračunavamo, ker se skozi celo leto dnevi izenačijo.“, medtem ko daje DS VVZ Ptuj spet drugo pojasnilo.

Vaš račun je res izredno natančen. Komu na čast? Število oskrbnih dni brez decimal in zaokroževanja lahko enostavno preštejemo v letnem koledarju, kar je še enostavnejša „računska operacija“.

Nadalje vprašujem, ali so potemtakem tudi delegatska vprašanja zgolj „laična, zlonamerna in neodgovorna“, saj smo — spet ponavljam — vprašanje o izračunavanju višine oskrbnin že postavili na skupščini in nanj se nismo dobili odgovora. Informiranje je neločljivi del delegatskih odnosov. Zanj smo odgovorni vsi, ne samo tisk. Sicer pa smo zaposleni v zavodih posebnega družbenega pomena še posebej dolžni obveščati javnost o svojem delu.

Praznikov res ne moremo enostavno „črtati“, vendar je vsem, ki so vsaj „površno prebrali zakon o združenem delu“, jasno, da pozna nagajevanje po delu in rezultatih dela. Kako je to urejeno pri vas, niste odgovorili.

Sprašujem se tudi, v čem je zlonamernost mojega pisanja, saj sama razlagam, da je obračunavanje višine oskrbnin ob otrokovi odsotnosti takšno, kot to sami ponovno navajate?

Se vedno pa ne vem, kam gredo sredstva ostalih treh dni, saj je praznikov 10. Ne vem, zakaj menite, da je navadno vprašanje, ki ga postavljam, „napad in izzivanje“? Vprašanje zahteva zgolj jasn odgovor, pojasnilo.

Zal je tako, da smo se vsi skupaj le preveč navadili pojasnila iskati, manj smo jih navajeni sprejemati!

NEVENKA DOBLJEKAR

ŠE PRIPIS UREDNIKA

Prvič po dobrih treh letih urednikovanja pri Tedniku sem bil tokrat v resnični dilemi — ali objaviti ta odgovor v celoti, ga skrajšati ali pa se poslužiti določila 46. člena zakona o javnem obveščanju, (Ur. list SRS 7/73), ki v šesti točki pravi: „če je popravek napisan nevljudno ali žaljivo“. Odločil sem se za objavo v celoti predvsem zato, da se iz primera vsi nekaj naučimo.

(Če pišem v prvi osebi, to ni zaradi kakih avtorskih navad, temveč zato, ker tudi omenjeni zakon o javnem obveščanju govori: „odgovorni urednik je odgovoren“, „odgovorni urednik časopisa mora objaviti...“ itd. ima torej pravice in dolžnosti, ki mu jih zakon osebno nalaga).

Predvsem me moti vsebina petega odstavka odgovora. Naj to vsebino karikiram z vsebinsko podobnim primerom: Potrošnik pride v prodajalno kruha in naroči 21 žemljic. Prodajalka mu jih da, vendar zaračuna mu jih 22. Potrošnik ugovarja, prodajalka pa osorno: „vsem bi moralo biti jasno, da so tudi peki deležni plačanih državnih praznikov“ in bi

zvišala še dodala: „sicer je to najbrž jasno vsem, ki so vsaj površno prebrali zakon o združenem delu“. Dvomim, da bi se potrošnik zadovoljil s tako razlago, on je kupil 21 žemljic in 21 jih bo tudi plačal in nič več!

Zelo neodgovorno se mi zdi mahati z zakonom o združenem delu pa ga ne poznati. Tudi, če ga skrbno preštudiram, ti še najbrž ni vse jasno, kako bo pa potem tistemu, ki ga je vsaj površno prebral. Prav to avtor omenjenega odgovora praktično potrjuje. Določilo o plačnem delu prostem dnevu (sem se štejejo tudi državni prazniki) smo pri nas praktično uveljavljali že 30 let pred sprejetjem zakona o združenem delu in ga zakon ne odpravlja.

Tudi če skrbno in ne „vsaj površno“ preberemo zakon o združenem delu, takega določila v njem ne najdemo, pač pa vrsto določil o pridobivanju dohodka, ugotavljanju in razporejanju dohodka, razporejanju čistega dohodka in o delitvi sredstev za osebne dohodke delavcev, s posebnim poudarkom na delitvi po delu. Za temeljne organizacije, ki

opravljajo družbeno dejavnost, so tu posebej določila o svobodni menjavi dela, o ustvarjanju sredstev za razširitev materialne osnove dela v okviru cene storitev in iz namenskih sredstev, zagotovljenih na podlagi samoupravnega sporazuma, samoprispevka občanov itd. Sicer pa še enkrat, tokrat pa res skrbno, preberite zakon o združenem delu!

Marsikaj bi še bilo treba napisati, vprašati, npr. tudi to, zakaj ni odgovor na članek bolj v smislu določil samoupravnega sporazuma o določanju višine oskrbnine v VVZ Ptuj, vendar ni to namen mojega pripisa.

Samo še formalno pravna pripomba. Uvodoma se sklicuje na zakon o tisku, vendar imamo zakon o javnem obveščanju, ki v 45. členu med drugim določa, da mora biti navedena tudi številka in stran časopisa, na kateri je bilo sporočilo objavljeno. To pravno pomembno formalnost opravičim namesto vas: Sestavek „Ali plačujemo tudi ne delo?“ je bil objavljen v Tedniku št. 50/78 na strani 7.

Franc Fideršek

**Moja in vseh mojih
vrstnikov deklaracija**

„Ja, prav tako je kot ste prebrali v naslovu, in nič drugeče“, sedaj še samo s široko razprtimi pa vendar prepričljivimi očmi „pripoveduje“ komaj nekaj mesečni Matejček. Sedaj niti ni pomembno iz katerega kraja naše lepe domovine je ta pri-kupen fantiček. Tistega, česar se moramo zavedati vsi starejši ljudje v svetu je obdobje, ki se je pravkar pričelo. To je mednarodno leto otrok. Leto, ki prinaša povečano skrb človeštva za svojo sedanjost in prihodnost, to pa nam ustvarjajo in prinašajo otroci.

Zal lahko še vedno ugotavljamo, da je mnogim svet, kljub vedno hitrejšemu razvoju tehnike in znanosti, še zelo odmaknjen, ker posebno velja za zagotavljanje normalnih življenjskih pogojev, redne prehrane, stanovanjskih pogojev in tudi možnosti zagotavljanja zdravljenja. Nemalo pa je ljudi, ki še danes trpijo pod škornji izkoriščevalcev in njihova življenja ugašajo za ceno svobode in lepšega jutri preživeli.

„Zalostno, zares žalostno je ob vsem tem tudi to, da so nedolžne žrtve velikokrat tudi moji vrstniki.

Tam v daljni Afriki in Aziji orožje, ta nevhvaležna iznajdba človeštva, ne prizanaša tudi vrstnikom, ki so

komaj pričeli živeti. Velikokrat težka puška, ki je težja od deset in nekaj več let starih fantičev v afriških državah, oblikuje njihovo življenjsko usodo in jo velikokrat tudi prezgodaj prekine“, se kar ne more sprijazniti mali Matejček, ki je skupaj s svojo mamico in milijoni njej podobnih po vsem svetu prepričan, da je letošnje leto prava

priiložnost, da storimo nekaj več za pravice otrok in odpravimo kruto seditost, ko se bogata manjšina otepa s preobilno hrano, medtem ko veliko otrok umira zaradi njenega pomanjkanja.

Prav v letošnjem letu stopa v ospredje že tolikokrat poudarjena, dopolnjena osvetljena deklaracija o pravih otrok, ki postavlja na prvo mesto pravico in dolžnost, da se otrokom vsega sveta, ne glede na raso, barvo kože, spol, jezik, vero, premožnost, politično prepričanje, nacionalno in socialno poreklo, rojstvo in druge okoliščine otroka in družine, zagotovijo vse pravice, za nemoteno, svobodno življenje.

„Ja, prav to je tudi moja in vseh mojih vrstnikov sveta največja želja, deklaracijo bi morali upoštevati prav vsi, ki jim je namenjena“, je ob koncu v imenu vseh nedoraslih otrok sveta povdaril Matejček.

Posnetek in besedilo:

Viktor Horvat

MATIJI OPARA V SLOVO

Bil je eden tistih ljudi, ki jih še take težave ne stro. Rodil se je 25. decembra 1898 v Dolenji Dobrovi pri Trebnjem kot sin malega posestnika. Komaj 16 let je imel, ko je izgubil očeta, ki je leta 1914 padel na bojišču I. svetovne vojne. Čez dve leti je bil še sam mobiliziran v Avstroogrsko vojsko in jo služil pri 17. pešpolku do razpada Avstroogrsko monarhije. Leta 1919 se je javil kot prostovoljec „Majstrov borec“ in se boril za svobodo koroških Slovencev. Kot takratni borec se je udeležil bojev pri Podrožu, Pliberku in Dobri vasi, v Prekmurju pa v Radgoni in njeni okolici. Po končani vojni je delal na malem posestvu, pomagal materi.

Kot mladi fant je ugotovil, da ni kruha doma dovolj za vsa usta in se odločil za krajši tečaj (6 mesečni zadrugi tečaj na državnih trgih. Šolil v Ljubljani) in 6 mesečno prakso pri Zvezi slovenskih združenj v Ljubljani. Od leta 1925 dalje je služboval v raznih krajih in tako ga je tudi pot pripeljala v Ptuj. V času službovanja si je ustvaril družino s katero je nameraval mirno in lepo živeti v Rogoznici pri Ptuj.

Zal ni bil dolgo srečen v krogu svoje družine, doletela ga je enaka usoda kot mnoge zavedne Slovence. Okupator je izselil tudi njega z družino v Slovensko Požego pozneje v Sanski most. Decembra leta 1941 so ga zaposlili kot pisarniško moč v Banja Luki. Kot

tak je od leta 1942 dalje pomagal z raznimi podatki. Postal je obveščevalec za področje Kozare in Grmeča. Prenekateri kurir se je pri njegovi družini najedel in brez skrbi zaspal. Leta 1944 je odšel v

Matija Opara je bil izredno delaven tudi ko je že užival pokojnino. Vidimo ga, ko je vodil prostovoljno delo mladincev pri čiščenju okolja na Vičavi.

partizane, ker je na terenu postal že preveč sumljiv. V NOV je prehodil bosanske planine od Jajca, Sanskega mostu do Prijedora, delal je v glavnem pri organizaciji zbiranja prehrane, obleke in obutve. Zaradi sodelovanja s partizani

je bil v odsotnosti obsojen na smrt z ustrelitvijo.

Leta 1945 se je vrnil s svojo družino zopet v Ptuj in se naselil na Vičavi. Zopet je bilo treba začeti čisto vse znova; urejati ne samo svoje družinske potrebe, ampak tudi družbene.

Tovarič Matija se je zaposlil pri poverjenstvu za finance, takratnega OLO v Ptuj. Kot iskren tovariš, natančen in iznajdljiv delavec je bil sprejet leta 1949 v Zvezo komunistov.

S svojim odnosom do dela in ljudi je bil zelo spoštovan in cenjen. Takega smo poznali vsi krajani naše KS, predvsem v tistem povojnem obdobju, ko je bilo treba zavhati rokave in urejati naše okolje; Matija je bil med prvimi prostovoljci. Našo Slovensko zemljo je tako ljubil in jo tudi z ljubeznijo obdeloval. Kot gospodar kulturnega doma na Vičavi, (ki so ga člani SZDI sezidali in uredili), ga je tako skrbno čuval in popravil, da bi lahko rekli „dom Opara Matije“. Okolje je bilo vzorno urejeno dokler je to delo zmogel. Ob njem in v domu se je nešteto mladih prekalila v vzorne mladince in mladinke. Saj o svojem delu in delu svoje družine ni nikoli govoril, njegovo opravljeno delo se je samo pokazalo. Bil je odlikovan z medaljo zasluze za narod, z medaljo za delo; prejel je tudi

Njegove velike človeške vrednote naj nam bodo svetel vzor in vodilo za naše delo.

Prijatelji!

TEDNIKOV RAZGOVOR Z BORISOM ŽNIDARIČEM, KOMANDIRJEM PM PTUJ

Črne številke vznemirjajo, zakaj?

Navada je taka, da ob zaključku nekega obdobja naredimo obračun. Kratkotrajno ugotovimo, kaj smo in poskušamo ugotoviti, kaj smo bili v preteklem obdobju uspešni, kaj ne, kaj bi lahko bilo še bolj in podobno. V Tedniku smo vas dragi bralci v sodelovanju s Postajo milice Ptuj v naši redni rubriki Črna kronika obveščali o stanju varnosti v cestnem prometu in o drugih dogodkih. Upamo, da smo bili pri tem uspešni, vsaj želeli smo tako. Sicer pa je naš namen, da tokrat ugotovimo, kaj so bili občani v preteklem letu uspešni, predvsem na področju varnosti in v cestnem prometu, kakšno je stanje na področju gospodarske in splošne kriminalitete in podobno. K razgovoru smo povabili Borisa Žnidariča, komandirja postaje milice v Ptuj, ki je o tem uvodoma povedal:

„Na tako kompleksno vprašanje je težko odgovoriti, vendar lahko strnjeno povem, da je leto 1978 minilo sorazmerno mirno, da smo beležili nekatero pozitivne kazalce, da se pa v naši družbi le kažejo nekatere slabosti — mislim na območje pujske občine. No, celotno vprašanje bi kazalo razčleniti in ugotoviti kakšni so bili trendi gibanja določenih pojavov pojavov po posameznih področjih.

Gotovo bo najprej zanimivo ugotoviti, kaj in kako smo delali na področju preventivne, na področju podružbljanja varnosti in družbene samozastite v KS in v TOZD. Postaja milice se je z vodji varnostnih okoliš, se pravi z milicniki vključevala v več oblik preventivnega delovanja. V združenem delu smo gotovo dosti pripomogli k zboljanju varnosti z učinkovitim, stroгим nadzorom njihove čuvajne službe. Vrsto let nazaj ugotavljamo, da pravzaprav to zelo pomembno opravilo opravljajo delovni invalidi, ali omejeno zmorni ljudje, ker se pač ne zavedamo, kakšne obveze gredo tem ljudem. Od njih zahtevamo nadčloveške napore in podobno. Stanje na tem področju je bilo v lanskem letu gotovo boljše, kot v letu 1977, saj smo lansko leto pri 1150 opravljenih nadzorih ugotovili le 42 malomarnosti, leto poprej pa smo ugotovili 21 primerov več. Se zmeraj pa je na prvem mestu vinjenost na delovnem mestu, spanje in samovoljno zapušanje delovnega mesta in tako dalje. O vseh teh primerih smo informirali samoupravne organe, individualne poslovodne organe, ki so potem dalje ukrepali. Vsekakor pa je storjen korak naprej, saj so se tudi v lanskem letu milicniki vključevali v usposabljanje čuvajev. Na novo smo lani usposobili 21 čuvajev, v letu 1977 pa 18, se pravi tri manj.

Kakšno pa je stanje na področju podružbljanja varnosti in širjenja idej družbene samozastite v KS? „Mislim, da smo tako, kot prej, šnja leta bili nosilci strokovnega dela, saj smo z nasveti in konkretno pomočjo pomagali izboljševati varnostne ocene, pomagali smo pri izdelavi varnostnih načrtov in podobno. Tudi tu je storjen korak naprej, saj smo razen tega pristopili k usposabljanju načelnikov narodne zaštite, tako, da imamo že 60 usposobljenih načelnikov, ki pa seveda morajo s tem delom korajžno nadaljevati. Naš namen ni bil le, da jih spoznamo z nekaterimi zakonskimi določili in v ravnanju z orožjem, to je le naša pomoč pri usposabljanju pripadnikov narodne zaštite v njihovih enotah.“

Kako je z varovanjem temeljev naše samoupravne socialistične ureditve?

„Tu gotovo kaže, da smo naredili korak naprej v KS, da pa so kljub temu rezultati nekoliko slabši v združenem delu. V lanskem letu

Boris Žnidarič, komandir postaje milice v Ptuj: podružbljanje varnosti bi moralo biti še bolj prisotno.

Foto: M. Ozmeč

tismo imeli nobenega primera kaznivnega dejanja s političnim obeležjem, med občani, med tem ko je bilo leta 1977 eno kaznivo dejanje. Prav tako smo v lanskem letu imeli samo en primer, ko je občan izpadel in storil prekršek s političnim obeležjem, v letu 1977 smo imeli kar 4 takšne primere. Zavest ljudskih množic je bila lansko leto le nekoliko višja kot sicer, gotovo pa ima svoj delež tudi leto kot tako, saj je veljalo kot leto družbene akcije, mobilizacije, kot

Naj bo takšnih prizorov letos čimmanj

letu kongresov. Nekoliko slabši je bil položaj v združenem delu, kjer smo zabeležili nekaj več prekrškov dela in nekaj več vznemirjanj in nezadovoljstva, kot leta 1977. Vzroki so na splošno znani. Gre za neusklajene dohodkovne odnose znotraj delovne organizacije, za slabo informiranost delavcev, za neurejene medsebojne odnose, gotovo pa ima svoje posledice tudi to, da je bilo lansko leto obdobje usklajevanja samoupravnih splošnih aktov z določili zakona o združenem delu. To je pri nekaterih ustvarilo časovno stisko z več posledicami. Kljub vsemu pa ne moremo trditi, da je bilo stanje tako slabo, da bi bilo ogroženo samoupravljanje.

Je bilo stanje na področju

gospodarske in splošne kriminalitete zadovoljivejše?

„Če mislite na gospodarsko kriminaliteto, potem lahko rečem, da se na tem področju ne moremo pohvaliti. Nenapisano pravilo sicer govori, da je gospodarske kriminalitete toliko, kolikor je uspešno odkriti, seveda pa je dejansko tega veliko več. Dejansko smo v lanskem letu obravnavali 81 kaznivnih dejanj s področja gospodarstva, kar je za 21 primerov več kot leta 1977. V milici smo dali temu poseben poudarek. Tudi sodelovanje z operativnimi službami UJV je bilo v tem letu učinkovitejše. Pri vsem tem pa bi moral reči, da me moti, da ta kazniva dejanja v pretežni meri odkrivamo z informativno dejavnostjo organov za notranje zadeve, čisto na policijski način. Premalo je aktivnosti v združenem delu, prek organov samoupravne delavske kontrole itd. Na tem področju kaže storiti nekaj več, te organe bi je treba seveda ustrezno usposobiti za odkrivanje anormalij v gospodarstvu.

Na področju klasične kriminalitete je stanje vsako leto boljše, saj vsako leto beležimo padanje. V lanskem letu smo na območju pujske občine obravnavali 1070 kaznivnih dejanj ali 368 manj, kot leta 1977. To je padec za okoli 26 odstotkov. Ta padec pripisujemo predvsem posledicam, ki nastopajo zaradi spremembe kazenske zakonodaje, gotovo pa ima doberšen delež pri tem povečana aktivnost ljudi in organov za notranje zadeve predvsem na preventivnem področju. Sicer smo najbolj malomarni na področju premoženjskih deliktov. Včasih puščamo kolesa z motorjem, motorna kolesa in drugo kar na postajah in s tem naravnost izzivamo labilne osebe, da si ga sposodi ali pa celo odvzamejo. No v zadnjem času imamo na tem

ukrepe za odpravo škodljivih pojavov.

Tako bi lahko odkrili tudi osebe, ki se klatijo in ki jih iščejo organi za notranje zadeve širom Jugoslavije. Tako smo v lanskem letu prijeli kar 42 oseb. Ta podatek nam pove, da smo k temu opravilu stopili dokaj resno. Težko bi opravičevali nekatere, ki menijo, da je legitimiranje nepotrebno, šikanozno itd. vendar trdim, da tega ukrepa milicnik ne izvaja iz svojega zadovoljstva, ampak zaradi tega, da odkrije osebo, ki je bodisi sovražna naši ureditvi ali pridobitvam, ki so varovane z ustavo in predpisi. V lanskem letu smo legitimirali 3833 oseb, to pa je gotovo podatek, ki preseneča. Moram pa poudariti, da je bil marsikaterikrat legitimiran tudi kakšen Ptujčan, kar nekateri sicer zamerijo. Vendar bi rekel, da je ta ukrep za vsakega takšnega posameznika gotovo preventivnega značaja, da pa se iz tega lahko razvije mimorede kakšen represiven ukrep.

No in ko sem prej govoril o mladinski kriminaliteti in pravzaprav širši družbeni akciji v procesu vzgoje mladine, preprečevanju povratništva in tako naprej, potem bi to navezal še na samomore, ki so se v lanskem letu pripetili ptujski občini. Evidencialno smo jih kar 17. To so sicer trije manj, kot leta 1977, vendar nas to število vznemirja. Pri vseh teh samomorih smo ugotovili, da gre za neurejene družinske razmere, za socialno šibke sredine, pri čemer v veliki meri botruje alkohol. To so pa gotovo zunanji pokazatelji, ki so daljša prisotni pri posameznikih in mislim, da na takšne stvari moramo biti v prihodnje bolj pozorni. Velikokrat pride ravno zaradi družinskega spora med zakoncem do takšnih ali še hujših posledic. V največ primerih prav moški s takšnim nepremišljenim dejanjem pahnje v nesrečo celo družino.

Kako pa je bilo z varnostjo pri delu, je bilo preteklo leto veliko delovnih nesreč?

„Da, gotovo bi kazalo nekaj besed nameniti tudi delovnim nesrečam s smrtnim izidom. V lanskem letu smo zabeležili tri takšne primere, med tem ko je bilo ostalih smrtnih primerov kar 19. Požarov družbenega premoženja je bilo 6, med katerimi gotovo poznamo dva največja. V zasebnem premoženju pa je bilo kar 40 požarov. Delovnih nezgod s hudiimi telesnimi poškodbami je bilo 7, skratka na tem področju smo zabeležili 103 dogodke.“

Smo lahko zadovoljni s stanjem javnega reda in miru?

„Lahko rečem, da v lanskem letu ni bistvene spremembe proti letu poprej. Tako smo leta 1978 obravnavali 1304 oseb in zoper njih podali 1175 predlogov, zaradi storjenih 1502 prekrška zoper javni red in mir. Je pa bilo pridržanih nekaj več oseb, kar 213 smo jih morali pridržati, zaradi storjenega prekrška v vinjenem stanju. To je le za 20 več, kot leta 1977. Opravili smo tudi 553 intervencij zaradi kršitve javnega reda in miru. Največ smo jih opravili v zasebnih

stanovanjih, kar 206, šele na drugem mestu so gostinski lokali v 178 primerih. Tukaj bi lahko rekel, da še zmeraj prevečkrat gostinske osebe toči alkoholne pijače že vinjenim osebam. Zoper to smo že večkrat ukrepali, vendar menim, da bi tudi na tem področju morala zaživet družbena samozastita v KS in v združenem delu. Tudi v ekonomskih interesih je treba zaščititi človeka.“

Gotovo pa bo zanimivo kakšno je bilo v preteklem letu stanje varnosti v cestnem prometu?

„Strinjam se, da je to vprašanje verjetno za bralce najbolj zanimivo, žal pa ugotavljam, da je bilo v

Enkrat in nikoli več...

Foto: M. Ozmeč

preteklem letu najbolj črno področje našega dela. Že na lanskoletnem posvetu v mesecu marcu smo ugotovili, da s takšnim stanjem ne moremo in ne smemo biti zadovoljni. Sliši se kot fraza, vendar je tako. Kot problem bi gotovo kazalo izpostaviti ngečo v Ptuj, predvsem ob nastopu dela in ob odhodu delavcev domov. Dali smo pobudo, da bi narodna zaštita v TOZD ali v KS omogočala nemoteno vključitev delavcev v promet. To pa seveda ni zažvelo, čeprav bi kazalo posvetiti prav temu področju nekoliko večjo pozornost.

Med neugodne faktorje pa sodi tudi podrtje borskega in rekonstrukcija ptujskega mostu čez Dravo, v času od 1. julija do 31. oktobra. V tem času je bil v mestu Ptuj promet precej oviran, pa tudi sicer se ne moremo pohvaliti z dobro prometno ureditvijo, saj ugotavljamo, da je vse skupaj en sam prometni zamašek.

Vse to je od milice in drugih zahtevalo izredno velike napore, da smo lahko kljub temu nekako uspeli zagotoviti sicer ovirano odvijanje prometa, pa vendarle za takšne razmere dokaj dobro. K vsemu temu pa moramo še prileti občutno povečanje tranzitnega prometa skozi Ptuj, zaradi izvajanja določil odredbe RSNZ, s katerim je bil prepovedan promet za določene kategorije vozil na magistralnih cestah št. 3 in 13 od Maribora proti Zagrebu.“

In kakšne ukrepe ste v preteklem letu na tem področju izvajali?

„V letu 1978 smo podali 3.240

predlogov zaradi storitve 3.899 cestnoprometnih prekrškov, to pa je manj za 645 predlogov proti letu 1977. Večjo pozornost smo v preteklem letu posvečali hujšim prekrškom. Tako smo v smislu 203. člena zakona o temeljnih varnostih cestnega prometa odvzeli kar 246 vozniških dovoljenj, to je 18 primerov več kot leta 1977. Naša preokupacija je bila tudi v tem, da smo za lažje prekrške le opozarjali in tako selektivno pristopili tudi na tem področju.

Zaradi tehničnih hib na vozilu smo odvzeli v lanskem letu v cestnem prometu kar 158 prometnih dovoljenj, kar je veliko. Opravili

smo 333 ogledov krajev prometnih nezgod, v letu 1977 pa kar 675. Ta primerjava pa je seveda relativna, smo do lanskega leta opravljali ogleds vseh prometnih nezgod, sedaj pa le tiste, kjer je materialna škoda večja od 20.000 din, ali kjer je oseba poškodovana. No, v lanskem letu smo kar 229 takšnih nezgod obravnavali kot kaznivo dejanje, med tem ko je bilo prekrškov le 62 in dogodkov 42. Videti je, kot da je bilo v lanskem letu vse bolj miko, kot leto prej, pa pravim, da je ta primerjava zelo relativna.

Leta 1977 je na cestah v ptujski občini 31 oseb, v lanskem letu pa 32 oseb. Hudo telesno poškodovanih je bilo leta 1977 le 100 oseb v lanskem letu pa 123 oseb. Lažje telesno poškodovanih je bilo leta 1977 kar 270, lani pa le 253 oseb.“

Gotovo bo zanimivo, kakšna je bila v lanskem letu materialna škoda?

„Če želimo ugotoviti, kakšno škodo povzročajo ti izpadi poškodovanih oseb v združenem delu, gotovo ne pridemo do konca. Materialna škoda na vozilih pa znaša v preteklem letu 4.659.140.— din.“

To bilo v glavnem vse. Seveda bo Postaja milice Ptuj tudi letos podala delegatski skupščini izčrпно poročilo v katerem bo razen tega gotovo nanizano še kaj več. O tem pa vas lahko informirajo tudi vaši delegati. Vsem pa ob koncu velja opozorilo: doma bodite mirni, na cestah predvidni in na delovnem mestu delavni, pa bo prihodnje leto veliko manj „črnih“ in temnih črk. M. Ozmeč

Pobuda začasne ukrepe v TOZD Petovia Ptuj

Kmetijski kombinat Ptuj je skupščini občine Ptuj predlagal uvedbo začasnih ukrepov družbenega varstva v TOZD Petovia Ptuj in to na podlagi sklepov OO ZKS in delavskega sveta TOZD Petovia Ptuj, odbora za gospodarske zadeve in odbora za sanacijske zadeve pri KK Ptuj, osrednjega delavskega sveta in sindikalne konference KK Ptuj.

Navedeni organi in organizacije ugotavljajo, da so v TOZD Petovia skajeni samoupravni odnosi, hujše prizadejati družbeni interesi in da TOZD ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti, zato v skladu z določili zakona o združenem delu predlagajo, da občinska skupščina sprejme začasni ukrep družbenega varstva.

V obrazložitvi predloga je navedeno, da je bila v TOZD „skrita“ izguba že v letih 1974/75, v letu 1976 pa je bila izguba že ugotovljena. Vzroki za to so bili v zastareli tehnologiji, dotrajanih in neprimernih objektih za živilsko predelavo, ni bilo pogojev sanitarnega, požarnovarstvenega in delovnega varstva, ni bilo proizvodne in poslovne dokumentacije oz. je bila neustrezna, pomanjkanje kadrov itd. Z namenom, da bi izboljšali položaj TOZD so napravili sanacijski program, ki je bil sprejet maja 1977.

Navajamo nekaj najpomembnejših nalog iz sanacijskega programa:

Začetek nove investicije in rekonstrukcije je bil predviden za oktober 1977, zaključek pa julij 1978, ko bi naj začeli tudi z redno proizvodnjo. Izvedba in zaključek celotne sanacije pa bi naj bila z 31.

decembrom 1978. Ob tem so tudi pokrili nastalo izgubo in zagotovili sredstva za izpeljavo sanacije.

Od izpeljave sanacije so pričakovali ugodne gospodarske učinke, med drugim, da se bo ostanek dohodka od 901.000 din v letu 1977 dvignil na 13.300.000 din v letu 1980, povečani letni prirast vrednosti proizvodnje bi bil skupno 16.298.000 din, na eno novo delovno mesto pa 319.588 din. Žal se ta predvidevanja niso uresničevala.

Hitrejše realizacijo je zaviralo predvsem to, ker investicija ni bila končana do pogodbenega roka, s tem pa je bil začetek proizvodnje preložen za eno leto, zato bi tudi pozitivni učinki sanacije bili v enoletni zamudi. TOZD tudi ni dobila večje kadrovske pomoči, vodstvo kadrovsko ni bilo polno zasedeno, zato so bila na določenih področjih dela opravljena nekvalitetno, v sistemu prodaje in nabave pa ni bilo veliko sprememb. Pojavljala so se tudi nesoglasja, slabo delo, neučinkovito koriščenje delovnega časa, nasprotujoče si sklepanje v samoupravnih organih in podobno.

Zaradi vsega navedenega je bila dana pobuda, ki jo je izvršil svet skupščine občine Ptuj obravnaval že ob koncu lanskega leta in je podprl predlog za uvedbo začasnih ukrepov družbenega varstva. O tem bosta sklepala zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti SO Ptuj, ki se bosta sestala na ločenih sejah v sredo, 24. januarja. Če bo sklep sprejet, bo občinska skupščina tudi imenovala komisijo z nalogo, da ugotovi dejansko stanje v KK Ptuj TOZD Petovia in o tem obvesti skupščino. (Iz gradiva za sejo zborov SO Ptuj)

Temeljito o varnostnih razmerah v cestnem prometu

Danes popoldan se bodo na redni seji sestali člani koordinacijskega odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozastito pri predsedstvu občinske konference SZDL Ptuj skupaj s člani sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, avto-moto društva Ptuj in Kidričevo, združenja šoferjev in avtomobanikov, nekaterih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in drugih gosti, da bi v osrednji točki dnevnega reda obravnavali problematiko cestnega prometa na območju UJV Maribor in v občini Ptuj.

O problematiki, ki zaskrbljuje bo potrebno temeljito razpravljati in nakazati akcijsko usmeritev. V letu 1978 je po podatkih postaje milice Ptuj sicer število prometnih nezgod upadlo, tem hujše pa so zato posledice. Samo zaradi vinjenosti je bilo v preteklem letu odvzetih 246 vozniških dovoljenj; zaradi slabega tehničnega stanja vozil pa 158 prometnih dovoljenj. Med vzroki prometnih nezgod najpogostje zasledimo neprimerno hitrost, izsiljevanje prednosti, vključevanje v promet, nenadno zaviranje, neprevidno prehitjevanje, vožnja pod

vplivom alkohola in podobno.

Nadaljnje ugotovitve kažejo, da so med povzročitelji prometnih nezgod na prvem mestu vozniki osebnih avtomobilov, na drugem vozniki koles z motorjem, tretjem kolesarji, četrtem vozniki tovornih avtomobilov in na petem pešci — otroci. Poleg tega poročilo navaja tudi najbolj kritične točke, kjer najpogostje prihaja do prometnih nezgod. Teh točk je skupaj 12. Da bi „črne točke“ tudi odpravili bi morali v pretežni meri posvetiti več pozornosti postavitvi ustrezne prometne signalizacije, saj se ugotavlja, da prihaja do nezgod na teh mestih ne samo zaradi subjektivnega vzroka, temveč tudi zaradi objektivnih vzrokov.

Za dosledno odpravo vseh teh vzrokov bo potrebno v vseh temeljnih sredinah sklicati problemske konference, na katerih bo v osrednji točki govora prav o varnostnih razmerah v cestnem prometu. Ob teh priložnostih bo potrebno sprejeti tudi konkretne akcijske programe, ki bodo temeljili na izvajanju nalog preventive in večje varnosti cestnega prometa. MG

KRAJEVNA SKUPNOST MARKOVCI

Zaščita interesov ob gradnji HE Formin

Kot je znano, je hidroelektrarna Formin s svojimi objekti močno posegla v prostor in spremenila podobo Ptujškega polja. Z dovodnim kanalom je krajevno skupnost Markovci praktično razpolovila. Poseg v prostor se v kmetijstvu te krajeve skupnosti v veliki meri ne odraža, saj so objekti, zlasti bazen, na kmetijsko manj uporabnih površinah. Največ rodovitne zemlje je prizadeta tam, kjer sedaj poteka dovodni kanal.

Kmetovalci so gradnjo sprejeli z razumevanjem, čeprav brez težav ob tako zahtevni gradnji tudi ni šlo. Tudi sedaj vse še ni urejeno. Gre za izmere in odpise na katastru, tako da dajatve od teh zemljišč še ostajajo. V krajevni skupnosti si prizadevajo, da se to čimprej uredi.

Z dovodnim kanalom pa se odpirajo tudi nove možnosti v razvoju kmetijstva, predvsem gre za namakanje. Kmetijska zemljiška skupnost je v program vnesla gradnjo odveznih mest. Namakanje bo možno približno za kilometer razdalje na obe strani. Na tem območju bo možno gojiti tudi zahtevnejše kulture, ki potrebujejo več vode in tako ne bo več odvisnosti od vremena.

Zmanjšan pretok v stari strugi se je odražal v zmanjšanju nivoja podtalnice in s tem na preskrbo prebivalcev s pitno vodo. Vendar je investitor, Dravske elektrarne Maribor, to odpravil z izgradnjo novih vodovodov. Težave pri dostopu do kmetijskih površin so zmanjšane z izgradnjo mostov, razen tega pa kanal v veliki meri poteka ravno po meji med katastralnima občinama in zato večjih težav ni. Krajevna skupnost se je v interesu varnosti za krajane in živali od začetka gradnje prizadevala za varovanje kanala. Zato je sedaj na določenem delu postavljena zaščitna ograja, želijo pa, da bi bil celotni kanal zaščiten.

Sodelovanje z Dravskimi elektrarnami ob gradnji v krajevni skupnosti ocenjujejo kot zelo dobro. Oboji so z razumevanjem sprejeli in poskušali uresničiti želje in potrebe. Menijo, da so težave ob gradnji uspešno prebradili. Za uničene ceste in presekane poti so dobili ustrezno odškodnino in s prispevkom krajanov nekatere stvari še celo izboljšali kot so bile pred začetkom gradnje.

I. kotar

Na Polenšaku bi radi boljše ceste in šolo

Ob vstopu v leto 1979 pravijo na Polenšaku, da se sicer ne morejo pohvaliti s kakšnimi večjimi akcijami v letu 1978, kljub vsemu pa so žrtvovali veliko sredstev in naporov, da so asfitali 800 metrov ceste Hlaponci—Polenšak. Komunalno dejavnost, ki so jo v tem času načrtovali so celo presegli. Posebna skrb je veljala krajevnim cestam, na katere so navozili prek 1000 kubičnih metrov gramoza, načrtovanega dela pa niso mogli realizirati pri ureditvi pokopališča in mrliške veže.

Na zboru občanov so se dogovorili, da bi v letošnjem letu asfitali cesto od Zamenc do konca občinske meje v smeri Bresnice in do Podgorca. Občani v tej krajevni skupnosti za boljše urejenost cest tudi sami še dodatno prispevajo saj imajo uvedena kar dva samoprispevka in bodo zbrali okrog 200 milijonov starih dinarjev za sofinanciranje dveh odsekov cest. Ob tem pa ugotavljajo, da lokalna skupnost za ceste ne bo zmogla svojega deleža in bo pač potrebno delati toliko kolikor bo denarja.

V letošnjem letu je še več drugih želja in težav, ki bi jih želeli v tej krajevni skupnosti čimprej odpraviti. Pravijo, da imajo slabo električno napetost predvsem v vaseh Hlaponci in Polenci — Breg. Zgradili bi radi dve jamborski postaji v gornjem delu Polenšaka in v Polencih. Nujna je adaptacija šole še v letošnjem letu, ker drugače pouk v zimskem času ne bo več mogoč.

Tajnik krajeve skupnosti Polenšak Janko Vičar med drugim tudi pravi, da je želja sicer še več. Zaradi velikih dajatve, ki jih krajani že imajo, lani je svoje storila tudi toča in pozeba, si bo potrebno prizadevati, da do leta 1980 uresniči najnujnejše.

mš

USPEŠNI V ZAPOSLOVANJU ŽENSK

Prizadevanja, da bi v občini Slovenska Bistrica hitreje reševali problematiko zaposlovanja žensk so v zadnjih nekaj letih dosegla pomembne uspehe s tem pa tudi povečanje celotne produktivnosti gospodarstva v občini z 31.500 prebivalci od katerih je redno zaposlenih skupno okoli 7000 občanov.

Središče KS Laporje, kjer še vedno iščejo poti iz nerazvitosti, možnosti načrtujejo v kmetijski proizvodnji.

Na področju hitrejšega zaposlovanja ženske delovne sile so v bistriški občini dosegli največje uspehe prav v zadnjih dveh letih, ko sta pričeli obratovati nova tovarna ISKRA TELA Ljubljana TOZD v Makolah in Poljčanah, obrat plastike iz Litije v Studenicih. Z obnovitvijo ali razširitvijo že obstoječih obratov v IMPOLU, Steklarni in tudi na področjih lesne industrije ter kmetijstva, kot tudi nekaterih drugih področjih gospodarstva v občini, so prav tako našle zaposlitev mnoge, doslej še nezaposlene žene.

Odgovorni v občini Slovenska Bistrica pa si še naprej prizadevajo zagotoviti nova delovna mesta, predvsem za žensko delovno silo, vračajoče z domov, mladino in tudi druge, ki iščejo zaposlitev pri zavodu za zaposlovanje.

Potrebno je tudi poudariti, da dosegajo v bistriški občini uspehe na področju odpiranja novih delovnih mest prav na območjih nerazvitih krajevnih skupnosti kot sta Makole in Studenice, medtem kobo v prihodnje potrebno takšno rešitev zagotoviti tudi za območje KS Laporje, ki prav spada med nerazvite.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

NAJVEČ ZA CESTE IN VODOVOD

STANOVANJSKO KOMUNALNO PODJETJE ORMOŽ

Že iz resolucije razvoja za leto 1978 je razvidno, da so v občini velik poudarek namenili prav razvoju infrastrukture, to je cestam in gradnji vodovodnega omrežja. Nosilec vseh akcij so bile krajevne skupnosti in samoupravna interesna skupnost za komunalne dejavnosti ter kot izvajalec del Stanovanjsko komunalno podjetje Ormož.

Kar zadeva modernizacijo cest so v občini Ormož že lani realizirali naloge za to srednjeročno obdobje. Tako so modernizirali cesto Središče—Lačaves v skupni dolžini 6,6 km (položili so prvo plast grobege asfalta). Stanovanjsko komunalno podjetje je za modernizacijo te ceste namenilo 5.700.000 dinarjev, interesna skupnost 2.860.000 dinarjev, KS Kog 1.630.000 dinarjev in KS Središče ob Dravi 1.230.000 dinarjev.

Modernizirali so tudi cesto Koračice — Tomaž v dolžini 1,8

km, vrednost teh težavnih del je znašala 2.250.000 dinarjev, denar je prispevala interesna skupnost, izvajalec del pa je bilo ormoško komunalno podjetje. V lanskem letu so opravili tudi nekatera rekonstrukcijska dela in asfaltiranje Cvetlične ulice v Ormožu ter cesto Sodinci—Vičanci, kjer je denar prispevala krajevna skupnost Velika Nedelja.

Najpomembnejše akcije pri razširitvi vodovodnega omrežja pa so bile naslednje: zgradili so črpalnice na Otoku, dela se bodo nadaljevala še v letošnjem letu, izvedli so sekundarno vodovodno omrežje v krajevni skupnosti Središče in v Veliki Nedelji. Tako je voda stekla v vaseh Sardinje, Lunovec, Strmec, Hajndl, Velika Nedelja, Mihovci in Vičanski vrh

in Senečih. Zaključna dela pa so v vaseh Trgovišče in Vičanci. Dela, ki so jih opravljali delavci komunalnega podjetja, financirale pa krajevne skupnosti, so znašala okoli 5 milijonov dinarjev. Poudariti je potrebno, da so skoraj vsa teža zemeljska in druga dela opravili občani krajevnih skupnosti.

Poleg tega so v občini zgradili še črpalnice v Hajndlu in vodni stolp na Vičanskem vrhu. Stolp ima 84 tisoč litrov vode. Ta dela je financirala interesna skupnost v višini 2.200.000 dinarjev. Zaključili so tudi dela na primarnem vodni Hajndl — Vičanski vrh — Bresnica v dolžini 11 kilometrov.

V krajevni skupnosti Podgorci so bila v lanskem letu izvedena dela pri položitvi sekundarnega

omrežja in sicer v hribovitih vaseh te KS, ki je tudi financirala celotna dela pri gradnji omrežja.

V lanskem letu se je na zgrajeno vodovodno omrežje priključilo kar 996 gospodinjstev, kar je pravo gotovo velik uspeh. Nekatera dela so še v zaključni fazi in bodo že spomladaj popolnoma zaključena. V preteklem letu so delavci komunalnega podjetja iz Ormoža na vodovodno omrežje priključili tudi sladkorno tovarno, nerealizirana naloga iz preteklega leta pa je še gradnja vodovoda Otok—Hajndl v dolžini 2 km. Sedaj ko je na razpolago dovolj salinitnih cevi, bodo spomladaj opravili tudi to nalogo. Za stanovanjsko komunalno podjetje je bilo preteklo leto zelo uspešno, ne samo zaradi obsežnih in pomembnih del pri gradnji vodovodnega omrežja in modernizaciji cest, temveč tudi zato, ker so poslovno leto zadovoljivo končali.

Delo mladinskega aktiva „Franc Kramberger“ Rogoznica

Zveza socialistične mladine v krajevni skupnosti Heroja Lacka je del celice, v kateri se v zadnjem času odloča in oblikujejo interesi ter potrebe krajanov.

Mladi iz aktiva ZSMS „Franc Kramberger“ Rogoznica smo si za

leto 1979 zastavili dokaj pester in vsebinsko bogat program. Le nekaj najbistvenjših nalog:

— aktiv ZSMS v KS mora biti gibalo ter mesto za uveljavljanje interesov in hotenj mladih. Čim hitreje, predvsem pa uspešno se je

potrebno vključevati v družbenopolitična dogajanja KS;

— na področju telesne kulture se je zavzemati, da bo le-ta postala množična;

— posebno skrb je posvečati mladinskemu prostovoljnemu delu ter prireditvi priprave na ustanovitve MDB v KS;

— na področju ohranjanja revolucionarnih tradicij se bomo zavzemali, da bomo prevzemali skrb nad spomeniki, ki simbolizirajo cilje, smisle in vrednote NOB;

— krepili bomo že pričeto sodelovanje z OO ZSMS na področju Slovenskih gor.

Da bo sleherni član mladinske organizacije mlad delegat in aktivist lahko kvalitetno deloval v DPO in organih KS, mora biti ustrezno usposobljen. Idejno-politično usposabljanje mladih je še kako pomembno. Odločili smo se, da bomo temu posvečali posebno pozornost.

Da je temu res tako, bomo v soboto, 20. januarja 1979 ob 18. uri organizirali predavanje na

temo „NALOGE NA PODROČJU LJUDSKE OBRAMBE IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE V KS“. Predavanje bo popostrjeno tudi s prikazovanjem filmov. Mladi na predavanju ne bomo samo nemi poslušalci, ampak bomo odgovornim nosilcem teh nalog v KS postavljali vprašanja v zvezi z izvajanjem samoupravnega sporazuma o organiziranju in izvajanju družbene samozaščite ter nalogah s področja LO, CZ in NZ v KS Heroja Lacka Rogoznica.

V samoupravnem sporazumu o organiziranju in uresničevanju družbene samozaščite v KS Heroja Lacka smo si zapisali, da bomo vplivali na razvoj socialistične zavesti, socialistične morale in obnašanja, negovali in vplivali na razvoj ter vrednotenje rezultatov dela, utrjevali tovarštvo in kolektivnost v prvi vrsti z aktivnim delom v KS. Kot tolikokrat prej, se bomo tudi tokrat izkazali s polnoštevilno udeležbo na predavanju.

M. L.

SLOVENSKA BISTRICA

Preurejen Trg svobode in Titova cesta

Na dan občinskega praznika je bila svečanost na Trgu svobode

Med pomembnimi pridobitvami v okviru letošnjega občinskega praznika občine Slovenska Bistrica je tudi prenovljen Trg svobode in Titova cesta v občinskem središču Slovenski Bistrici. Svečanost je bila za sam dan praznika, v ponedeljek, 8. januarja dopoldne na Trgu svobode, kjer je v uvodnem govoru predsednik največje krajeve skupnosti v občini, Milan Krajcar, spregovoril o dosedanjem razvoju te KS in tudi o njenih nalogah za prihodnje obdobje.

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine in tudi delegacij pobratenih občin so ob tej priložnosti položili vence ob spomenik NOB. Učenci osnovne šole Slovenska Bistrica pa so izvedli krajši kulturni program z recitacijami.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

KIDRIČEVO

Za večjo odgovornost

Odveč bi bilo govoriti o vseh pripravah na volitve novih organov v KO in KK SZDL Kidričevo ter KS in o samem poteku zborov občanov, ki so bili v lanskem letu na vseh območjih KS Kidričevo. Bolj zanimivo bo vsekakor to, kar stoji sedaj pred organi, ki so bili izvoljeni na zborih občanov. Znano je, da so občani v vseh šestih krajih v sklopu KS Kidričevo izvolili svoje odbore KO (takozvani vaški odbori KS) in KO SZDL istočasno pa tudi soglasno povsod potrdili predlagane evidentirane kandidate za vodilne funkcije v KS in KK SZDL Kidričevo.

Do tukaj je tudi vse lepo in prav, saj je vladalo prepričanje, da so tokrat bile volitve izvedene na najbolj demokratičen način. Občani so nekatere evidentirane in predložene kandidate od koordinacijskega odbora pri KK SZDL podprli, nekatere pa so zamenjali, ker so menili, da imajo še boljše aktiviste med seboj.

Na zborih občanov so bili tako izvoljeni novi odbori SZDL in KO, predlagani pa so se s tem strinjali. Toda, ko so se odbori konstituirali, je že pričelo prihajati do raznih odmikov, ko nekateri niso hoteli sprejeti funkcij predsednika SZDL ali KO in podobno. Zalostno je dejstvo, da so med njimi tudi člani ZK. In kaj sedaj? Pred DPO v KS Kidričevo se pojavlja nov problem, kajti rešitev je treba najti, saj prav v tej KS stojimo pred odgovornimi in zahtevnimi nalogami, kot je na primer ponovna uvedba krajevnega samoprispevka za izgradnjo nove skupne kotlovnice, o tem so se stanovalci naselja Kidričevo I že izrekli pred meseci v dobro pripravljeni anketi. Seveda ne bo manjkalo tudi drugih odgovornih in zahtevnih nalog, zato pa je tudi potrebna enotnost in aktivnost vseh občanov in ne le peščice ljudi, ki so voljni delati.

Kako neodgovorno se obnašajo nekatere društva in organizacije v KS je primer pri sestavi KK SZDL Kidričevo. Že v začetku decembra 1978 smo poslali vsem DPO, društvom in organizacijam ter DO in TOZD pismo v katerem smo jih prosili, da nam do 25. decembra 1978 sporočijo ime delegata za KK SZDL, da bi tako omogočili čimprejšnjo prvo sejo novoizvoljenih delegatov KK SZDL, da bi izvolili novo vodstvo konference in

opravili ostale naloge. Do vključno 10. januarja 1979 se je temu pozivu odzvalo le nekaj društev, organizacij in DPO ki so imenovali 18 delegatov od skupnih 39, kolikor jih bo v bodoče štela KK SZDL Kidričevo.

Sedaj se vprašamo kaj storiti, če vidimo, da so odgovorni prav tisti, ki bi morali nositi največjo politično odgovornost. Svoje vloge ni v celoti opravil tudi koordinacijski odbor pri KK SZDL Kidričevo, ker je treba kadrovanje izvajati nenehno in sproti spremembam vse spremembe in takoj tudi ukrepati. Tako se že v samem začetku pojavljajo problemi, ki pa jih je treba odločno premagati in čimprej spraviti vse v normalni tir poslovanja. Vse tiste, ki jim ni za tak način dela pa vprašati kako si oni zamišljajo delo SZDL in da dajo tudi svoje predloge, ki bi morda še kako pomagali pri nadaljnjem delu KK SZDL in KS Kidričevo.

Pred nami so torej akcije, vsi se moramo boriti za uresničevanje sklepov minulih kongresov, kar pomeni boriti se za boljše delo, pri tem pa misliti tudi na večjo osebno odgovornost!

France Meško

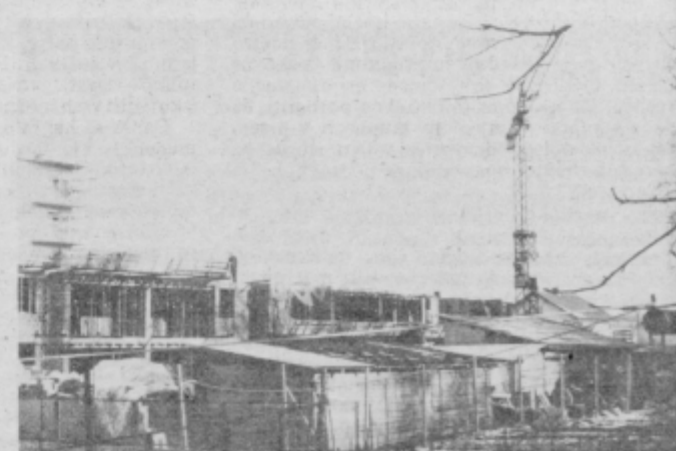
Povečanje stanovanjske gradnje!

LJUTOMER

Proizvodno gradbeno podjetje v Ljutomeru tokrat gradi novi 27 stanovanjski blok za trg v predračunski vrednosti 13 milijonov din. To bo zaključni blok v prvi fazi stanovanjske zazidave. Načrte je izdelala enota za projektiranje pri podjetju PGP Ljutomer. Z gradbenimi deli hitijo, kljub januarski ohladi saj morajo novi blok izročiti za vsoletje že jeseni 1979.

V letošnjem letu bodo povečali tudi za 15 novih stanovanj s prizidkom stanovanjskega bloka Ljutomerskih upokoencev. Potrebno po stanovanjih pa so še mnogo večje, zaradi tega proučujejo pri PGP Ljutomer, možnosti, da bi povečali gradnjo družbenih in zasebnih stanovanj v Ljutomeru.

Besedilo in posnetek: sf

Posnetek gradbišča stanovanjskega bloka v Ljutomeru januarja 1979.

VPRAŠALNIK DTK — 1

Programi osnovnih organizacij

V telesni kulturi prehajamo na novi način vrednotenja programov oziroma zagotavljanja sredstev za izvedbo programov osnovnih telesnokulturnih organizacij. Delegati obeh zborov skupščine telesnokulturne skupnosti občine Ptuj so namreč sprejeli merila za vrednotenje programov. Za poenotenje oblike programov in poročil o doseganju delavnosti posredovala vprašalnik. Več o namenu tega smo izvedli iz pogovora s pomočnikom sekretarja skupnih služb SIS družbenih dejavnosti za telesno kulturo Stanetom Fabjanom.

— Katere izkušnje iz preteklih let so narekovele takšno obliko ugotavljanja dejavnosti in planiranja?

„To obliko planiranja naše dejavnosti, tekmovalne in rekreativne, so narekovele izkušnje prejšnjega financiranja in potrošnje sredstev. Programi osnovnih telesnokulturnih organizacij so bili namreč z ozirom na naše možnosti prenapeti, saj bi za njihovo izvedbo potrebovali dvakrat več sredstev kot pa jih je na razpolago. To nam potrjujejo podatki za več let nazaj in programi vseh 48 nasilcev dejavnosti. Zato je bilo nujno pristopiti k novemu načinu financiranja. Gre tudi za to, da ovrednotimo vse kar je bilo vloženo v izgradnjo novih objektov, vzdrževanje obstoječih, nabavo opreme in športnih pripomočkov in seveda tudi vse velike obveznosti, ki jih skupnost mora poravnati zaradi najetih kreditov.

Ta oblika financiranja prek vprašalnika DTK-1 bo prinesla marsikaj novega. V prvi vrsti polne in resnične statistične podatke, ker društva v večini ne izpolnjujejo prejetih obveznosti, nis pa obveščajo o svojem delu, o programih. Včasih jih morajo prav siliti, da nam posredujejo podatke, ki jih potrebujemo za plansko delo. Z novim načinom bomo dobili podatke koliko članov je v naših osnovnih organizacijah. Danes uporabljamo podatek, da jih je okrog 12 do 13 tisoč. Naša naloga pa je, da to število povečamo, da vse starostne strukture občanov vključimo v dejavnost.

— Kaj vse vsebuje vprašalnik? Mogoče bodo vaši odgovori pomagali osnovnim organizacijam, da ga bodo lažje in popolneje izpolnile.

„Najprej vsebuje splošne podatke o osnovni organizaciji, klubu, društvu, točen naziv, sedež, v kateri krajevni skupnosti, datum ustanovitve, število prijave, to je registracijsko število pri oddelku za notranje zadeve. Potem gre tu za naslov prejemnika pošte, kar je bilo dosedaj zelo pereče vprašanje. Prav tako je potrebno navesti mandat funkcionarjem, kdaj jim poteče, nadalje število članstva od cicibanov do odraslih ter športne panoge s katerimi se v društvu, klubu ukvarjajo. Navesti je potrebno katere objekte

uporabljajo kljub temu, da smo v letih 1976 in 1977 izvedli popis športnih objektov v občini. Se vedno ni jasno lastništvo nekaterih objektov. Prav tako kdo vse uporablja navedene objekte.

Novi podatek je izvedba množičnih akcij v preteklem letu. Gre tu za teke, hojo, kros, trimske akcije in podobno. Tako bomo izvedli ali v društvu delujejo tudi na tem področju, zato je naslednje vprašanje udeležba na množičnih akcijah v sosednjih krajevnih skupnostih, občini, sosednjih občinah. Med pomembnimi vprašanji je aktivnost društva v rekreativnem sistemu, tu so mišljena tekmovalna rekreativno-sportnega značaja in množične akcije. Prav tako je potrebno navesti katere športne panoge so najbolj zastopane, katere so za njih najbolj zanimive, kje tekmujejo, katere uspehe so dosegli, saj imamo društva, ki dosegajo izredne uspehe, na katere smo lahko ponosni vsi. Gre za posameznike in ekipe.

Proti koncu so v ospredju pereča vprašanja, med njimi kadrovska zasedba, saj vemo, da vodnikov v rekreaciji imamo zelo malo, čeprav smo v srednjeročni plan zapisali, da bomo do leta 1980 izločili prek 250 vodnikov rekreacije, čeprav se ti izločajo večinoma samostojno. Zato je potrebno tudi na primer navesti bivše športnike, ki so po aktivnem delovanju sedaj vodje na primer sekcij za kros, za nogomet, vendar nimajo strokovne izobrazbe. V programu za leto 1979 imamo tečaj za vodnike rekreacije, na katerega bi moralo vsako društvo, ki se ukvarja izključno z rekreacijo in ne s tekmovalnim športom, poslati najmanj enega kandidata, seveda pa si želimo, da bi jih bilo čimveč. Zato pa je ob tem potrebno navesti tudi, katere in kakšne kadre društva potrebujejo. Tu gre predvsem za društva v krajevnih skupnostih.

Nadalje bo iz odgovorov, če bodo seveda realni, razvidno s kakšnimi sredstvi društvo dejansko razpolaga. Gre tu zraven združenih sredstev prek telesnokulturne skupnosti tudi za sredstva iz drugih virov (krajevna skupnost, reklame, organizacije združenega dela in podobno). Tako bi ugotovili koliko sredstev dejansko porabimo za telesno kulturo. Zato zahtevamo tudi podatke o porabljenih sredstvih od leta 1975 dalje.

Menim, da bomo s podatki iz izpolnjenih vprašalnikov lahko pristopili k izdelavi kompletne analize razvoja telesne kulture v občini in na podlagi tega k planiranju za naslednje srednjeročno plansko obdobje.

Ob koncu naj dodamo, da je izpolnitev vprašalnika potrebno vrniti do 31. januarja. Tako bomo do marca lahko izdelali podrobnejši program dela in zagotavljanja sredstev za osnovne organizacije, točneje za njihovo dejavnost.

I. kotar

Vključevanje inšpekcijskega nadzorstva v družbeno samozaščito

Sedanja raven družbene samozaščite se srečuje z razvojnimi težavami in tudi s subjektivnimi slabostmi. Ponekod jo še vedno pojmujejo kot posebno organizacijo, dogaja pa se tudi, da se sama zapira v strokovno službo oziroma izvršne in poslovne organe. Čuti jo pojmovanje, da so za varnost in zaščito nas vseh odgovorni samo posebni organi ali specializirane službe. Mnogokrat se podcenjuje vloga organiziranih socialističnih sil pri uresničevanju družbene samozaščite. Zaradi tega se ponekod pojavlja mnenje, da je treba za zatiranje škodljivih pojavov segati predvsem po kazenskih ukrepih. Ob tem se zanemara pomen političnih, vzgojnih izobraževalnih in drugih ukrepov subjektivnih sil. Vendar povsod ni tako.

O vključevanju inšpekcijskega nadzorstva v družbeno samozaščito v ptujski občini, smo se pogovarjali z Milanom Jagrom, načelnikom oddelka za inšpekcijske službe pri SO Ptuj.

„Delo inšpekcij ne moremo obravnavati zgolj kot delo upravnega organa, pač pa je potrebno vsebino tega dela vključiti tudi v oceno uresničevanja družbene samozaščite v naši občini. Pri izvajanju inšpekcijskega nadzorstva, kot ga razumemo v tej fazi razvoja socialističnih samoupravnih odnosov v naši družbi, organi inšpekcijskega nadzorstva vsekakor ne morejo ostati samo pri represivnih oblikah svojega delovanja. Njihovo delovanje mora biti vse bolj preventivno. Vloga državne uprave na področju nadzorstva, — kako se organizacije združenega dela in občani ravna po zakonih in drugih predpisih, zdaleč ni več samo v tem, da ugotovljene kršitve zakonov predlagajo v kaznovanje ter izdajajo odločbe o odpravi pomanjkljivosti. Inšpektorji mislimo, da podružljena državna uprava zahteva od nas tudi odkrivanje vzrokov, ki so privedli do samih kršitev. Ob ugotovljenem vzroku kršitve je seveda potrebno samoupravnim organom oziroma občanom nakazati tudi kako se lahko ti vzroki odpravijo.

Reči moram, da smo preventivno metodo inšpekcijskega delovanja v praksi v naši občini že kar dobro uveljavili. V preteklih letih je bilo opravljenih niz razgovorov s samoupravnimi organi in temeljnih organizacijah združenega dela o razmerah pri izvajanju zakonov v njihovih sredinah. Naši načrti za naprej pa so v tem, da se še bolj konkretno povežemo s samoupravnimi organi TOZD, predvsem pa z organi samoupravne delavske kontrole. Zdi se nam, da je samoupravna delavska kontrola v samoupravnih organizacijah in skupnostih še vse premalo vključena v odpravljanje vzrokov kršitev zakonitosti. Prav zato inšpektorji menimo, da bomo največ prispevali k utrjevanju vloge družbene samozaščite v naši družbi, če bomo naše ugotovitve o kršitvah zakonitosti prikazovane organom samoupravne delavske kontrole in skupaj z njimi bi oblikovali rešitve za odpravo teh vzrokov.

Zdi se nam, da smo v tem trenutku kadrovske že usposobljeni za tako vrsto opravil. Trenutno

opravlja inšpekcijsko nadzorstvo na 16 področjih 17 inšpektorjev. Vsi so ustrezno strokovno izpopolnjeni za svoje delo, 90 % jih ima višjo ali visoko šolsko in strokovno izobrazbo. V zadnjih letih smo posvečali precej pozornosti tudi družbenopolitičnemu izobraževanju inšpektorjev. Tako usposobljene in ustrezno organizirane inšpekcije bi torej morale zadovoljiti zahtevam delovnih ljudi po hitrem, zakonitem in učinkovitem delovanju v podružbljanju državne uprave na področju inšpekcij.

V letu 1979 načrtujemo tudi preoblikovanje oddelka za inšpekcijske službe v medobčinski inšpektorat občin Ormož in Ptuj. Že več kot 10 let opravljamo za občino Ormož inšpekcijsko nadzorstvo skoraj na vseh inšpekcijskih področjih, vendar to delo še ni dobilo ustrezne organizirane oblike. V letu 1977 smo sicer sprejeli dogovor o organiziranju medobčinskega inšpektorata kot samostojnega medobčinskega upravnega organa, vendar do realizacije ni prišlo zaradi pomanjkanja sredstev, ki jih je morala zagotavljati ormoška občina. Letos se je s pomočjo republiškega sekretariata za pravosodje, občo upravo in finance to vprašanje uredilo. Tako upamo, da bomo v tem letu medobčinski inšpektorat ustrezno organizirali in s tem sledili težnjam, ki jih pred državno upravo postavlja zakon o temeljih sistema državne uprave oziroma republiški zakon o organizaciji državne uprave.

Z novo organizacijsko obliko mislimo doseči tudi večji kvaliteten napredek v delu inšpekcijskega nadzorstva, kljub temu, da ne mislimo bistveno povečati števila kadrov.

Okrog razmer glede kršitve zakonitosti oziroma ocene o stanju na področju inšpekcijskega nadzorstva v preteklem letu bi rekel, da ni posebno drugačna od ocene v letu 1977. Nekih težjih kršitev zakonov in predpisov v naši občini nismo prepogosto ugotovili, kljub temu, da je bilo opravljenih okrog 7000 inšpekcijskih pregledov. V glavnem gre le za prekrške in nekaj gospodarskih prestopkov, seveda pa je bilo tudi nekaj ovadb zaradi kaznivih dejanj. Ocenjujemo, da so precej nezahtovljive razmere na področju požarne varstva. Varnostna kultura in samozaščitno obnašanje delavcev glede požarnega varstva je pogosto na zelo nizki stopnji.

Tudi na področju zdravstveno sanitarnih razmer v družbeni prehrani ne moremo biti povsem zadovoljni. Mnogo je še neurejenih obratov družbene prehrane, pa tudi oskrba z mesom v naši občini še ni najbolj higiensko urejena. Vemo pa, da so posledice glede zastrupitev s hrano lahko zelo nevarne. Organizacije združenega dela vlagajo premalo sredstev v objekte za družbeno prehrano oziroma za prodajo mesa.

Resne razmere smo v preteklem letu ugotavljali tudi na področju kužnih živalskih bolezni. Menim, da se lahko zahvalimo le množičnim veterinarskim intervencijam, da se nekatere zelo nevarne živalske kužne bolezni, ki se razširjajo tudi

na ljudi, niso še bolj razširile. Moram povedati, da se steklina na mejah naše republike zelo intenzivno širi, prav tako pa smo v naši občini na območju Ptujkega polja dobili nov distrikt vraničnega prisada. To pomeni, da bo potrebno vsaj 30 let opravljati preventivna cepljenja proti vraničnemu prisadu vseh goved in prašičev na tem območju. Je pa to tudi nevarna bole-

zen, ki se prenese tudi na ljudi.

Na drugih področjih inšpekcijskega nadzorstva pa menimo, da ni nekih bistvenih odstopanj od zakonitosti. Bilo bi prav gotovo manj prekrškov, če bi se občani in delovni ljudje bolj dosledno držali predpisov o kvaliteti proizvodov, da bi bolj dosledno evidentirali svoje delo in podobno.”

N. D.

DR. FRAN BRUMEN

Problemi preprečevanja zanositve-kontracepcija

Zadnje stoletje, posebno še nekaj zadnjih desetletij, je število človeštva naraščalo tako naglo, da je postalo to vprašanje z različnih vidikov zelo pereč problem. V nekaterih po merilih civilizacije zaostalih delih sveta je razmnoževanje ljudske populacije dandanes zelo aktualno vprašanje. Ne le zaposlenosti, temveč predvsem prehranjevanja tolikih množic ljudi se prelevja iz socialnega in političnega problema v pravicato zagato.

Že odkar so se pojavili prvi osnutki nastopajoče civilizacije, so se obenem in vzporedno naraščajoč z njo razvijali sprva pomisleki in končno skrbi: roditi, ali ne roditi otroka.

V prazgodovinski dobi je bilo to vprašanje zgolj higijski problem in s tem problem vzrediti otroka, ali pa sprejeti krutost narave s smrtjo nezavarovanih dojenčkov. Umrljivost novorojenih je bila zelo visoka, dosegljivost starostne dobe pa zelo nizka. Dokler je človek skrbel samo za hrano, pripravljaj skromna oblačila in rokodelčil primitivna orodja, je bil vsaj novorojen otrok velika nada in up ter nujno potrebna pomoč v nadaljnjem boju z naravo za obstanek. Takrat je bil družinski prirastek največja vrednost za bodočnost. Takrat ni bilo skrbi za delovna mesta.

Zadnja stoletja človeški rod nezadržno narašča, govorimo že o nekakšni eksploziji človeštva. V prazgodovini je prevladoval živalski svet. Sposobnost človeka misliti in načrtovati je tisti dejavnik v razvoju sveta, ki je in še vedno bolj razvija in spreminja način življenja. Domala ves razvoj in napredek pa je preveč usmerjen v izrazito samoljubnost. Smo preveč egocentrično usmerjeni in premalo mislimo na svojo okolico. Kvečjemu malo na tisto neposredno, ki nas direktno prizadeva.

Izginjajo lepi gozdovi in prazne razsežne poljane so čedalje večja redkost. Izumirajo številne živalske vrste, ker se ne morejo braniti pred modernimi izumi človeka in padajo kot žrtve na oltar razumnemu bitju. In če pomislimo na energijo razkrajanja in bodočo možnost ustvarjanja materije, potem je že — zaenkrat sicer še na obzorju — slutiti apokalipso samouničenja.

Mnogo je težkih in celo kritičnih problemov. Mnogo pa je tudi nasprotujočih si paradoksnih vprašanj. Eno tako je brez dvoma nesluten razmah človeškega rodu. Vsiljuje se človekoljubna dolžnost, da bi tisti, ki so sposobnejši in prizadevnejši, delali za one, ki niso taki. Na eni strani gojimo moderno medicino, ki se trudi in bori za vsako življenje, na drugi pa vprašanje, kako zavirati prekomerno razmnoževanje človeštva.

Oboje in vse bo potrebno uskladiti in usmeriti v smotrne tokove in obzirne smeri.

Pri dosedanjih hitrosti razmnoževanja človeškega rodu se moramo zavedati nekaterih dejstev. Leta 1850 — torej komaj dobrih 100 let nazaj — je število ljudi prvič preseglo eno milijardo. Že leta 1975 smo narasli na 4 milijarde. Pomislimo! V 125 letih — to sta komaj dve srednje dolgi življenjski dobi — smo poskočili za štirikratno množino, sedaj nas je že 4 krat toliko, ali 3 krat več!

Po takšni postopici napoveduje predračun že leta 1986 — komaj čez 7 let — 5 milijard in v letu 1995 — lahko rečemo že kar kmalu — pa že 6 milijard! Tako naglo se dosedaj ni razmnoževala nobena živalska vrsta!

Že samo ta razmislek nas sili k razglabljanju in iskanju različnih poti, kako razmnoževanje rodu kontrolirati, nekako obvladati in celo zavreti, koder bi bilo potrebno.

Sledi 1. nadaljevanje

DOSEDANJI USPEHI NAM NALAGAJO ŠE VEČJO ODGOVORNOST

Vrsta pomembnih družbenih dejavnosti kot so izobraževanje, otroško varstvo, kultura, telesna kultura, raziskovanje in socialno varstvo se odvija v ustreznih samoupravnih interesnih skupnostih na čelu katerih so izvršni odbori, ki skupaj s predstvom pripravljajo tudi gradivo in na osnovi podatkov in priporočil strokovne službe predlagajo skupščinam najprimernejše rešitve. Z uvodom je potrebno poudariti, da so samoupravne interesne skupnosti v prvem obdobju svojega delovanja veliko storile za razvoj in boljšo organiziranost področij, ki jih pokrivajo.

Z novim načinom financiranja in ustrežnejšim vrednotenjem dela beležimo velik napredek na vseh področjih. Gradimo in obnavljamo šole, s tem posodabljamou pouk, trudimo se, da bi v predšolsko varstvo in vzgojo lahko vključili čimveč otrok, pravičnejše vrednotimo poslanstvo kulturnih ustanov. Svoje mesto v družbi dobiva telesna kultura, tudi raziskovalni dejavnosti namenjena veliko pozornost in jo vse bolj vrednotimo. Ogromna sredstva daje družba za socialno varstvo, katerega je vključeno socialno skrbstvo, zaposlovanje, družbeno usmerjena gradnja stanovanj ter invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

Kljub dejstvu, da je že storjen krepak korak naprej, pa vsako leto ob sprejemanju dopolnil k

samoupravnim sporazumom ugotavljamo, da združeno delo ali konkretnije delovni človek le ne more dajati za te dejavnosti toliko kot bi želeli ali kot so dejanske potrebe v občini in republiki. Ob upoštevanju minulih potreb in prednostnih nalog, ki jih je naša družba imela v letih po vojni, v družbeni standard nismo mogli toliko vlagati, včasih pa tudi nismo znali izkoristiti vseh možnosti, ki so bile na voljo.

Danes se kaj radi zgledujemo po razvitejših predelih, ki imajo tudi izredno močno industrijsko zaledje in primerjalno ugotavljamo kaj vse imajo, kako so vse te službe organizirane in česa vsega še mi nimamo. In tu naletimo na težave. Naše dejanske zmogljivosti so premajhne, ne ustvarimo toliko kot bi želeli in s čimer bi lahko vse zamujeno dohiteli. Prav od realnih programov in finančnih načrtov je odvisno, kako bodo ta naša prizadevanja sprejeli uporabniki v združenem delu. Tu bi morala biti njihova vloga konkretnija, v skladu z družbenim razvojem in predvidenimi resolucijskimi gibanji in selektivna obremen. Vse manj bi moralo biti tistih, ki dopolnil k samoupravnim sporazumom ne podpisajo, zato pa toliko bolj poglobljena razprava in analiza programov in vse več samoupravno dogovorjenih odločitev o tem katerim vejam je potrebno posvetiti več pozornosti, kje odločneje pospešiti razvoj danes in kje z manj škodo jutri.

Pri delu samoupravnih interesnih skupnosti bi bilo potrebno omeniti predvsem skupščine, ki se sestanejo tri ali štirikrat na leto in sprejemajo vse pomembnejše odločitve. Po navadi se zgodi, da izvajalci postavljajo zahteve, opravičujejo predložene programe in še kako drugače zagovarjajo interese dejavnosti, uporabniki pa se oglašijo le takrat, ko je ogrožen interes skupine, krajevne skupnosti ali ožjega območja občine. Verjeto je vzrok tudi v tem, da vse prevečkrat dobijo odgovor, da je stanje tako, da je sredstev toliko in da se ne da več nič spremeniti. Ko so programi sprejeti in ovrednoteni je to dejansko res, ko pa jih šele sprejemamo in se o njih dogovarjamo pa bi morali bolj upoštevati njihova mnenja in predloge.

Dostikrat so tudi gradiva za seje skupščin pripravljena dobro in temeljito, kar morda včasih opravičuje molčečnost delegatov ali pa je njen vzrok v delu samih delegacij, pristopu k problemu in tudi razumljivosti napisanega.

Vsi se moramo zavedati, da samoupravne interesne skupnosti ne delajo zase, delajo za nas vse, za delovne ljudi in občane. Zato smo tudi enako odgovorni za vse kar bomo dali, sprejeli ali zavrnili, za vse kar bomo po samoupravno dogovorjeni poti sklenili in na tej osnovi tudi uresnili.

mš

Razpisna komisija

KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

razpisuje

dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili

in odgovornostmi

vodja
komercialnega sektorja
in to za dobo štirih let

Kandidati za navedeno delo oziroma naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- a) da imajo visokošolsko izobrazbo ekonomske ali druge ustrezne smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj ali
- b) da imajo višješolsko izobrazbo ekonomske ali druge ustrezne smeri in najmanj osem let delovnih izkušenj;
- c) da imajo pogoje ali dovoljenje za opravljanje zunanjetrogovinskih poslov;
- d) da aktivno obvladajo nemški ali angleški jezik.

Zraven navedenih pogojev morajo kandidati imeti še ekonomsko in organizacijska znanja in poznati metode vodenja ter dela z ljudmi. Razen strokovne usposobljenosti in delovnih izkušenj morajo imeti še moralno-politične kvalitete, ki se odražajo zlasti v odnosu do samoupravne družbene ureditve, do samoupravljanja, in do družbenopolitičnih organizacij, v spoštovanju zakonitosti in odgovornosti pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi.

Kandidati naj vložijo pisemne prijave, ki morajo vsebovati rojstne podatke, podatke o izobrazbi, dosedanjih zaposlitvah ter delovnih izkušnjah in uspehih ter navedbe o doseganju sodelovanju v družbenopolitičnih organizacijah.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa v Tedniku. Vloge pošljite na naslov: Kmetijski kombinat Ptuj, Muzejski trg 2, 62250 Ptuj.

„Kaj nas briga preteklost“

Tako kot nekoč je tudi danes po naših krajih in vaseh polno konfliktov med starejšimi in mlajšimi, med tistimi, ki jim je do napredka družbe kot celote in onimi, ki jim je glavni cilj — lastno materialno blagostanje. Mladi očitajo nam starejšim, češ: „Mi danes ustvarjamo, gradimo, se mehaniziramo, kaj pa ste vi ustvarili...?“

Zal tako ozko egoistično usmerjeni mladi posamezniki pozabljajo, da še niso daleč časi, ko smo morali pretežno potovati peš, z vozovi, kolesi... Pozabljamo na ruševine zadnje vojne, ki smo jih odstranjevali z lopatami in motikami, gradili z golimi rokami. Spomnimo se, da smo še precej let po osvoboditvi v marsikaterem škodnjem mlatili s cepci, z mlatilnico na ročni pogon, da smo prevahal, orali itd. pretežno s konjsko, volovsko pa tudi kravjo vprego, da smo se potili ob težko naloženih samokolnicah, ko smo udarniško popravljali krajevne ceste. Mnogo bi se lahko povedal, vendar je že to dovolj, da se zamislimo, kako velik, skokovit napredek smo napravili v zadnjih 30 letih, najmanj tolikšen kot prej v 300 letih.

Za ta velik napredek ima prav gotovo največ zaslug prav generacija, ki ji posamezniki iz vrst mladih očitajo, da ni nič napravila. Ne samo to, da smo nosili največjo težo v NOB, v boju za nacionalno in socialno osvoboditev, prvi smo bili pri gradnji ljudske oblasti, razvijanju družbene aktivnosti, kulture, turizma, društvenega življenja, čisto tudi v lastno škodo, z zanemarjanjem svojih kmetij. Toda vedno in povsod morajo biti ljudje, ki se znajo žrtvovati za druge, za skupnost, saj brez tega ne bi bilo napredka.

Franček Holc pri Gomili

OPLOTNICA

Milijoni izgubljeni v požaru

V nedeljo, 7. januarja je ob 3. uri pričelo, iz še nepojasnjene vzroka goreti v kompresorski postaji TOZD LIP Slovenske Konjice, LIO Oplotnica. Kljub temu, da so bili samo nekaj trenutkov po izbruhu požara na mestu člani gasilske enote Edi Košir, Feliks Tič in Stanko Gosmin, se je požar hitro razširil na ostrešje, katerega konstrukcije so skoraj povsem iz lesa. Ob pomoči gasilcev iz Oplotnice in drugih, ki so prihitali na kraj požara so uspeli v zelo kratkem času požar lokalizirati in zadušiti. Kljub njihovi hitri intervenciji in zares požarovalnemu reševanju, je po približnih ocenah nastala materialna škoda za okoli 1.500.000 dinarjev.

Požar v LIO Oplotnica je ohromil delo v tem kolektivu za okoli tri dni, saj so pogorele nekatere prepotrebne napeljave, ki so tesno povezane s pogonom strojev za proizvodnjo.

Člani 195 članskega kolektiva LIO Oplotnica so prav v tem težkem trenutku pokazali veliko mero solidarnosti, da bi proizvodnja kar najhitreje stekla. Ob tem so se srečali tudi s solidarnostjo matičnega podjetja LIP Slovenske Konjice in njenih obratov, ki so izrazili pripravljenost pomagati v materialu in z delom za kar najhitrejšo

Požar je ohromil delo le za tri dni, čeprav je materialna škoda velika

odpravljanje nastale škode. Dvodnevni izpad v proizvodnji ne bo odločilno vplival na njihov proizvodni uspeh, saj so se v kolektivu solidarnostno izrekli, da bodo izgubljene delovne dneve nadoknadili z delom ob prostih sobotah.

„Kljub težavam, v katerih smo se ob katastrofi znašli pa se moramo zahvaliti hitri intervenciji obratnih gasilcev, dje bila materialna škoda, v primerjavi s tisto, ki bi nastala, če ne bi bilo takojšnjega ukrepa, in da bi se požar razširil na proizvodno halo, mnogo bolj boleča in težko nadomestljiva,“ je v pogovoru povedal vodja TOZD LIO Oplotnica Anton Višnar.

„Ne samo ob katastrofah kakršno smo doživeli oplotniškem LIO, pridite med nas večkrat, tudi takrat, ko je pri nas bolj veseli dogodek, to je pisanje o delovnih uspehih tega kolektiva“, je pridjal glavni direktor LIO Slovenske Konjice, ki je tudi prispeval na kraj požara.

Slika in besedilo: Viktor Horvat

Ivan Moravec osemdesetletnik!

Kdo ga ne pozna Ivana Moravca iz Lunovca pri Veliki Nedelji. Pred dobrim mesecem dni je praznoval med svojimi najbližjimi osemdeseti rojstni dan. Menda ni človeka v okolici Velike Nedelje in Ormoža, ki ga ne bi poznal. V mlajših letih je imel čevljarsko delavnico v Ormožu, kjer smo ga poznali kot vestnega poštenega in kvalitetnega obrtnika. Po osvoboditvi, ko ta privatna obrt ni bila več tako rentabilna se je zaposlil v ormoški opekarni.

Vseskozi ima velike zasluge za delo pri velikondeljskem kulturnem društvu, kjer je od mladih pa do poznih let svoje starosti deloval kot izredno dober igralec in režiser. Ta dejavnost je bila njegovo največje veselje, njegov hobi. Ničkoliko večerov je prehodil dobre 3 km dolgo pot ob vsakem času in vremenu k vjam, sestankom, sejam, zavedajoč se kakšnega pomena je tudi za preprosto ljudstvo kultura in razvedrilo.

Pa ne samo to. Kot dolgoletni predsednik krajevnih skupnosti Velika Nedelja ima tudi mnogo zaslug za ureditev vaških in okoliških cest in poti. Ni meril, do kod sega meja urejanja njemu pripadajočih cest in poti, videl je oziroma še danes vidi kje je potreba, sam vzame motiko ali lopato in nemalokdaj ga lahko vidimo s tem orodjem na cesti, saj se v celoti zaveda kako prepotrebna je povezava hriba z dolino v primeru požara, boleznih...

Vse za dobro ljudstva, bi lahko rekli, je njegovo geslo. Veliko veselje ima tudi z manjšimi opravki v domačem vinogradu in sadovnjaku. Koliko lepih vrtnic in drugih rož cveti poleti v njegovem vrtu, ki jih goji in sadi skupno s svojo hčerko Angelo in njenim možem z največjim veseljem. Z delom, ki je seveda več ali manj primerno za njega, kljubuje krepko svojim letom, ki mu jih ne bi nihče prisodil po delu in zunanjem videzu. Še na mnoga zdrava leta so naše želje Ivanu Moravčevemu!

Efem

Turistični delavci na Polenškaku so se že sestali

Turistični delavci na Polenškaku so se že v začetku letošnjega leta pogovarjali o nalogah, ki bi jih naj v okviru svoje dejavnosti realizirali. Ob tem nam je predsednica turističnega društva Polenšak Mimica Segulova dejala:

„Upamo, da bomo na doseganje 15-letne izkušnje, ki jim imamo pri vsakoletni prireditvi razstave kruha in pogač, tudi tokrat svojo nalogo dobro opravili in da bo Polenšak ponovno privabil več tisoč gostov od blizu in daleč.“

Skupaj z omenjeno razstavo skušamo ob tej priložnosti pokazati tudi delček našega etnološkega bogatstva, ki ga v naših gospodinjstvih še hranimo, to je vrsto starih predmetov, ki smo jih uporabljali nekoč ali pa služijo svojemu namenu še danes. Dogaja pa se nam, da teh predmetov nimamo kje shraniti, še manj pa možnost, da bi bili obiskovalcem Polenškaku na voljo ob vsakem času. Tako v turističnem društvu resno razmišljamo o nakupu ustreznega prostora, ki bi ga v ta namen preuredili. S to akcijo bi obenem preprečili propadanje tega blaga,

ohranili pa bi ga našim znanjem, da bodo vedeli kako smo nekoč živeli in si urejali svoje kmečko življenje.

Tudi o razglednem stolpu smo na Polenškaku razmišljali in zanj že imeli predračun po katerem bi pred leti veljal meter stolpa milijon starih dinarjev. To se je seveda sedaj že nekajkrat povečalo in menim, da tega načrta zaenkrat še ne bomo zmogli.

Minulo sezono smo kar dobro gospodarili in na voljo imamo nekaj denarja s katerim bomo del svojih načrtov lahko tudi uresničili.

Turistično društvo na Polenškaku vodim sedaj še več kot 15 let in menim, da bo potrebno počasi predati dolžnost kakšnemu mlajšemu, ki bo to delo nadaljeval,“ je ob koncu dejala tovarišica Mimica, ki med drugim pravi, da tudi ni povsem zadovoljna z obravnavo Polenškaka v študiji o razvoju turizma do leta 2000. Pravi, da ceste ne bi smele biti vzrok, da ne bi v to območje vložili kaj več in Polenškaku namenili še kakšen gostinski sedež več kot 19, ki jih ta študija predvideva.

„V preteklem letu smo dokaj dobro gospodarili,“ pravi predsednica TD Polenšak Mimica Segulova.

Foto: Ozmec

93 LET ŽIVLJENJA ANTONA REBERNIKA IZ CIRKOVCE

„Naj lipa in topoli ostanejo spomin za meno“

Kmalu po novem letu je bilo, ko sem krepko stisnil močno Antonovo roko in mu v novem letu zaželel veliko zdravja. „Ja, ja,“ je govoril, nekoliko zaskrbljen in presenečen hkrati, „enako vam, enako vsem ljudem“. Močan je njegov obraz, roka je velika, prsti dolgi in silni, velika je njegova postava, malce že sključena, vendar še ne upognjena in človek bi mu ne prisodil 93 let. Pa jih ima, je najstarejši občan krajevnih skupnosti Cirkovce; no, tudi njegova žena Marija jih šteje 80. In kdo bi ne poznal Antona Rebernika, ni otroka, ne žene v krajevni skupnosti in zunaj njenih meja, ki se ga spominjajo kot marljivega in vestnega delavca.

Njegov rojstni kraj je Stari trg pri Slovenj Gradcu. Aukmanov Tonček je na svet prišel v juniju 1886 in bil eden od šestih otrok družine Rebernikovih.

Kot da bi mu bilo usojeno ukvarjati se z vojaščinco, orožjem in podobnim. Zakaj? Zelo zgodaj je namreč postal vojak in je bil kot vojak tudi upokojen. Njegova zveza z vojaškim življenjem in varnostno službo v predvojni Jugoslaviji se je pravzaprav že začela leta 1907, ko je služil Avstroogrskega mornarstva. Ko se je vrnil je delo našel pri plavžu v ravenski železnici.

Kljub visoki starosti, vsem tegobam življenja in dela, različnih razpoloženj, paradoksalnim političnim trenutkom in drugo, je Anton Rebernik še vedno videti čil in zdrav možakar. Neka iskrenost veje iz njegovih oči, vitalnost iz njegovih kretanj, čeprav človek, ko ga zagleda pomisli, da je z njim nekaj narobe. Ne, nič ni narobe. Sam takole komentira svoje počutje: „No, še kar gre, tu in tam je že dan, ko so slabše počutim in ne vem kako naprej, kod in kam moje življenje, vendar ni najhujše. Kako živo in natančno se spominja dogodkov, prigod in primerov. Nobena letnica, niti ime mu ni skrivnost. Tudi dela ob plavžu se dobro spominja in o tem pripoveduje: „Zgodaj jutraj smo začeli delati pri plavžih, zmčili smo si obleko, jo mokro nadeli, na obraz masko in očala ter tako zrl v rdečo žrelo razžarjene peči. Tudi takrat se je potrebovalo železo. Prepričan sem, da so bili delovni pogoji tedaj mnogo slabši kot so danes. Tudi počitka in plačila ni bilo. V železarni sem imel odgovorno delo in delovno mesto, morda bi še kam višje priinil, če ne bi bilo usodnega leta 1914. Med prvimi sem bil, ki jih je zajela mobilizacija. Iz Ljubljane smo krenili v Galicijo. 64 vagonov napolnjenih z vojniki je potovalo proti vzhodu. Vsi smo mislili, da gremo v Srbijo. Na neki postaji, kjer se je vlak ustavil, vprašamo ranjence, kaj smo. Le s težavo smo jim z ustnic razbrali, da smo v Budimpešti. Počutil sem se izgubljen, žalosten in tako zelo sam. Torej na Karpate... Čez nekaj dni smo bili na cilju. Marsikdo med nami se je spraševal, zakaj je tu in zakaj se bojuje... Kaj kmalu nas je zajela vojna vihra. Vojaki stare Avstrije smo se tolkli z Rusi in kaj jaz vem s kom še. V teh bojih je padel tudi naš komandant Krafotil, s konjem vred ga je raznesla granata...“

Leto in pol sem bil na fronti, ne da bi vedel za koristi vojskovanja, potem so me ranili. Pravzaprav kar 5 krat sem bil ranjen. Ena izmed ran je nastala od izstreka granate.

Po zdravljenju v Linzu sem nato prišel v Slovenijo, v Maribor in sem v okolici današnjih Hoč kot inštruktor vadil regrute. Potem sem spet delal v železarni na Ravnah. Izdelovali smo artilerijsko orožje in streliške in tudi nekaj železa smo proizvajali. Ko je leta 1918 razpadla avstroogrska armada, je z italijanske fronte v Celje in na Ravne prišel Franjo Malgaj, sopotnik in borcev generala Maistra. Malgaj je zbiral vojake za boj na severni meji. Dobro se spominjam. Veliko nam je govoril o slovenskem trenutku in o tem, da se Slovenci moramo osvoboditi tujega jarma in prav te besede so me zasnubile. Spet sem bil med prvimi, ki so šli po poti Malgaja in generala Maistra.

Napredovali smo hitro, zavzeli smo Ravne, Prevalje, Mežico, Humeč, Črno in prišli do Pliberka. Mislili smo, da smo končno osvojili ter dobili nazaj naš kos zemlje in naše ljudi. Zgodilo se je tisto, kar smo najmanj pričakovali. Pred Pliberkom so se zbrali Nemci in Avstrijci, ki so prišli s fronte in nas napadli. Morali smo bežati, številčno so le bili premočni. Takrat je padel tudi Franjo Malgaj. Nesrečno je izgubil življenje. V nekem gozdu se je zapletel med veje, neka veja je udarila po bombi in eksplozija ga je ubila.“

Rad pobrskam po albumu, tudi časniki so moji največji prijatelji...

Oči so se mu orosile, prizadela ga je Malgajeva smrt, prizadela zato, ker je izgubil vero v življenje. Toda ker je močno verjel v slovenstvo in Slovence, je premagal smrtni udarec. Nove moči so prihajale vanj, prišla je nova vera za ljubezen do domovine, do slovenskega človeka. „Domovino moraš ceniti, spoštovati in ljubiti,“ je dejal Anton Rebernik.

Nemci in Avstrijci so jih nagnali do Slovenj Gradca. Bili so v razsulu, brez vodstva, brez hrane, brez pravega motiva za boj. Pri Velenju so se srečali s Srbi in mislili skupaj z njimi udariti po preganjalcih, vendar so se dogodki zasukali drugače. Potem čas pred plebiscitom in čas plebiscita. Izgubili smo zemljo in ljudi ter zaupanje do soseda. Leta 1919 sem stopil v takratno žandarmerijo. V času plebiscita so žandarje zaposlovali po vsej Sloveniji in iz Pliberka je Anton Rebernik prišel v Ptuj in od tam v Cirkovce.

„Bilo je jeseni 1919, ko sem prišel v Cirkovce. Življenje je bilo mirno, delo sem opravljal po svo-

jih močeh in se z občani in kmeti kar dobro razumel. In naša naloga. Preganjati smo morali nepridiprave, tudi simpatizerje naprednih struj in tako dalje. 1925 leta sem postal komandir postaje in bil premeščen v Bistrico ob Sotli. Dobro se spominjam let pred drugo svetovno vojno. Nemci so že imeli vajeti v rokah. Tudi mi smo že čutili nemško osvajalsko roko. V Bistrici je bilo veliko nemškihutarjev. Ob vsaki zmagi so kurili kresove, jaz pa sem jih tožil predpostavljanim, res neumno se mi je zdela ta njihova privrženost. Neka trafikantka me je zatožila „kulturbundovcem“ v Brežice in nesimpatiziranje z Nemci sem kaj kmalu občutil na lastni koži.“

Še eno zanimivost nam je povedal. Anton Rebernik je v Bistrici ob Sotli spoznal Titovo mater, bila je Slovenka doma iz Podrede. Povedal nam je tudi, da je v Bistrici poznal nekaj ilegalcev, komunistov in njihovih simpatizerjev. „Na mojem rajonu sta delovala inženir Korenini in doktor Kunej. Imel sem priložnost, da jih zatožim, toda ne, tudi mene je zanimalo napredno gibanje, seveda v mejah in okvirih tedanjih možnosti. Ne smem pozabiti, da sem bil orodje vlade. Nekoč sem v Bistrici rešil tri

Grozili so mi s smrtjo, vendar me niso strli, še danes sem tukaj, z vami, z ženo...

ljudi, ki so baje simpatizirali s komunisti ali pa celo bili člani partije. Predpostavljanim sem ponarejal črno listo osumljenih. Pridno sem praznil to listo, tudi te tri sem izbral iz seznama. Ker nisem bil tako kot bi žandar moral biti, so me premestili v okolico Beograda. Ko je v aprilu izbruhnila vojna, je bila med varnostniki tedanje Srbije velika zmešnjava.

Kot da bi se čas ustavil, se mi zdi, ko ga poslušam. Tako živega in doživetelega pripovedovanja ne slišiš vsak dan. Zamahne z roko, češ kaj bi s tem pripovedovanjem, zgodovina je svoje rekla in zakaj moje pripovedovanje. Ne, si mislim, pripoved je nekaj drugega kot zgodovina zapisana s suhoparnimi črkami na belih, brezmadežnih listih knjige. In res čas se je ustavil...

„Bilo je v Stojniku, junija, Nemci so napadli Rusijo, vojna je divjala po vsej Evropi, bil sem komandir žandarmerijske postaje v Stojniku, ko je k meni in osemnajstim žandarjem prišel neki pop in zahteval od mene naj zapu-

stim postajo, torej naj se predam brez prelijanja krvi. Partizani so v gozdčku, je zaključil. Sodnik jih vodi, je še dejal. Njega sem poznal in začel razmišljati kako naj napravim, da bo prav. Bal sem se predpostavljanim, bal sem se partizanov in ni mi bilo vseeno za mojih 18 ljudi. Odločil sem se tako: 16 vojakov sem poslal na teren in v nedeljo popoldne pričakal kolono partizanov. Sodnika sem spoznal, tudi on mene, vendar sva se delala kot da se ne poznavata. Postajo sem dal, ne da bi počil en sam strel. Partizani so dobili obleko, 21 pušk, 41 bomb in 7 zabojev streliva. No, to dejanje se je dobro končalo, ni pa se moje srečanje s predpostavljanimi v Beogradu, kjer so mi očitali bojazljivost in izdajo. Nekaj časa sem bil zaradi tega dejanja zaprt, potem so me poslali v Mladeno-ovac, nato v Sopot, kjer sem še naprej delal za ilegalno in napredne kmete, čeprav kot kontrolor nekega mlina.

Velikokrat sem takorekoč zrl smrti v oči, vendar se mi je vedno posrečilo izveči se iz teže situacije. Bil sem spreten, razumski in miren. Nikoli nisem bil panik, čeprav sem se vedno bal, da bom nekega dne „obležal na hrbtu“. Samo tega sem se bal.“

Anton Rebernik ima danes pomembne dokumente v svoji listnici. Je borec za severno mejo in borec NOB. Leta 1945 je prišel spet v Cirkovce, tedaj je organiziral društvo upokojencev in ga dolga leta tudi uspešno vodil. Bil je tudi med ustanovitelji lovske družine, kar 17 let je bil lovski čuvaj in tajnik družine. 33 let pa je bil v Kmetijski zadruzi pomožni strojnik. Lahko bi rekli, da je Anton Rebernik človek trdne roke, discipline in strogosti. Je. Tudi asket je, toda ne v slabem pomenu besede. Še kot otrok se ga spominjam, nekako strah nas ga je bilo. Vaška otročad se z njim ni rada srečevala. „Nisem vas sovražil,“ mi je razlagal oni dan, ko sem ga obiskal, „ne, ne, kje pa, otroke imam zelo radi. Najbrž pa me otroci niso radi videli zato, ker sem rad imel čisto okolje, red okoli hiše in disciplinirano obnašanje. Če človek to ima, ni nič slabega, celo priporočljivo je.“

In recept za dolgo življenje? „Ga ni,“ mi je kratko odgovoril. Vse življenje sem zmerno jedel, zmerno pil, kadil nisem in tudi burnega življenja nisem imel. Moje življenje ni bilo razkošno, pa tudi skromno ne.“

Podoben je drevesu, podoben je lipi, ki jo je pred 20 leti posadil pred zgradbo krajevnih skupnosti in dejal mi je, „ko so ji elektriki rezali veje, je bilo tako, kot da bi mi rezali roke.“ Zelo ljubi naravo. Zelo ljubi delo. In prav delo je tisto, ki človeka ohranja, mu daje vitalnost, polnokrvnost in vsebinskost. Veliko mu je bilo do dela in še vedno mu je.

„Veliko dreves sem posadil,“ je dejal ob koncu Anton Rebernik, „in naj bodo vsi topoli in lipa v Cirkovcih edini spomin za meno!“

besedilo in posnetki: zk

LITERARNI VEČER Z DAMJANOM JENSTERLE

V Klub mladih me je v petek, 5. januarja 1979 privabil plakat, napisan z velikimi črkami: LITERARNO—GLASBENI večer z pesnikom Jensterle Damjanom. Stopim v osvetljen protor. Stoli so že pripravljeni, a tudi čas za začetek je že.

Vstopi mlad fant, „To je on,“ pomislim. V roki nosi sveženj tankih knjig. Atmosfera mi ne ugaja. Ni reflektorjev, ki bi jo napravili prijetnejšo. Stena v ozadju deluje hladno. Močne svetilke mi bleščijo v oči.

Zasišim glas dekleta, ki nam predstavlja gosta. Z nestrpnostjo pričakujemo začetek. Nastane tišina. Recitira nam pesmi. V njih je občutiti pesnikov odnos do družbe. Kritizira jo. Moti ga propadanje kmečke idile. Oboja današnje družbo, da je preveč potrošniška. Ljudje govorijo le o tistem kar jim koristi, skrbijo jih za svoj „stoleček“, za druge stvari pa imajo gnojni jezik. Pričakuje, da bo civilizacija človeka uničila.

V svoji prozi nam prikaže mladost. Njegovo opisovanje je popestrjeno s šaljivimi pripombami, ki se jim iskreno nasmejemo. Razočrano smo, ko nam pove, da nam bo predstavil še eno pesem za konec. Sledi razgovor. Prizna nam, da je redkobeseden. A vseeno je razgovor prijeten, šaljiv.

Opazim kitaro ob njegovem stolu. Vprašamo ga, če ima kitaro le za dekoracijo. Nasmeje se in pove, da ga je izdal glas in da se mu roke zelo potijo. Na naše uporno nagovarjanje pa nam le zaigra pesem, a je ne izvede do konca. Z aplavzom se je literarni večer končal. Odhajamo.

V meni vrta vprašanje, zakaj imamo tako redko literarne večere, ko si vsi želimo veliko sproščenih in prijetnih razgovorov s pesniki in pisatelji, razprave o najaktualnejših temah v sodobni slovenski literaturi oz. kulturi sploh.

Sonja Bogdanović, Nina Kodela

10. jubilej folklornega društva Ptuj

Ena izmed osnovnih nalog Folklornega društva Ptuj je skrb za ohranjanje starih šeg, navad, običajev; kratka skrb za kulturni ostank preteklosti. Vsa ta prizadevanja pa se kažejo skozi vrsto folklornih prireditev, ki jih je društvo v letih delovanja in v sodelovanju z ostalimi društvi v občini tudi pripravilo. Poleg tega pa v društvu stremijo za tem, da se folklorna kultura širi med mladimi.

Celotna prizadevanja društva skozi 10-letno obdobje bo mogoče videti na spominski razstavi, ki bo odprta predvidoma 19. februarja. Folklornemu društvu bo pri pripravi razstave s strokovnim nasvetom pomagal delavec Pokrajinskega muzeja. Minula dejavnost društva pa bo zabeležena tudi v spominski brošuri, v kateri bo vrsta posnetkov starih pustnih navad, šeg in običajev, ki so se prav v največji meri ohranile v okolici Ptuja.

Med aktivnostmi društva v letošnjem letu je tudi organizacija pionirske folklorne revije, ki bo imela širši pomen.

MG

Živahna kulturno prosvetna dejavnost v ptujski občini

Aktivnost prosvetnih društev, predvsem dramskih skupin je v teh zimskih dneh ponovno oživila, opustele in hladne vaše dvorane so prizorišča najrazličnejših dejavnosti predvsem pevske in dramske. Pevski zbori so se letos že predstavili na občinski reviji v Ptuj, kjer so ponovno dokazali, da smo na področju pevske kulture v občini naredili velik korak naprej.

Zvezi kulturnih organizacij v Ptuj je poslalo podatke o svojem delu kar dvanajst gledaliških skupin s katerimi delajo mentorji Marija in Mirko Vaupotič, Peter Malec, Andrej Fekonja in Lojze Matjašič. Tista skupina, ki nima svojega režiserja dobi pomoč v celotni režiji, tam pa, kjer režiserja imajo, mentor le občasno svetuje in pomaga pri delu.

Zanimivi so tudi podatki o dramskih delih, ki so jih izbrali za senono 1978/79. V Vitomarcih bodo letos uprizorili komedijo ČE SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE, prosvetno društvo Stane Petrovič na Hajdini je izbralo znano veseloigro KLOPČIČ, v prosvetnem društvu Leskovec pa člani dramske skupine študirajo Finžgarjevo RAZVALINO ŽIVLJENJA. Gledalci z območja Leskovca bodo lahko letos gledali KASTELKO, na Vidmu pa bodo po vsej verjetnosti izbrali HASAN AGINICO. Tudi iz prosvetnega društva Grajana poročajo, da že pridno vadijo Remčovo delo MRTVI KURENT, na premiero pa se pripravljajo še v ptujskem gledališču kjer kot gost režira Franjo Potočnik, režiser mariborske opere in pripravlja Cervantesove TRI MEDIGRE. Finžgarjevo RAZVALINO ŽIVLJENJA so izbrali tudi člani dramske skupine v Juršincih, v Žetalah drugi del Partljičeve komedije O, NE, ŠČUKE PA NE, pri Svobodi Kidričevo se o delu še odločajo, ravno tako pa tudi v mnogih ostalih prosvetnih društvih od katerih podatkov o letošnji dejavnosti še ni.

Tajnik zveze kulturnih organizacij v Ptuj — Dušan Kozar je med drugim dejal, da bodo tudi letos v Ptuj pripravili občinsko srečanje dramskih skupin, če bo kvaliteta izvedenih del po mnenju dramske komisije boljša kot lani in ustrežala taki predstavitvi.

Zimsko obdobje pa ni samo čas, ko delo zaživi v prosvetnih društvih, temveč v tem obdobju potekajo še redni občni zbori prosvetnih društev na katerih v glavnem pregledajo opravljeno delo v lanskem letu, se pogovorijo o denarnih vprašanjih in ponekod volijo tudi nove odbore. Na teh občnih zboreh je pomembna točka dnevnega reda tudi sprejem programa za naslednje leto.

Pri zvezi kulturnih organizacij v Ptuj imajo registriranih 32 prosvetnih društev in skupin. V te skupine spada še ptujski pihalni orkester, komorni zbor in kulturne skupine pri klubu mladih v Ptuj, katerih delo velja še posebej pohvaliti.

Poleg te osnovne dejavnosti pa se pri zvezi kultur-

nih organizacij v Ptuj pripravljajo še na dve večji prireditvi. Na predvečer slovenskega kulturnega praznika 7. februarja se bo ptujskemu občinstvu predstavil mladinski pevski zbor iz Maribora, ki ga vodi profesor Branko Rajšter, drugi pa bodo letos podelili priznanja kulturne skupnosti Oljenko in tri male oljenke. Skupščina te samoupravne interesne skup-

OLJENKO — priznanje za dolgoletno in uspešno ustvarjalno delo na področju kulture bodo letos že drugi podelili ob slovenskem kulturnem prazniku.

Foto: R

nosti je že sprejela odločitev kdo bo ta priznanja dobil. Letošnji nagradjenci so Stane Stanič, folklorna skupina Markovci, Pihalni orkester OOS TGA „Boris Kidrič“ Kidričevo ter Ljudska in študijska knjižnica iz Ptuja.

Poleg priprav na slovenski kulturni praznik, je v teh dneh stekla tudi akcija za srečanje tamburaških orkestror, ki bo po vsej verjetnosti organizirano v prvi polovici meseca aprila in bo predstavljalo pregled tovrstne glasbene dejavnosti v občini.

mš

Načrti Pokrajinskega muzeja Ptuj za leto 1979

Začelo se je novo leto. To je čas, ko v delovnih organizacijah delamo načrte za delo v naslednjih dvanajstih mesecih. V Pokrajinskem muzeju v Ptuj smo začeli novo leto z željo utrditi ugled muzeja in privabiti v zbirke in na razstave čimveč obiskovalcev.

To ni lahka naloga in rezultati se verjetno ne bodo pokazali kar čez noč. V muzeju smo zato razširili krog strokovnih delavcev in zaposlili kustosa pedagoga. Njegova naloga bo predstaviti muzejsko dejavnost širši javnosti. Poskušali bomo navezati stike z izobraževalno skupnostjo, pedagogi in učenci na šolah, z delovnimi kolektivi in društvi. Le obiskovalci nam bodo lahko povedali, kaj si v muzeju najbolj želijo videti in kakšne razstave jih najbolj zanimajo.

Nas namen je omogočiti vsem oddelkom, da se enakopravno predstavijo javnosti. Morda bo, vsaj v začetku, nekoliko večji poudarek na arheologiji, na arheoloških zbirkah in razstavah. Na pomlad bo odprta zbirka drobnega gradiva, ki je bila več let nedostopna obiskovalcem. Staro gradivo bomo dopolnili z najdbami zadnjih let. Prav tako bo namenjen ogledu križni hodnik v dominikanskem samostanu in samostansko dvorišče, ki bo na novo opremljeno z eksponati. V reflektorju bosta arheologa postavila numizmatično zbirko, kar bo tudi novost. K postavitvi bomo povabili strokovnjake numizmatike. Spomladi bosta na voljo obiskovalcem še oba mitreja, na Bregu in Hajdini. Arheologa imata v letu 1979 v načrtu tudi dve občinski razstavi. Gostovali bosta v paviljonu Dušana Kvedra. Prva razstava bo imela naslov Ptuj skozi arheološka obdobja. To bo izrazito poučna in pregledna razstava. Na sporedu bo verjetno še pred pričetkom pomladi. Druga bo prišla na vrsto v drugi polovici leta in bo pokazala antično obrtniško dejavnost Ptuja in okolice. V zadnjih letih je bilo na ptujskem področju veliko zaščitnih izkopavanj in se je nabralo dosti novega in zanimivega gradiva.

Etnološko delo bo namenjeno dopolnjevanju zbirke Maske in opravnika, ki je bila odprta lani za

občinski praznik. Zbirka bo letos bogatejša za deset kurentov. Sicer pa se bo kustosinja posvetila delu na terenu in nalogi, ki si jo je zadalo Slovensko etnološko društvo. Naslov naloge je Življenje Slovencev v 20. stoletju. Pri delu sodelujejo vsi slovenski muzeji. V pripravi sta tudi Slovenski etnološki slovar in Enciklopedija slovenske etnološke. Delo je šele na začetku poti, vendar morajo etnologi o njem že resno razmišljati. Morda nam bo v času kurentovanja uspelo postaviti razstavo ob obletnici folklornega društva v Markovcih. Razstavo bi spremljalo dokumentarno gradivo in eksponati.

Oddelke NOB bo poleg stalne zbirke ponudil obiskovalcem na ogled še dve občinski razstavi. Prvo, Ukradeni otroci, pripravljamo v povezavi s celjskim muzejem. Morda bomo razstavno gradivo popestrili še z dokumenti s ptujskega področja. Še posebej se želi oddelke vključiti v proslavo šestdesetletnice ZKJ. Morda bomo lahko prevzeli potujočo razstavo o zgodovini KPJ ki jo bo priredil Muzej revolucije v Ljubljani. Razstava bo obsežna in bomo morali v Ptuj v ta namen poiskati večji razstaveni prostor. Če to ne bo mogoče, bomo ob tej priložnosti v razstavnem paviljonu predstavili partijsko dejavnost z našega obzega območja. Kustosinja oddelka za revolucijo bo tudi letos na terenu zbirala gradivo za spominsko publikacijo. Muzej ima še eno zahtevno nalogo. Urediti mora prostorske težave oddelka za revolucijo. Vprašanje bomo skušali rešiti skupaj z občinskimi forumi.

Takšni so naši načrti. Z njimi želimo pritegniti zanimanje čimvečjega števila obiskovalcev. Zavedamo se, da bomo lahko le s trdim delom dvignili ugled ustanove. Prizadevanja posameznikov ne bodo mogla roditi zaželenih rezultatov. Dosegli jih bomo le s skupnimi naporom vseh članov delovne skupnosti v muzeju. Naše želje za letošnje leto pa so, da bi nam bila pri delu v pomoč tudi širša javnost.

Marjeta Ciglenečki

Kranjčanom bodo vrnil gostovanje še letos

Plod dolgoletnega sodelovanja med ptujskim in kranjskim Prešernovim gledališčem je vsakoletno gostovanje Kranjčanov v Ptuj in obratno. Tako je nedavna predstava Hadjičevega ČLOVEKA NA POLOŽAJU navdušila ptujsko gledališko občinstvo. Dober poznavalec Hadjičevih del ugotavlja, da sicer to ni njegov najboljši tekst, vendar delo kljub vsemu navdušuje. Ob predstavi Prešernovega gledališča iz Kranja smo tokrat ugotovili, da se tudi v tem kolektivu nekako izmenjuje generacija igralcev. Veliko jih je bilo na odru prvič in med njimi je pravo presenečenje mlada igralka, sicer študentka slavistike, ki se je odlično predstavila v vlogi služkinje.

Omeniti velja tudi svojevrstno sceno — delo scenografa Saše Kumpa iz Kranja in kostume Mije Jarčeve.

Kranjčanom bodo še letos vrnil obisk člani ptujskega gledališča.

mš

CIRKOVCE

Tretja gledališka predstava

Dom krajanov v Cirkovcah je res večnamenski objekt. V gledališki sezoni 1978/79 je Prosvetno društvo Cirkovce organiziralo gledališki abonma, ki je pri občanih naletel na velik odziv. Zanimivo je, da si predstave ogledajo tudi občani iz KS Hajdina, Kidričevo in Pragersko ter iz Ptuja.

Doslej so v domu krajanov bile že tri predstave te sezone. Najprej so se občinstvu predstavili igralci Teatra v gosteh z delom Gospod lovec, mariborska opera z Gorenjskim slavčkom, prejšnjo nedeljo pa SNG Maribor z Desetim bratom. Ob tej priložnosti je dvorana bila premajhna, da bi lahko sprejela vse ljubitelje gledališča. V prihodnosti se bodo igralci mariborskega gledališča predstavili še z dvema predstavama.

zk

VIDA ROJIC UPORNE SLOVENSKE GORICE

(80. nadaljevanje)

RIBIČ IN LJUBO ZBEŽITA

Ivan Ribič in Danijel Hojs—Ljubo sta pohitela po žalostni smrti tovariša Franca Belšaka—Maksa iz podstrešja in tekla za gospodarsko poslopje. Tu sta za hip postala, ker sta videla, kako stopa iz Herndllovega avta moški v uniformi. Ljubo je nanj nameril strel, da je moški omahnil n. *la. Herndl je padlega potegnil v avto in ga odpeljal. Tudi ta je umrl. Bil je oberšarfirer SS Richard Schalbereiter.

Ribič in Ljubo sta sedaj skočila v potok Suhače, ki teče za Ribičevim gospodarskim poslopjem. Tu sta si ogledala naokoli. Spoznala sta, da je vse mirno. Zato sta se vrnila k Maksu, ki je negibno ležal pred hišo. Bil je mrtel. Pobralla stmu orožje in naboj in se napotila proti vasi Grabe. Med potjo sta morala preplavati Sčavnico. Na drugem bregu sta zagledala Filipičevega sina. Povedal je, da so ga poslali partizani, naj pogleda, kaj se dogaja pri Ribičevih, od koder se slišijo strelji.

Ribič je fantu naročil, naj gre nazaj k partizanom in jim naroči, da pridejo v bližnji gozd. To se je res zgodilo. S partizani, pravzaprav z vojaškimi novinci, ki jih je bilo šest, je prišla tudi Anica Slavinec. Vsi skupaj so nato ubrali pot proti Radomerju. Komaj so prečkali cesto Ljutomer—Kamenščak—Ormož, so že zagledali na njej avtobuse, polne vojakov in vermanov. Naši so nato šli mimo Radomerja do vasi Globoko in tam prešli madžarsko mejo. Na madžarski strani so se sešli z Borisom (Slavkom Ivanjšičem). Nekaj časa so se zadrževali pri Francu Kšelu v Veščici, nekaj časa pa na Gibini pri Zuhanu. Tu je Ribič zbolel. S čolnom so ga prepeljali v Prekmurje, kjer je ostal do osvoboditve.

Ribičovo ženo so po aretaciji odpeljali v Ljutomer, kjer je prestala hudo trpinčenje. Tepli so jo, utapljali v vodi. Morala je skozi ptujske in mariborske zapore v Ravensbrück. Domov se je vrnila avgusta 1945. Majšega Ribičevega sina Marjana, starega tedaj trinajst let, so Nemci tudi odpeljali v Ljutomer, mučili in izsiljevali, da bi povedal, če so se pri njih

doima zbirali partizani. Čeprav še otrok, je znal močati. Pozneje so ga poslali v taborišče mladoletnikov v Feldkirchen v Avstriji, nato pa na kmete na Gradiščansko. Nemci so preganjali tudi Ribičevega očeta.

ŠE VEČ SPOPADOV MED PARTIZANI IN NEMCI V LJUTOMERSKEM OKROŽJU

Med Nemci in partizani se je odvil spomladi 1944 v vzhodnih Slovenskih goricah še več žalostnih spopadov. Partizani pa so izvedli od januarja naprej tudi več uspešnih napadov na nemške postojanke.

17. januarja je skupina partizanov-terencev zažgala trem voditeljem Heimathunda gospodarska poslopja v Bučkovcih. Pogorela so do tal, ker domačini niso hoteli požara gasiti. Napad je vodil Franc Belšak—Maks.

30. januarja so partizani uničili ves inventar in zaplenili živilske nakaznice na občini v Bučkovcih.

8. marca so vdrli na pošto v Cezanjevcih, uničili opremo in zaplenili 4.358 RM.

23. marca so se partizani spopadli z Nemci pri Alojzu Lesjaku v Desjaku, kjer so imeli partizani svoj bunker. Nemška patrolja je bunker tedaj odkrila. V spopadu, ki je sledil, so padli štirje partizani in trije gestapovci. Prebila pa sta še dva partizana.

Sledil je spopad Janka Ribiča v Vogričevcih in Luba ter Maksa v Ribičevem mlinu v Cezanjevcih, kar že poznamo. Oba spopada sta bila 6. aprila. Tistega jutra sta Ljubo in Maks prispela k Ribičevim po sestanku pri Lenartu s Srečkom Rojem—Nikom. Kot vemo, je Maks padel pri Ribičevi domačiji; Nemci pa so tu izgubili kar štiri funkcionarje. Razumljiv je bil zato nemški bes nad junaškimi uporniki, ki je rodil strašen zločin.

SPOPAD V VELIČANAH

Ko so odpeljali po boju v Cezanjevcih bolnega Ivana Ribiča v Prekmurje, je preživel Danijel Hojs—Ljubo odšel s Slavkom Ivanjšičem—Borisom in skupino vojaških novincev v Zmazkovo viničarjo v Veličane. Na zvezo s Pohorjem so tu čakali: brata Ignac in Gustek Zmazek, Anton Petrena in Zerovinec, Marija Filipič iz Desnjaka, Anton Sunčič iz Borejec in Franc Babič iz Krapja.

Da bi ne čakali predloga, sta odšla Boris (Slavko Ivajnšič) in Ljubo (Danijel Hojs) na „zvezo“ s Pohorjem. Medtem je skupino nekdo izdal, kajti nad tresteset nemških orožnikov je viničarjo obkolilo 13. aprila 1944. Slabo oboroženi in slabo založeni z municijo so se obkoljeni upirali sovražniku tri ure, nato so hoteli izsiliti preboj. Pri tem so padli Gustek Zmazek, Anton Petrena, Marija Filipič in Anton Sunčič. Trije nemški orožniki so bili ranjeni.

Iz nemškega obroča sta se prebila le Ignac Zmazek in Franc Babič, ki pa sta padla oba proti koncu leta 1944.

Aprila se je odvil še en spopad med Nemci in partizani. Nemci so namreč odkrili partizanski bunker v Zerovincih pri Antoniji Zalar v njenem gozdu, blizu njene domačije. Tedaj se je tam zadrževalo pet partizanov, od katerih so se štirje prebili, padel pa je Janez Zalar.

Vir: D. Novak: Prekljia v NOB

STRELJANJE TALCEV V CEZANJEVCIH

Leta 1944 so ustrelili Nemci 17 skupin talcev, skupaj 230 domoljubov v raznih krajih okupirane Štajerske. Za kraje svojih zločinov so izbrali neposredno bližino spopadov s partizani, v katerih so bili ustreljeni Nemci.

Da bi se masčevali za svojih pet mrtvih v Cezanjevcih 6. aprila 1944 so si Nemci izbrali prav Ribičovo domačijo za svoj zločin, saj so prav tu izgubili 4 svoje veljake, enega pa na občini.

V ptujskih zaporih so 24. aprila izbrali jetnike za transport. Med njimi so bile tudi tri ženske: Ribičeva, Filipičeva in Kaučevičeva. Naslednje jutro so odbrane natovorili na tovornjak, ženske pa so pustili v zaporih. Najbrž je prispelo ponoči tako navodilo.

Zjutraj 25. aprila je prišel k Ribičevim nemški ovaduh. Zahteval je, naj pripravi gospodinjstva pomočnica za dvajset fantov „Arbeitsdiensta“ izdaten zajtrk. Pomočnica Anica Soštarič je morala zastražena opraviti, kar so ji naročili. Tedaj je bil doma le še dedek Janko Ribič. Zajtrk je bil namenjen morilecem slovenskih talcev. Okrog devete ure je pridrvel pred Ribičovo domačijo več avtomobilov in avtobusov z gestapovci, pripadniki SS enot in orožniki. Bilo jih je okrog dvesto. Cez približno pol ure sta pripeljala talce dva tovornjaka. Postrojili so jih v vrsto in nato izločili iz nje po pet. Bili so bosi in oblečeni le v perilo. Počili so strelji. Obležalo je 25 talcev, za vsakega ubitega Nemca v Cezanjevcih po pet.

Talec LUDVIK VRBNJAK iz Cezanjevec ni pustil, da bi mu zavezala oči. Mirno je zrl smrti v oči rekoč: „Hočem videti barabo, ki bo ustrelila nedolžnega človeka!“

Ludvik je bil kmet star 57 let. Iz občine Cezanjevci je padlo še 8 talcev: JOŽE BOKSA (20), kmečki sin; ALJOZ LESJAK (43), kmet; MIHAEL MAGDIČ (50), viničar; RUDOLF NOVAK (34), inštalater; MARIJA PETEK (50), kmet; IVAN SENCAR (20), delavec; IVAN SLAVINEC (52), občinski uslužbenec in IVAN JESENIK (20) poljski delavec. Skupaj z žrtvami iz cezanjevske občine je padlo med talci v Cezanjevcih iz ljutomerskega okrožja deset talcev, kajti ustreljen je bil še Ivan VRBNJAK (36) kmet iz Hermanec pri Mali Nedelji.

Nadaljevanje prihodnjik

ZA HUMOR:

V šoli pri matematiki smo se učili o tujih množicah. Tovarišica nam je dejala: „Če bi bili dve množici ena ženskega spola, ena pa moškega spola, bi si bili ti množici tuji, ker ne bi bilo nič v presečni množici.“ Ena izmed učenek pa je dejala: „Tovarišica, v presečni množici bi bil srednji spol!“

Dragica Kaučič,
5/a, F. Osojnik,
Ptuj

KMALU BODO ZIMSKE POČITNICE

Bližajo se zimske počitnice. Otroci jih že nestrno čakajo. V šoli je vsak dan bolj živahno. Vsak dan govorimo o izkazih. Eni se hvalijo, da bodo odlični, drugi pa molčijo. Tudi jaz že težko čakam počitnic. Vsak dan delam načrte, kaj bom počela med počitnicami. Najbolj pa si želim, da bo takrat sneg.

Valerija Zupanič,
3/c, razred,
Ptuj

1979 — LETO OTROKA***Naše želje***

- da bi bil mir in da bi otroci imeli dovolj hrane in oblačil!
- da bi po vsem svetu zavladal mir in, da ne bi bilo razlik med belimi in črnimi otroci in tudi med vsemi ljudmi sveta, saj moramo biti vsi enaki!
- da bi se tako naprej razumelo naše ljudstvo in da ne bi bilo nikjer na svetu vojne!
- da v tem letu ne bi bilo vojn in ne lakote, da bi bili vsi otroci sveta v letošnjem letu zdravi, veseli, nasmejani in da bi se veliko naučili!
- da bi na svetu vladal mir in da bi vsi otroci in ljudje imeli dovolj hrane.
- da bi vsi otroci sveta imeli dovolj hrane za vsakdanjo življenje in da ne bi čutili grozote vojn in lakote.
- da bi vsi otroci sveta imeli starše, dovolj hrane in da bi bili svobodni.
- da bi bili otroci vsega sveta srečni, da ne bi bilo lakote in vojn!
- da bi imeli vsi otroci možnosti šolanja in izobraževanja!
- da bi bili enakopravni, da ne bi bilo vojne, da bi imeli kruha, obleke in vse kaj bi hoteli.
- da bi bili svobodni in da ne bi bilo lakote in žeje, da ne bi razsajala kuga in druge nalezljive bolezni, da bi tudi oni sedeli v tako lepem prostoru, se učili in igrali
- vsem otrokom sveta želim srečno novo leto 1979 in tudi mnogo uspehov v tem letu. Gajiti moramo tovarštvo in prijateljstvo, zato se pridno učimo in želimo mnogo uspehov pri graditvi domovine.
- da otroci doma in po svetu ne bi bili lačni in, da bi bili srečni!
- da bi vsi otroci imeli dovolj hrane in da ne bi bilo vojne. Vsi bi radi živeli v miru.
- da bi se končala tekma v oboroževanju in da bi bil mir in enakopravnost med narodi sveta.
- da bi bili vsi pravični in da ne bi bilo preprirov med deželami in ljudmi.
- da bi se vsi narodi združili in da ne bi bilo vojne, potresov in nesreč.
- za vse otroke sveta naj bo dovolj kruha in človeške topline!
- otroci sveta naj nikoli ne občutijo grozot vojne ali lakote!
- vsi otroci sveta naj bodo velika družina, v kateri bo vsak posameznik našel vse to, kar imam jaz.
- da bi med svetom vladal mir in da ne bi bilo vojne!
- srečno in veselo novo leto vsem otrokom sveta, da bi živeli v miru in svobodi.
- da bi bili otroci svobodni in zdravi.
- da bi vsi otroci imeli dovolj sonca!
- da bi bili vsi narodi enakopravni in da bi tov. Tito dolgo let živel med nami!
- da bi bili vsi ljudje na svetu enakopravni in, da ne bi bilo vojn.
- da bi prenehala vojna med narodi, ki se še borijo in da bi imeli vsi otroci sveta prijeten dom.
- da bi bili svobodni, srečni, razigrani, veseli, ter še mnogo drugega, da bi bili zadovoljni s svojo družbo.
- vsem otrokom sveta želim zdravja in zadovoljstva in da bi se jim izpolnile vse želje, ki jih gojijo.
- vsem otrokom mnogo zdravja in srečno novo leto!
- da bi otroci širom sveta ne stradali kruha, obleke, obutve in ljubezni!
- da bi vsi otroci imeli starše, da v mladih ustih ne bi bila hrepenenja po hrani, kjer je ni. Vsem želim, da bi bili v novem letu zdravi ter močni.
- Vsem otrokom na svetu želim dovolj kruha, uporabo materinega jezika, da bi živeli v socialistični domovini in da bi imeli prijeten spomin na svojo otroštvo in mladost.
- da nikdar na svetu ne bi bilo vojne in bi vsi otroci bili siti in zdravi.
- da bi počitnice trajale vse leto in skozi vse življenje. Če pa bi bilo ustrezno našim željam, bi se nam najbrž zdele precej dolgočasne. Zahrepeneli bi po vsakdanjem delu. Zato naj bo za letos počitnic dovolj!

Dopisniki, 5. razreda OŠ FRANCA OSOJNIKA, Ptuj

mladi dopisniki**mladi dopisniki****mladi dopisniki****mladi dopisniki****mladi dopisniki****SKRB ZA PTICE**

V petek smo se s tovarišico razredničarko pri uri slovenskega jezika pogovarjali o snegu in zimi. Tovarišica nam je tudi napovedala spis za prihodnji teden. Tega pa se seveda nismo preveč razveselili. Nato pa smo se pogovarjali o pticah in gozdnih živalih pozimi. Mnogi so že naredili krmilnice za ptičke. Seveda sem tudi sama že pomislila na to.

Očka sem poprosila, naj mi jo naredi. Vendar, ko pride domov, je zelo utrujen saj je v službi od 6. ure zjutraj pa do 6. ure zvečer.

Včasih sem že sama poskušala, vendar nisem našla vsega orodja in materiala.

V torek popoldan, ko je očka bil še v službi in sva bila z bratom sama, sem se spet spomnila ptičke. Sklenila sem da bom naredila krmilnico. To idejo sem povedala bratu. Bil je takoj za to. Nato sva šla v garažo, kjer ima očka orodje. Sama sem poskušala orodje, bratu pa rekla, naj poišče nekaj primer-nih deščic. Ko je bilo vse pri-pravljeno, sva začela z delom. Sestavljala sem in zbijala žeblice, brat pa mi jih je daljal. Ko pa sem začela delati še streho, sem po neprevidnosti stopila na ostali del in vse podrla. Bila sem jezna sama nase. Brat mi je rekel, da bi začela vse znova, vendar sem ga zavrnila.

Tako še zdaj ni narejena ptičja hišica.

Vlasta Zelenik,
5/d, OŠ Franca Osojnika
Ptuj

ZIMA

Dolgo, dolgo smo čakali,
da bi na snegu se igrali
naredili si snežake,
prav velike korenjake.

Pa si nam nasula snega,
tudi mraz si povabila,
s poldnevno poti zgladila.

Ta nam leze za rokave,
čšiplje v prste, uhleje, glave.
Se za nos se nam obesi,
da do kraja nas razjezi.

Darja Letonja,
7/c, OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

OBISK PISATELJEV

V četrtek, 14. decembra, smo v svoji sredi pozdravili književnike. Tovarišico Nasiho Kapidžič-Hadžić, tovariša Mitja Vošnjaka in tovariša Marjana Kolarja. Na začetku jih je učenka sedmega razreda prisrčno pozdravila. Nato se je začel program, ki so ga učenci naše šole pripravili gostom. Pevski zbor je zapel dve borbene pesmi, sledili so recitali. Učenka sedmega razreda Natalija Čačkovič je prebrala odlomek iz knjige Ko si bila majhna pisateljica, ki je bila med nami. Za konec programa, so učenke četrtega razreda prikazale ritmični ples ob glasbeni spremljavi.

Potem so spregovorili gostje. Najprej se je predstavil tov. Vošnjak. Povedal je, da je Ptujčan. Med drugim je tudi povedal, da je bil prijatelj Toneta Žnidariča, po katerem nosi ime naša šola. Prebral nam je zgodbo, ki jo je napisal pred dnevi. Zato smo bili prvi, ki smo jo slišali. Bili smo navdušeni, saj je bila zelo zanimiva in napeta. Tov. Nasiha Kapidžič-Hodžić je povedala, da je iz Bania Luke in da je sedaj urednica časopisa LASTOVKA v Sarajevu. Povedala je, da največ piše poezijo. Doživeto nam je recitala vrsto svojih pesmi iz knjige Maskenbal u šumi, ki je bila njena prva knjiga in jo je izdala leta 1962.

Nazadnje se je predstavil tov. Kolar ter nam povedal, da je iz Slovenj Gradca. Zaposlen je kot urednik tovarniškega glasila v tovarni, v katero je postavljen dogajanje nadaljevanke Poti in stranpoti, ki jo spremljamo vsako nedeljo na TV. Nato je prebral črtico iz vojnih časov.

Ko so se vsi predstavili, smo jim smeli učenci postavljati vprašanja. Ker je bila ura neusmiljena, smo se morali posloviti od naših gostov. Bilo je prijetno poslušati njihove zgodbe in pesmi. Hvaležni smo jim bili za njihov obisk in za uro resničnih doživetij. Marsikaterga učenca bo nanje še dolgo spominjal avtogram v spominski knjigi ali literarni mapi.

Helena Glažar, 7/c,
OŠ Tone Žnidarič

MLADI, KOT SEM SEDAJ JAZ, MED NOB

Pred leti so napadli našo domovino. Jugoslovani niso hoteli, da bi jim kdo drug vladal. Šli so v boj.

Otroci so v NOB veliko pomagali. Nekateri so dali celo svoja življenja. Mnogo jih je trpelo v taboriščih. Mnogi so doma pomagali partizanom. Nekateri so bili kurirji, drugi so pomagali v kuhinji. Mnogi so dali puško čez ramena in šli z odraslimi v boj. Nekateri so prinašali borbem hrano, obutev, obleko.

Če bi bila vojna sedaj, bi čimprej šla v partizane. Tam bi bila kurirka ali pa bi šla v boj. Če bi bilo treba bi dala tudi življenje. A tega ne želim. Rada bi preživela svoja mladostna leta, saj so v življenju le enkrat. A v vojni bi dala svojo mladost, tudi za vsakega Jugoslavana, a to ni mogoče.

Več tisoč ljudi in borcev je dalo svoja življenja, da mi lahko svobodni živimo v SFR Jugoslaviji.

Edita Kostanjevec,
OŠ Vitomarci,
dopisni krožek

MLADOSTNI SPOMINI MOJH STARŠEV

Moja mama je svojo mladost preživela na deželi, ker je bila tam tudi rojena. Na deželi je, kolikor si jaz mislim, tudi bolj zanimivo kot pa v mestu. Veliko zanimivih zgodb mi je pripovedovala. Sedaj jih bom nekaj opisala.

Nekoč sta šli mama in njena sestra spomladi v gozd nabirati drva. Pa sta naenkrat zaslišali neko cviljenje. Najprej sta se prestrašili. Potem pa sta šli počasi proti kraju, od koder se je slišalo cviljenje. V grmu sta videli majhno srnco, ki je najbrž izgubila mater. Odnegli sta jo domov. Doma so jo hranili, zato se je na njih navadila. Ko je že bila večja, pa jim je ušla nazaj v gozd. Potem je včasih prišla nazaj, vendar je zopet odšla.

Med žalostnimi dogodki je tale. Bila je zima in zapadel je visok sneg. Otroci so ga bili zelo veseli. Tokrat so imeli pri mami sošolki kolone. Ker sta bili z mamo veliki prijateljci, je šla mama k njim na kolone. Ko so bile kolone že skoraj pri kraju, jim je nečesa, kar so potrebovali, zmanjkalo. Zato sta mamina sošolka in njen bratranec šla k sosedom, da bi si pri njih sposodili. Ker ju že dolgo ni bilo, so ju šli iskat. Sami ju niso našli, pomagali so ju iskati cela vas. Čez nekaj dni so ju našli zasipana v snegu. Vsem je bilo žal za njima, ker sta bila dobra.

Nekoč je šla z drvmi na rokah domov. Ko je mislila drva odnesti v hišo, je videla, kako leze po steni proti oknu strupena kača. Ker ni bilo nikogar doma, je v strahu stekla k sosedom. Sosed je šel gledat in res videl kako ter jo ubil. Če je takrat mama ne bi videla, bi se mogoče kje skrila v kot in še mogoče katerega pičila.

Otroci so večkrat nagajali starejšim ljudem. Najraje so nagajali neki starki, ki je bila zelo revna. Ker je imela samo majhno kolibo v kateri je imela posteljo, kjer so zvečer zraven nje spali kokoši. Na sredini je imela ogenj, in v kotu privezano kozo. Ker ni imela posestva, je hodila okoli in kmetje so ji dali kakšno delo, da se je tako preživljala. Nekoč so ji skrilli kozo, ki si jo je privezala za grm. Ker je starka zvečer ni našla, je jokala. Otrokom se je zasmilila in so ji kozo vrnili. Potem pa ji ni so več nagajali in so hodili k njej, da jim je popovedovala zgodbe.

Penko Darinka, 7/b

PIONIRJI MED VOJNO

Ze več kot trideset let je minilo, odkar je v Jugoslavijo posijala zlata svoboda. Med NOB so se borili tudi pionirji. Nemci so Slovence hoteli prisiliti, da bi vsi postali Nemci. Toda zavedni ljudje so se borili proti fašizmu. Pionirji so se morali učiti nemški jezik in v razredih je poučevala nemška tovarišica. Med vojno so se tudi pionirji borili. Po ulicah so trosili letake z napisom OF. Nosili so važna sporočila. Mnogi so tudi padli med NOB. Na pionirje, kurirje moramo biti zelo ponosni.

Janica Glaser,
3. razred OŠ Sela

POSTANI NIČ

Stisniti rep med noge
in oditi.

To je najboljša
kar lahko narediš
v današnjem kaosu.
Lahko rečeš še:
Dobro se imej!
In potem se moraš pogrezniti
v kake blatne toplice,
da ti bo toplo
in presti kot kak star maček
na zapečku,
toda preden to narediš
se moreš še izbristati
iz matičnih in nematičnih knjig
in narisati vsako sled za seboj
Preprosto
za druge ne smeš več obsojati
postati moraš nič.

IDA

UČITELJICA BOM

Odločila sem se, da bom postala učiteljica biologije in kemije.

Že v rani mladosti sem zelo ljubila naravo. Večkrat sem vpraševala očeta to in ono, vendar mi mnogokrat ni mogel odgovoriti, ker tudi sam ni vedel kaj prida o naravi in njenem življenju. Ko pa sem začela obiskovati šolo, sem vsak dan zvedela nekaj novega o prostoru, ki mu pravimo narava. Všeč so mi bile ure narave, zato se pri njih nikoli nisem dolgočasila.

Ko sem stopila iz petega razreda v šestega, se mi je obzorje razširilo. Včasih smo si kaj ogledali pod mikroskopom, ker smo hoteli videti stvarce, ki jih s prostim očesom ne moremo videti. In takrat se je v meni oglasila želja, da bi postala učiteljica.

Skrb za poklic je postajala vedno večja. Nisem vedela, naj se odločim za učiteljski poklic ali ne. Ko pa sem nekoč tudi sama posredovala učno snov, sem se dokončno odločila. Na začetku predavanja me je bilo zelo strah, ker se mi je zdelo, da dela ne bom zmogla. Ko pa sem ugotovila, da me učenci poslušajo, sem pozabila na strah. Nihče me ni prekinjal, govorila sem svobodno in sproščeno. Po uri sem čakala na tovarišičino oceno o delu, ki sem ga pravkar opravila. Tovarišica me je pohvalila in sklenila sem, da bo ta poklic moje življenje.

Vem, da bom za dosegajo cilja morala žrtvovati ure in ure, se truditi in delati, toda vmesila bom kruh, ki bo vedno topel in sladak.

Olga Zamuda, 8. b

DOMOTOŽJE

Ob rojstvu sem bila slabotno deklece in moje življenje je viselo na nitki. Brez velikega upanja, da bom premagala smrt, me je mama nosila od zdravnika do zdravnika, v bolnico in iz nje. Velik del svojega otroštva sem preživela v bolnišnicah. Bila sem v ptujski, mariborski in ljubljanski bolnici, v zdravilišču na Pohorju in na Rakitini. V teh „zaporih“ sem velikokrat doživljala domotožje in čutila, kaj pomeni: ljubo doma, kdor ga ima.

Ležala sem v ljubljanski bolnišnici. Tožilo se mi je po domu, mami, sestrah, bratu in prijateljcih. Vsak dan sem dobivala pošto in tople besede, napisane v pisnih, so govorile, da vsi mislijo name. Predalec je bilo, da bi me obiskovali. To mi je dajalo pogum, da sem vzdržala in tako so se moja bolna pljuča počasi krepila.

Bil je dan obiskov in prva nedelja v mesecu. Žalostno sem sedela na postelji. Obiska nisem pričakovala. Sanjarija sem, kako je lepo, če je človek zdrav. Sredi sanj je prišla v sobo sestra in veselo dejala: „Alenka, obisk prihaja.“ „Sestra, prosim, ponovite še enkrat!“ sem prosila. Sestra se je nasmešnila: „Tvoji, ki te imajo radi. Tudi očka.“ Takrat sem se zdrznila. „Očka? Ne, on ne prihaja. Nimam očeta. O, ko bi zdaj prišel moj očka, me objel in odnesel domov! Kako bi bila srečna! Pa je umrl.“ sem zapečevala v solzah. „Ne joči, saj imaš mamico, ki te ima rada. Nekateri otroci pa nimajo ne mamice in ne očeta.“ me je tolažila sestra. Medtem so se že odprla vrata in v sobo so stopili moji dragi. Skočila sem proti vratom in že objela mamico, ki me je stisnila k sebi in mehko poljubila. To je bila sreča, za katero ni besed!

Čas obiskov je že zdavnaj minil, moji pa so bili še vedno pri meni. Pa je le prišla sestra in jih prosila, če bi se poslovili. Takoj so ubogali, meni pa je bilo silno hudo. „Mama, vzemi me domov!“ sem zahlipala. „Jemala bom zdravila in pridno ležala.“ Glasno sem zajokala. „Sestra, pomirite jo in odvedite v posteljo!“ je bilo slišati od vrat, kjer je stal zdravnik.

Moji dragi so odšli, ostalo pa je domotožje, ki se je umirilo šele takrat, ko sem se vrnila domov.

Alenka Bezjak,
8/b OŠ Franc Bešak,
Gorišnica

V VARSTVU

Rada obiskujem varstvo. Imamo igrače in se igramo. Ob 9. uri imamo prvo malico. Po malici imamo učno uro. Med učno uro delamo domače naloge. Po učni uri, gledamo televizijo. Tudi na sprehode hodimo. Ob pol dvanajstih nam naše kuharice pripravijo dobro kosilo. V varstvu se imamo lepo.

Marija Holc 2/c

OJ MOJ KRAJ SO POLJČANE

Dravinja, Boč in marsikaj
spominjalo te bo nazaj.
Kako v Poljčanih si živel
in marsikaj si doživel.

Sedaj v tujino si odšel
in nazaj spet, kmalu boš prišel.
Ker spomniš se na mater, rodno
zemljo to Poljčansko,
ki dala ti je kruh tlačansko.

Sedaj spet prišel si nazaj, v
Poljčane

in videl te krajane,
objel jih poljubil in uzrl v nebo,
tam zagledal si goro.

To je naša gora Boč,
In ob mislih na goro Boč
sklenil si za vedno rekoč
„Ne grem in ne grem v tujino
ker rodni kraj Poljčane
oj ta mi le daje dobri vino!“

Marta Slatenšek, /b,
OŠ Poljčane

O BABICI

MOJA BABICA JE DOMA V
KLADOVU. TO JE OB REKI
DONAVI. BABICO IMAM ZELO
RAD. KLIČEM JO BAKA. VI-
DIM JO SAMO ENKRAT V LE-
TU. TAKRAT HODIVA OB RE-
KI. PO DONAVI PLOVEJO
LADJE.

DINA KORŽE,
1. RAZRED,
OŠ MAJSPEK

OBRAMBNI DAN

NOB nas je poučila, da lahko tudi majhen narod, če se bori s skupnimi močmi za osvoboditev svoje zemlje, upre in zmaga proti veliko močnejšemu sovražniku. Zato moramo vsi državljani biti pripravljeni s skupnimi močmi braniti Jugoslavijo v primeru kakršnegakoli napada.

Tovariš Tito je nekoč dejal: „Delajmo tako, kot da bo vedno mir in bodimo pripravljeni, kot da bo jutri vojna.“

S tem nas je opozoril, da moramo biti vsi, tudi najmlajši, to smo pionirji, ob vsakem koraku pripravljeni za obrambo naše domovine. Da bi pa lahko našo domovino in svobodo, ki smo si jo priborili z velikim trudom in mnogimi žrtvami uspešno branili, se moramo vsi državljani izpopolnjevati v družbeni samozastiti. Tako se vršijo razne priprave v obliki obrambnih dnevo in podjetij, šolah, krajevnih skupnostih in drugje.

Ker pa poteka teden protipožarne varnosti, smo se tudi na naši šoli odločili, da bomo v ta namen priredili obrambni dan, saj moramo biti učenci seznanjeni tudi z obrambo v primeru elementarne nesreče.

Tako smo se v soboto 28. oktobra vsi vznemirjeni zbrali v šoli. Do alarma je bilo še dolgo, zato smo imeli med tem časom predavanje o družbeni samozastiti in protipožarni varnosti. Čas nam je kljub vznemirjenosti hitro mineval. Naenkrat nas je presenetil alarm, saj smo skoraj pozabili nanj. Hitro smo se zapodili skozi vrata in po prednostnem vrstnem redu v kratkem času spraznili šolsko poslopje. Tekli smo v Ljudski vrt, da bi se zavarovali pred letalskim napadom. Vso ozračje je bilo nasičeno z dimom, zaradi dimnih bomb, ki so jih nastavili okrog šole. Po končanem bombnem napadu so ekipe RK nudile prvo pomoč „ranjenecem“ in jih na nosilih odnašale v bolnišnico, skrito globlje v gozdu. Drugi smo s med tem časom z zanimanjem opazovali, kako so gasilci gasili navidezno gorečo šolsko poslopje. Pokazali so nam, kako se ravna z aparatom za gašenje.

Ko se je vse umirilo, smo v koloni odšli na zborna mesto globlje v gozdu. Tam so komandirji čet raportirali komandantu bataljona, nato smo imeli počitek. Po malici smo priredili kulturni program, kjer so učenci recitali in igrali številne borbene pesmi. Na koncu smo še vsi, ob spremljavi harmonikarja zaplesali kozarčko kolo.

Po vsem tem smo se komandirji vodov in komandanti čet zbrali v šoli na kratkem sestanku. Tovariš ravnatelj je najprej ocenil večbo, nato pa smo se pogovorili, kaj bi lahko še izboljšali.

Ta dan mi bo ostal še dolgo v spominu, saj obrambnih dnevo nimamo vsak dan in je to za nas veliko doživetje.

Vesna Carli, dopisni krožek,
OŠ Franca Osojnika,
Ptuj

Spoštovano uredništvo!

Pred dnevi smo prejeli vaš list Tednik ter prilogo NAŠ DELAVEC. Zelo smo veseli, da ste uvedli nekaj takšnega za nas rojake, ki smo v tujini, da lahko v njem preberemo vse novice iz domovine.

Najlepša hvala vam, da nam redno pošiljate Tednik, ker ga zelo radi čitamo, posebno jaz, ker sem nezaposlena.

V našem delavcu sem čitala, da lahko naročim tudi čestitko brezplačno, to je zares lepo, da lahko po tej poti pošiljamo pozdrave v domovino.

Marta Kosi, Kuckenberg 41
5093 Burscheid, ZR Nemčija

Naročniku Antonu Kosiju in Marti, sicer doma iz Trgovišča hvala za pismo. Obenem sporočamo, da čestitke v Tedniku ne objavljamo, temveč smo jih poslali na uredništvo „Naš delavec“ v Ljubljano, Dalmatinova 4 poštni predal 313-IV. Vsem dopisnikom, ki bi želeli objavo čestitke, priporočamo, da jih pošiljajo neposredno na navedeni naslov! Uredništvo

Z OBČNEGA ZBORA TENIŠKEGA KLUBA PTUJ

Opravičili poslanstvo

V teniškem klubu Ptuj so se v prvem letu delovanja srečevali z mnogimi težavami, kljub temu pa so z delom opravičili svoje poslanstvo in stopili korak naprej v prizadevanjih, da bi tenis tudi v Ptuj postal množičen šport, boljše povedano množična oblika rekreacije. Največjo težavo jim predstavlja gostovanje na tujih igriščih, ker lastnih še nimajo.

Tako so razpeti med igrišči Ptujskih toplic in Kidričevega, kar vsekakor negativno vpliva na občutek klubske pripadnosti in tako posredno tudi na njihovo delo. Kljub temu so v letu dni delovanja občutno povečali članstvo, saj klub sedaj združuje 40 odraslih članov, 16 mladincev

in 29 pionirjev in pionirk. Največji želji sta lastna igrišča in povečanje števila članov. To sta tudi prednostni nalogi v letošnjem letu.

V preteklem letu so uspešno izvedli republiško pokalno prvenstvo članov, pridobili nekaj prepotrebni sredstev in še več izkušenj pri organizaciji. V maju in juniju so osnovnih teniških prvin naučili 20 začetnikov, od septembra do novembra pa 29 pionirjev in pionirk. Izvedli pa so tudi pet turnirjev za klubsko prvenstvo članov in sicer za po-

sameznike in dvojice. Na občnem zboru so najboljšim podelili priznanja. Prejeli so jih Marjan Rola, Ervin Mavrič in Peter Radulović med posamezniki in dvojice Horvat — Petek, Rola — Vukasović in Ratajc — Vobner. Zahvalili pa so se tudi marljivim članom, ki so največ prispevali k uspešnemu delu.

V kratkem bodo v športni dvorani Mladika pričeli s teniško šolo za mlade in odrasle, izšolali dva vaditelja, najeli še eno igrišče v Ptujskih toplicah, organizirali

delovne akcije za ureditev igrišč, organizirali slovensko pokalno prvenstvo članov in interne turnirje, pionirski turnir in več srečanj s sosednjimi klubi. Stirje njihovi člani pa se bodo udeleževali turnirjev za republiško prvenstvo. Sočasno pa bo tekla akcija za lastna igrišča in za povečanje števila članov. Z ozirom na program in potrebna sredstva za uporabo teniških igrišč je njihova članarina 500 dinarjev za člane, 200 za mladince in 50 za pionirje. Delovni program, ki so si ga zastavili, je tudi delovna obveza za člane, ki se v preteklem letu vedno niso izkazali. To so kritično ugotovili na občnem zboru in pričakujemo, da bo zato njihovo delo še uspešnejše.

I. kotar

ZAČETEK PRIPRAVLJALNEGA OBDOBJA

PRIPRAVE NOGOMETNE REPREZENTANCE

Igralci pete selekcije nogometnega kluba Drava bodo z rednimi treningi pripravljalnega obdobja pričeli v torek 23. januarja. Od začetka decembra pa jim teče takojmenovano prehodno obdobje ko se enkrat tedensko zberejo v športni dvorani. V pripravljalnem obdobju bodo trenirali štirikrat na teden in sicer dvakrat na stadionu ter enkrat v toplicah in dvorani. Delali bodo na psihofizičnih elementih. Nato bodo treninge prilagodili vajam tehnike s poudarkom na telesni pripravljenosti in taktičnih priinah, pripravili pa bodo tudi prijateljska srečanja. Začetek nadaljevanja tekmovanja v vzhodni republiški ligi bo v začetku druge polovice marca.

Ce se ozremo na preteklo polsezono lahko ugotovimo, da selekcija po rezultatih in formi

posameznih igralcev zelo nihala. Posebno velja to za slab začetek, ko je moštvo verjetno že zajelo malodušje kljub temu, da so veliko trenirali. Tako je selekcija prišla na zadnje mesto. Za tem se je forma popravila in zlasti pred koncem tekmovanja so dosegli ugodne rezultate (v zadnjih treh kolih dve zmagi in en neodločen izid). Kljub temu, da so na lestvici uvrščeni precej nizko, stika z moštvi pred njimi niso izgubili, saj jih od tretjevrščne ekipe ločita le dve točki. Spomladi bodo prva kola odločala o uvrstitvi v takojmenovano super ligo. Možnosti Drave so zelo majhne. V selekciji zagotavljajo, da se bodo dobro pripravili in delali tekoče naprej.

saj sedanje moštvo ima perspektivo, seveda ob zavzetem delu in rešitvi nekaterih vprašanj. Precej težav gre na račun neurejenega odnosa med rekreacijskim in tekmovalnim delom, saj gre za vprašanje interesa nastopanja in možnosti prestopa perspektivnih mlajših igralcev iz moštvev rekreacijske lige v selekcijo in s tem v organizirano vadbo, ki zahteva veliko odpovedovanja in zavzetosti pri delu. Prav je, da igralcem omogočimo redno vadbo in nastopanje v selekciji, saj tako predstavljajo celotno tekmovalno skupnost oziroma nogomet ormoške, ptujske in slovenjebistriške občine.

I. kotar

Hvalec v skoku

— foto B. Rode

TEKMOVANJE PRVIH SELEKCIJ

Prvi del dvoranskega tekmovanja

Pretekli petek je bil v športni dvorani Mladika prvi del dvoranskega atletskega tekmovanja prvih selekcij. Nastopili so učenci in učenke 5. in 6. razredov. Vsak tekmovalac je nastopil v treh disciplinah in sicer teku na 30m, skoku v višino in suvanju teške žoge. Naslednje tekmovanje bo prihodnji mesec, zadnje pa v marcu. Za skupno uvrstitev bo štel seštevek vseh nastopov. Na prvem tekmovanju so najboljši izide dosegli:

— mlajši pionirji — 30 m: 1. Žvonko Murko (T. Znidarič) 4,6 s, 2. — 4. Milan Stojičević (F. Osojnik), Andrej Mesarič (T. Znidarič) in Miloš Sajič (Kidričevo) 4,7 s; — višina: 1. — 2. Vojko Milenković in Andrej Mesarič (oba T. Znidarič) 130 cm; — suvanje teške žoge: 1. Samo Korpar (Franc Osojnik) 9,69 m, 2. Tonči Kirbiš (I. Spolenjak) 8,76 m, 3. Miran Smolinger (Kidričevo) 8,62 m;

— mlajše pionirke — 30 m: 1. Urška Kerbler (Franc Osojnik) 4,7 s, 2. Simona Konig (Tone Znidarič) 4,8 s; — višina: 1. Brenda Kovačič (Tone Znidarič) 130, 2. — 5. Urška Kerbler (F. O.), Brigita Skaza (I. Spolenjak), Majda Banko (Kidričevo) in Nina Kustec (Kidričevo); — suvanje teške žoge: 1. Darinka Kolarčič (Gorišnica) 8,12 m, Marjeta Mikl (T. Znidarič), 3. Simona Gornik (F. Osojnik) 7,53 m;

Nastopilo je 145 tekmovalcev in tekmovalk v petnajstih ekipah.

I. kotar

S tekmovanja

—foto B. Rode

Zimsko veselje

Ker se že nahajamo tik pred zimskimi počitnicami, ko bo prišel prav gotovo najbolj vesel čas za mlade sankarje in smučarje, ki jim bo po več letih snežna odeja končno naklonjena. Seveda vsi ne bodo mogli oditi na Pohorje ali kam drugam, zato se bodo morali pač zadovoljiti s tistim kar imajo doma.

Naši malčki si najdejo vsak najmanjši hribček, če že ne kupček za sankanje ali smučanje. Večji odhajajo na sankališče v gramozno jamo za garažami tik ob TRIM stezi, kjer si dajejo duška. Na srečo imajo v bližini tudi lepa pobočja pod Ptujsko goro, kjer bodo prav gotovo prišli na svoj račun.

Vsi otroci pa tudi niso deležni tega zimskega veselja, ker pač nimajo smučk ali sank, toda upajmo, da bo tudi pri teh prišla do izraza solidarnost. Za to bodo poskrbeli tudi njihovi učitelji in njihovi starši. Vsem malčkom, šolarjem pa resnično mnogo zimskega veselja ter srečen povratek v šolske klopi!

France Meško

Največje sankališče za malčke je gramoznica ob trim stezi

Foto: K. Zorec

IZ ŽIVLJENJA ŠŠD JURŠINCI

V zimskih mesecih je aktivna predvsem šahovska sekcija. V obnovljeni šahovski sobi vadijo učenci v treh skupinah. V prvi so učenci od drugega do četrtega razreda, v drugi vadijo učenci petih in šestih razredov in v tretji skupini učenci sedmih in osmih razredov. S šahovsko teorijo jih seznajajo njihov mentor Franc Cafuta, igrajo pa tudi turnir. Najstarejša skupina je odigrala že 7 kol, vodi Lidija Horvat pred Samom Bezjakom in Brankom Matjašičem. Pri najmlajših sta najuspešnejša Gorazd Cafuta in Matjaž Horvat in v drugi skupini pa Krajnc in Toš.

ŠSD Sloga je organiziralo že več šahovskih turnirjev. Na turnirju ob krajevnem prazniku je zmagala Jasna Pavlin, pred Lidjo Horvat in Tomažem Zmavcem. Ob dnevu JLA se je pomerilo 12 šahistov KS Juršinci, zmagala pa je Lidija Horvat, druga je bila Jasna Pavlin, tretji pa Samo Bezjak. Na novoletnem turnirju je osvojila prvo mesto ponovno Lidija Horvat, drugo Samo Bezjak in tretje Anton Lajh.

Šahisti OS Juršinci so na prijateljskem srečanju z OS Gorišnica zmagali z rezultati 11,5:8,5. Pomerili so se na deseth deskah dvokrožno. Najuspešnejši v zmagovalni ekipi so bili Samo Bezjak, Branko Matjašič in Lidija Horvat.

Slavka Cafuta

Pokal 8. januarja odbojkarjem Maribora

V okviru praznovanj, praznika občine Slovenska Bistrica je bil v

televodnici, ki so pred nedavnim predali svojemu namenu v Laporju, tradicionalni odbojkarji turnir za Pokal pohorskega bataljona. Turnir je bil na kvalitetni ravni, saj so se ga udeležile ekipe drugoligašev Maribora in Mežice, sodelovala pa sta tudi republiška ligaša Topolšiča in Polskava.

Turnir je bila prava poslastica za ljubitelje odbojke. Po pričakovanju so imeli tudi tokrat največ uspeha odbojkarji iz Maribora, ki so z osvojitvijo prvega mesta, brez poraza, prejeli pokal Pohorskega bataljona. O kvaliteti turnirja v Laporju govorijo tudi tesne zmage posameznih srečanj.

Rezultati: Polskava—Topolšiča 2:0, Maribor—Mežica 2:1, Maribor—Topolšiča 2:1, Mežica—Polskava 2:0, Topolšiča—Mežica 2:1 in Maribor—Polskava 2:0.

Viktor Horvat

TEKMOVANJE OBČINSKE KOŠARKARSKE LIGE

Pri košarkarskem klubu „DRAVA“ posvečajo veliko skrb vzgoji košarkarskega naraščaja. Že v letu 1977/78 so na tem področju dosegli lepe uspehe, še več pa jih pričakujejo v tekočem obdobju. Z novim šolskim letom se je povečalo število krožkov osnovno—šolske pionirske košarke. Krožki so bili ustanovljeni v osnovnih šolah: Kidričevo, Cirkovce, Dornava, Majšperk, Ivan Spolenjak, Tone Znidarič, Franc Osojnik in Podlehnik.

Z aktivnim delom so krožki pričeli v mesecu oktobru preteklega leta. Ves ta čas do pričetka ligaškega tekmovanja, ki bo v mesecu februarju pa so izrabili za temeljite treninge in športna srečanja, da si pridobijo potrebno tekmovalno znanje.

Tekmovalna komisija KK „DRAVA“ Ptuj je pripravila tudi tekmovalne predpise občinske košarkarske lige osnovnih šol za pionirje in pionirke za prvo in drugo selekcijo, ki določajo organizacijo in potek tekmovanja. Prvo selekcijo sestavljajo pionirji in pionirke, rojene 1966 in mlajši, drugo pa pionirji in pionirke, rojene 1964, leta in mlajši. Tekmovanje predvideva dvokrožni sistem. Po končanem tekmovanju bodo podelili pokale najboljšim trem ekipam; ostale ekipe pa bodo prejele priznanja za sodelovanje. Poleg tega so se v klubu odločili, da bodo nagradili tudi ekipo, ki je najboljše izvajala proste mete in ekipo, ki je naihitejše vodila žogo med ovirami. Pripravljajo pa še tudi druge nagrade.

S tekmovanjem, tako predvidevajo, bodo zaključili v mesecu maju. MG

Planinci iz Kidričevega na Osankarici

Ob občinskem prazniku Slovenske Bistrice je bila v ponedeljek 8. januarja 1979 svečana občinska proslava ob 36-letnici tragičnega zadnjega boja pohorskega bataljona. Poleg mnogih udeležencev iz širšega območja se je pohoda na Osankarico in Trem žebliam udeležila tudi 15-članska ekipa članov Planinskega društva iz Kidričevega.

Pot jih je vodila ob Osankarici do prizorišča poslednjega boja pohorskega bataljona pri Treh žeblih kjer je bila majhna svečanost. V kratkem govoru je bila opisana vsa tragedija, ki se je dogodila zaradi izdajstva. Tega svečanega pohoda in svečanosti se je udeležilo okrog 250 udeležencev od osnovnih šol do tabornikov ter planincev in članov raznih družbenopolitičnih organizacij. Prav vsi pa so vzdržali siskoraj 3 in pol urno težko hojo po precej visokem snegu.

Udeleženci pohoda iz Kidričevega pri obeležju, kjer je padel Pohorski bataljon.

Posnetek: K. Zorec

Tako pot so tudi najmlajši planinci iz Kidričevega vzdržali čeprav mnogi celo niso bili primerno opremljeni. Potem je pot kidričevske planince vodila dalje do koče na Pesku in končno še do zadnje postojanke na Rogli, kjer so tudi zelo lepo urejena smučišča in kjer je bilo užitek na čistem pohorskem zraku na pretek predvsem še za mlade udeležence.

Člani PD in udeleženci tega pohoda iz Kidričevega so menili, da je potrebno take pohode redno organizirati in pritegniti še ostale ljubitelje lepih planin in gora. Na koncu poti je vsak udeleženec pri koči dobil tudi izkaznico z žigom letnice pohoda ter koledarček PD in lepo značko (spominsko) Pohorskega bataljona. Vreme je bilo zares odlično, zato bo ta pohod ostal vsem udeležencem PD iz Kidričevega še bolj v trajnem spominu.

France MEŠKO

Smučarski tečaj za otroke

Da so tudi otroci v ptujski občini željni bele opojnosti in znanja smučarskih veščin, nam potrjuje podatek, da se je smučarskega tečaja v preteklem letu, bil je na terenih Pohorja, iz naše občine udeležilo 475 otrok. Tudi letos mladi ne bodo prikrajšani. Telesnokulturna skupnost občine Ptuj namreč skupaj z občinsko zvezo za telesno kulturo in smučarsko šolo Pohorje pri SK Branki Maribor pripravljajo začetni in dva nadaljevalna tečaja smučanja. Udeležijo se jih lahko otroci začeti in 14. letom starosti.

Tečaji bodo v dveh skupinah. Za prvo skupino bo od 22. do 27. januarja, za drugo pa od 29. januarja do 3. februarja. V vsaki skupini bo začetni in oba nadaljevalna tečaja lahko obiskovalo okrog 200 otrok. Tečaji bodo potekali na terenih pri Arehu na Pohorju. V tem je tudi razlika v primerjavi s prejšnjimi tečaji, ko so ti potekali pri hotelu Bellevue. Cena tečaja za otroke je 850 dinarjev. Polna cena je 1240 dinarjev, razliko pa poravnava telesnokulturna skupnost. V ceni je všteta vadbna (štiri ure na dan), prevoz, topla malica pri Arehu, vozovnice za vlečnice, zdravniška služba in varstvo. Otroci morajo imeti svojo opremo, ki dnevno ostaja v avtobusu in jo zato primerno označiti.

Tečaje bodo vodili vaditelji smučarske šole Pohorje, vsak vaditelj pa bo poučeval skupino desetih otrok. Iz izkušenj preteklih let vemo, da je zlasti proti koncu tečaja prišlo do nekaj poskodb, izkjučno po krivdi otrok. Ti so se izmuznili vadijteljem in smučali po lastni presoji. Vendar vsi prav dobro vemo kakšne pasti skrivajo tereni za neizkušene smučarje. Zato je prav, da starši pred tečajem na to opozorijo otroke. Tako bo zdravniška ekipa brez dela in prav je tako.

Za prevoz na smučišča bodo poskrbeli s posebnimi avtobusi. Odhod bo vsak dan ob 8. uri izpred pošte v Ptuj, povratek pa okrog 16. ure. Poskrbeli so tudi za otroke iz nekaterih krajevnih skupnosti. Zato se takoimenovani krožni avtobus ustavlja pred osnovnima šolama v Gorišnici in Markovcih, v Ptuj in na avtobusni postaji v Kidričevem.

Starši lahko otroke prijavijo v pisarni občinske zveze za telesno kulturo v športni dvorani Mladika vsak delavnik med 10. in 12. ter 15. in 17. uro. Pred prijavo je potrebno poravnati tečajnino. Zato vplačate 850 dinarjev za otroke na žiro račun Telesnokulturne skupnosti št. 52400—646—26037. S potrdilom nato prijavite otroke. Otroci sami se ne morejo prijaviti.

I. kotar

Dragi prijatelji smučanja

Vsako soboto in nedeljo, med počitnicami pa vsak dan, vozi na Pohorje posebni smučarski avtobus. Odhod ob 7. uri izpred pošte v Ptuj, povratek ob 16.30 z Areha. Smučarsko opremo si lahko izposodite v Športotelu Areh.

Informacije dobite po telefonu 771-436. Sprejemajo tudi naročila za skupinske prevoze.

Ugodno smuko vam želi CERTUS — TOZD potniški promet Ptuj.

Informacije o snežnih razmerah lahko dobite po telefonu 31-804.

TV spored

TV LJUBLJANA

ČETRTEK, 18. JANUARJA:
9.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Risanka, Boj za obstanek, Materinsčina, Glasbeni pouk; 11.10 TV v šoli: Pekarna Pod snežno odejo, Gozdovi, Pristanjšče; 16.45 Poročila; 16.50 Stare japonske pravljice; 17.05 Ogroženo okolje; 18.00 Na sedmi stezi; 18.35 Obzornik; 18.45 Babičin vnuk, TV Bgd; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Svet neuvrščenih; 22.00 TV dnevnik;

PETEK, 19. JANUARJA:
9.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Boj za obstanek, Izobraževalna odd. BGD; 11.00 TV v šoli: Tehnični muzej, Zanimivosti narave; 17.20 Poročila; 17.25 Zvernice iz Režije: Psi, mačke in miši; 17.45 Mathis, otroška serija; 18.05 Narodno zabavna glasba; 18.35 Obzornik; 18.45 Spoznavajmo naše morje; 19.15 Risanka; 18.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Zabavno glasbena oddaja; 21.00 625; 21.20 TV dnevnik; 21.35 Nočni kino: 20. stoletje, II. del.

SOBOTA, 20. JANUARJA:
8.00 Poročila; 8.05 Ljudje in zemlja — ponovitev; 9.05 Stare japonske pravljice; 9.20 Naši trije: Cicibani RTV; 9.35 Z besedo in sliko; 10.00 Babičin vnuk, TV Bgd; 10.30 Pisani svet; 11.10 Dokumentarna oddaja; 11.35 625; 11.55 Kitzbühel: Smuk za moške; pribl. 13.50 M. Dombrowska: Noči in dnevi, konec; 15.15 Poročila; 15.20 Willie Wonka, mladinski film; 17.00 Košarka Bosna—Cibona; 18.40 Naš kraj; 18.50 Očka, dragi očka — humoristična oddaja; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Prevost: Marion — konec; 21.05 Osleparjen — celovečerni film;

NEDELJA, 21. JANUARJA:
9.05 Poročila; 9.10 Za dobro jutro: Veseli planšarji; 9.40 S. Matavulj: Beograjske novosti TV Bgd; 10.25 Kitzbühel: Slalom za moške; 12.00 Čebela Maja; 12.25 Ti, fant iz Bangkoka mladinski film; 12.55 Kitzbühel: Slalom za moške; 14.00 Poročila; Kaj vemo o ... dokumentarni film; Hanovska glasbena parada; Okrogli svet; Športna poročila; Dosje našega časa: Leto 1963, oddaja TV Bgd;

Poročila; Film: Pred vojno; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 VIII. ofezniva, TV nadaljevanka; 21.00 Gozd ali polja, iz cikla Iz tropskega deževnega gozda; 21.30 TV dnevnik; 21.45 Melodije 78; zabavno glasbena oddaja; 22.05 Sportni pregled.

PONEDELJEK, 22. JANUARJA:
9.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Risanka, Boj za obstanek, Slikarji in kiparji, Kiparska dela narave; 11.10 TV v šoli: Zgodba, Ptice, Risanka, Hiša ob morju; 16.25 Kmetijska oddaja TV Novi Sad; 17.25 Poročila; 17.30 Vrtec na obisku: Igrajte se z nami; 17.45 Kaj vemo o... dokumentarni film; 18.05 Spekter; 18.25 Sola smučanja; 18.35 Obzornik; 18.45 Mladi za mlade; 18.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 M. Smoje: Roko in Cicibela, drama TV Zagreb; 21.40 Kulturne Diagonale; 22.20 TV dnevnik;

TOREK, 23. JANUARJA:
9.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Risanka, Boj za obstanek, Slikarji in kiparji, P. I. Čajkovski: 6. simfonija; 11.20 TV v šoli: Dnevnik 10, Obiščimo pošto; 16.50 Veleslalom za moške, iz Steinbacha; 17.30 Poročila; 17.35 Čez tri gore: Pojo Frankolovčani; 18.05 Mali svet, TV Zagreb; 18.35 Obzornik; 18.45 Čas, ki živi: Priznanje, ugled in ponos; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Živeti, ne samo stanovati, dokumentarna oddaja; 20.45 Janicki: Pota Poljske; 22.15 TV dnevnik; 22.30 Razvoj Popularne glasbe.

SREDA, 24. JANUARJA:
9.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Risanka, Boj za obstanek, Telefoniraj mi, Moša Pijade, Bgd; 11.10 TV v šoli: Pri telefonu, Obiščimo letališče, Slapovi Krke, Risanka, Dober tek; 17.30 Poročila; 17.35 Tako so živeli: Ariel, III. del; 18.00 Londonska narodna galerija; 18.25 Ne prezrite; 18.40 Obzornik; 18.50 Zgodnji glasbeni instrumenti; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Sao Bernardo; 21.50 TV dnevnik; 22.05 Hanovska glasbena parada; 22.15 del.

RADIO PTUJ

ČETRTEK, 18. januarja: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Pionirji zdravo v OŠ Polensak, 16.45 Pesmi raznih ljudstev poje Carmela Coren, 17.00 Novice, 17.05 Kulturna panorama, 17.20 Muzikantski solisti zabavne glasbe Zdravko Čolič, 17.35 Pred občini zbori gasilskih društev, 17.50 Ritmi Latinske Amerike.

PETEK, 19. januarja: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 KS Jožeta Potrča Ptuj, 16.40 Koroški akademski oktet, 17.00 Novice, 17.05 Klub mladih danes, 17.35 Malo mešano.

SOBOTA, 20. januarja: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 V soboto popokdne (med zabavno in popularno glasbo magnetofonski zapisi, nasveti, gost oddaja).

NEDELJA, 21. januarja: 11.00 Tedenski pregled dogajanj in obvestila, 11.25 Zabavna glasba, vmes EPP, 11.30 Programi dela zborov skupščine občine Ptuj, 11.40 Iz vasi v vas — Zavrč III. del (ponovitev), 12.30 Čestitke poslušalcev I. del, 13.00 Kmetijska oddaja, 13.15 Čestitke poslušalcev II. del.

PONEDELJEK, 22. januarja: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Sport in društva, 16.45 Zabaval vas bo ..., 17.00 Novice in EPP, 17.10 Iz stare disokteke, 17.30 Delegacije obravnavajo, 17.40 Zborovska glasba.

SREDA, 24. januarja: 8.05 Dobro jutro, zabavna glasba in pogovori v živo, 8.30 Poročila, obvestila in EPP, 8.45 Cicibani, dober dan, 8.58 Povzetek in odpoved oddaje.

V ostalem času prenašamo prvi radijski program RTV Ljubljana.

MIRKO REBERNIK
Poštna 1, Ormož

Opravljam garancijski in izvangarancijski servis za vso hladilno tehniko LTH (Loške tovarne hladilnikov). Opravljam tudi popravila vseh ostalih gospodinjstvih aparatov hladilne in pralne tehnike.

Naročila sprejemamo po telefonu 70-255 Ormož, v popoldanskem času pa po telefonu 771-823, Mejna cesta 17, Ptuj.

Se priporočamo!

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ
TOZD Farma prašičev

Komisija za delovna razmerja pri KK TOZD Farma prašičev objavlja prosta dela in naloge

DVA DELAVCA ZA OSKRBOVANJE PRAŠIČEV V PITALIŠČU

Delo je za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom. Zahteva se KV ali PK živinorejec — poklicna šola ali izpit za PK.

Delo se opravlja 7 ur dnevno — od 6. do 13. ure. Nastop je možen takoj po poteku prijavnega roka.

Prijave sprejema komisija za delovna razmerja pri TOZD Farma prašičev Ptuj, p. p. 42, 10 dni po objavi.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ,
TOZD
Gostinstvo Haloški biser Ptuj,

vabi na domače koline

20. januarja 1979 v svojem obratu Beli križ v Ptuj

Ob specialitetah domačih kolin in ob zvokih ansambla AKORDI se boste prijetno sprostili in zabavali.

Rezervacije sprejema obrat Beli križ vsak dan od 10. do 15. ure ali po telefonu 771-593.

Vljudno vas vabi kolektiv gostilne BELI KRIŽ

emona merkur
ptuj

Spoštovani potrošniki!

V naših prodajalnah Tekstilna hiša, Zvezda, Biserka, Dom, vam nudimo 40-odstotno posezonsko znižanje cen zimski konfekciji.

Ne zamudite izjemne priložnosti!

Dežurstvo prehrambenih trgovin:

SOBOTA, 20. JANUARJA 1979:
prodajalna KOLONIALE, Bezjakova ulica, Ptuj

SOBOTA, 27. JANUARJA 1979:
prodajalna MARKET, CMD Ptuj

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce naselja HRASTOVEC in druge, da je novozgrajena jamborska transformatorska postaja v Hrastovcu in priključni daljnovod POD NAPIETOSTJO.

Plezanje po jamboru in drogih ter približanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTNO NEVARNO!

mali oglasi

IŠČEM parcelo v okolici Ptuj. Možnost dovoza. Naslov v upravi.

SPREJMEM frizersko vajenko. Salon TERPINC, Ptuj.

PRODAM dvosedežni moped in sod za gnojnico. Jože Galun, Hajdoše 78.

PO UGODNI CENI PRODAM ČRNO-BELI TELEVI-ZOR Rudi Čajvec, ekran 59. Vprašajte Tobak, Prešernova 2 ali telefon: 771-396.

OSEBA, ki mi je dne 5. januarja v bifeju Perutnine Ptuj zamenjala temno-modri plašč s krznenim ovratnikom, naj ga vrne pri blagajni v menzi, kjer dobi drugega.

V PTUJU UGODNO PRODAM enosobno opremljeno etažno stanovanje (kuhinja, soba 26 kv. m) z manjšim vrtom. Vprašajte dne 27. in 28. januarja med 14. in 16. uro. Naslov v upravi.

V PTUJU PRODAM gradbeno parcelo. Vprašajte 27. in 28. januarja 1979 med 14. in 16. uro. Naslov v upravi.

PRODAM IMT 533 DE LUXE 35 KS — FERGUSON z rabljenim plugom. Anton Belšak, Rakovci 45/a, Tomaž pri Ormožu.

PRODAM belo poročno obleko, številka 40. Vprašajte v Pekarni „Vinko Reš“, Lackova, Ptuj.

PRODAM ALI DAM V NAJEM vinograd 30 arov v Gorci. Naslov v upravi.

PRODAM travnik v Doleni. Marija Zupanič, Lovrenc na Dravskem polju 8/f.

UGODNO PRODAM stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem in manjšim vrtom v Novi vasi pri Markovcih. Naslov v upravi.

PRODAM gumivoz in stavbene parcele. Franc Čuš, Kicar 119, Ptuj.

UGODNO PRODAM parcelo za vikend v Mestnem vrhu ob asfaltni cesti. Naslov v upravi.

PRODAM traktor ZETOR 57 KS, z 250 delovnimi urami, delno na kredit. Martin Veršič, Krčevina 76, pri Vurberku.

POCENI PRODAM belo poročno obleko s pokrivalom. Tudja, Zherlova ploščad 8, Ptuj.

KUPIM večjo zmrzovalno skrinjo. Kostanjevec, Mejna cesta 37, Ptuj.

PRODAM garažirani PZ 125. Marija Kampl, Grajenščak 14, Ptuj.

UGODNO PRODAM enosobni traktor 9 KS, znamke HOLDER, priključki frezer, kosa, plug, obračalnik, ogrevalnik, gosenice za težke pogoje dela in priključek za enosobno prikolico. Ogled ob sobotah in nedeljah. Naslov v upravi.

PRODAM traktorske verige, sedež in „lojtre“ za seno. Jože Muršek, Jurovci 5, Videm.

PREKLICUJEM spričevalo 7. razreda osnovne šole Juršinci na ime Alojz Čeh, Dragovič 54, Juršinci.

PRODAM Zastavo 101 DE LUXE, letnik 1977. Oglasite se vsak dan od 16. do 17. ure pri Repič, Prešernova 5, Ptuj.

POPRAVEK

V besedilu zahvale, objavljene v zadnji številki Tednika na strani 12, nam je „tiskarski škrt“ izpustil kar nekaj vrstic, za kar se prizadevam sorodnikom vljudno opravičujemo in objavljamo besedilo v celoti:

ZAHVALA

ob smrti naše ljube mame

Marije Kolednik

roj. KOROTAJ, vdove po sodarskem mojstru

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam ob najtežjih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami in jo pospremili na zadnji poti. Prav posebna hvala sosedom, ki so jo ob njeni kratki in težki boleznimi obiskovali in nam ob njeni smrti priskočili na pomoč, ter nas tolažili. Hvala tudi stanovalcem Muzejskega trga 1, kolektivu skladišča PETROL, kolektivu ELEKTRO PTUJ, FILATELISTIČNEMU DRUŠTVU PTUJ in mojim sodelavcem v TGA KIDRIČEVO ter vsem drugim za darovano cvetje in vence. Prav prisrčna hvala pevkam iz Kicarja pri Ptuj za ganljive žalostinke, zastopniku KS tov. GLUŠIČU za lepe poslovilne besede, kakor tudi sestanovalki Marjeti za poslovilne besede ob njenem grobu. Iskrena hvala tudi g. duhovniku za opravljen obred in poslovilne besede.

Žalujejo: sin Ferdo, Franc z družino, Adolf z družino, hčerka Marija, vnuk Vlado z družino, ter ostalo sorodstvo. Ptuj, Kicar pri Ptuj, Slome, Melbourne — Avstralija

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene, mame in stare mame

Gerčke Mihelač

iz Strmca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam stali ob strani. Hvala vsem, ki ste jo v tako lepem številu spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali vence in šopke in nam izrekli sožalje. Prav prisrčna hvala govorniku krajevne skupnosti za poslovilne besede, upokojenecem, gasilec, cerkvenim pevcom, moškemu zboru Ruda Severja iz Gorišnice, g. duhovniku za opravljeni obred in osnovni šoli iz Leskovca.

Leskovec, 10. januar 1979

Žalujejo: vsi njeni

V SPOMIN

Danes dne 16. januarja 1979 mineva dve leti od najtežjega trenutka, ko se je za vedno poslovila od nas

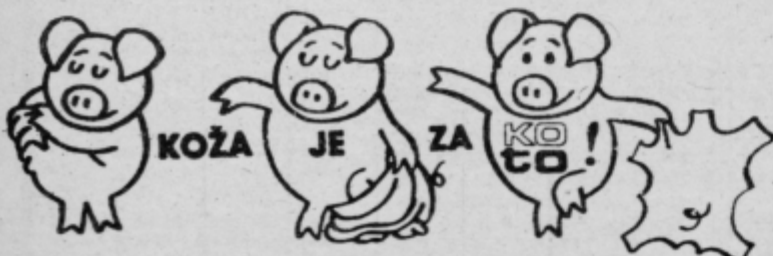
Julka Hentak

iz Lancove vasi št. 6

Mučno je življenje brez nje, praznina, ki je z njenim odhodom nastala, je nenadomestljiva. Hvala vsem, ki se še na njo spominjate, krasite njeno prerano gomilo s cvetjem in ji prižigate svečke. Še enkrat najlepša hvala za spomin nanjo,

Vsi njeni

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LETA

KOTO

KOTO
Koteks Tobus
in zbiralnica
kmetijskih zadrug

„Preveč zahodnjaško pojemo!“

Kdo ve kolikokrat ste ga že slišali po radiu, ga videli na televiziji ali celo bili na katerem od njegovih koncertov po Sloveniji. Pred kratkim je imel koncert v športni dvorani Mladika v Ptuj, kjer se je številnemu občinstvu predstavil skupaj z mlado makedonsko pevko zabavne glasbe Ljupko Dimitrovsko. No, ta naš Ivica Šerfezi že skoraj 21 let zabava mlado in staro širom naše domovine pa tudi onkraj naših meja. Tudi mi smo izkoristili njegov prihod v Ptuj in ga po koncertu povabili k razgovoru. Rad se je odzval in kot sam pravi, nikoli ni odslovil nobenega novinarja, seveda pa so mu bolj pri srcu novinarke.

Ivica, kolikokrat ste bili že v Ptuj?

„Mislim, da sem bil v tem čudovitem zgodovinskem mestu že preko 10-krat, pa še nikoli nisem utegnil pogledati kakšne zanimivosti pravzaprav nudi. Koncert je pač koncert, ko končaš, te publika čaka že drugje. No, zmeraj mi je bilo tukaj zelo všeč, čudovito publiko imate, ki se rada zabava pa tudi zapoje z mano če jih k temu vzpodbudim med petjem.“

V zadnjem času vas vse bolj pogosto vidimo s pripukno Ljupko Dimitrovsko, kako to?

„Pa čujte, midva delava skupaj že skoraj pet let, največkrat nastopava v Nemčiji. Opazil sem pač, da je za občinstvo zelo zanimivo, če nastopava skupaj, veliko popevk je komponirano za naju oboja in mislim, da sva s tem uspela.“

Večkrat poskusite zapeti tudi v slovenskem narečju, kot na primer tisto: hiš'ca ob cest' stoji..., kako da ste se odločili tudi za to?

„Mislim, da predvsem kontakti s slovenskim občinstvom. Če smo bili kdaj v kakšni prijetni družbi jim je bilo zelo pri srcu če sem zapel po domače, po njihovem. Prišel sem na idejo, da bi to lahko spravi tudi na ploščo in tako je torej prišlo do tega.“

V zadnjem času ste zares veliko na koncertih onstran naših meja, kaj vas tam privlači?

„Če sem iskren imam v inozemstvu tako velike obveze, da jih ne morem odkloniti. Sicer pa na domačih odrih pojem že preko 20 let, nekaj specialno novega ne morem potuhtati in zaenkrat imam gotovo več uspeha na tujem kot doma. Sicer pa bom po dveh velikih turnejah v ZRN in Sovjetski zvezi bolj prisoten doma, malo bom snemal za televizijo, skratka več kontaktov z domačo publiko si želim.“

Kakšna je pravzaprav razlika med domačim in tujim občinstvom?

„Mislim, da je občinstvo povsod na svetu najbolj zadovoljno, če poješ iskreno od srca, da vložiš v petje svoje maksimalne moči. Če opazijo, da jih želiš prevarati, potem je to takoj čuti, ni aplavza.“

Katero občinstvo pa zahteva od vas več kvalitete?

„Mislim, da Sovjetsko, najbolj zadržano občinstvo je to, pa tudi najtežje jih spraviš v razpoloženje,

kot temu pravimo. Domače občinstvo pa sprejema vse, če je dobro ali ne.“

Ste med gostovanji na tujem naleteli kdaj na naše zdomce?

„Kak ne, zmeraj radi prihajajo na moje koncerte in toliko bolj veselijo se, če slišijo nekaj domačega. Vse kar je na tujem domačega, je

Ivica Šerfezi: Lepo pozdravljam vse bralce Tednika.

foto: M. Ozmec

toliko bolj domače, kot tukaj doma.“

In kakšno je vaše mnenje o trenutni kvaliteti Jugoslovanske zabavne glasbe?

„Naj bom odkrit, naj povem to, kar v resnici mislim? Prav za Novo leto sem bil veliko prost, bil sem namreč na smučanju in ob večerih sem redno spremljal domač TV program. Najprej naj povem, da

mi sploh ni všeč, da vsi domači pevci želijo imitirati „zahodnjaške“ pevce. Tako po obleki, kot po načinu petja. Preveč jim je stopil v nos ta „travoltizem“. Iskreno rečeno v dveh dneh gledanja televizije nisem opazil nekaj resnično dobrega in pristnega — na pevce mislim. Še težja situacija je med pevskami. Po mojem je premalo, da se nauči dva tri plesne korake, da se obleče atraktivno in da ostane pri tem. Petje je važno tisto od srca. Tudi petje v skupinah je udarec za posamezne pevce. Poglejte, najde se skupina petih, šestih povprečnih pevcev, ki se skrivajo drug za drugim in kot skupina nekako uspejo. Pa mislim, da je precej zanemarljivo solo petje. Če leto ali dve se nam bo to krepko poznalo, boste videli.“

Kako to, da ste kot izkušen pevec, s priporjeno slavo sprejeli Ljupko Dimitrovsko za svojo partnerko?

„Mislim, da je to dobra kombinacija. Moje izkušnje in moj glas z njenim glasom in mladostnim šarmom. Dobro se izpolnjujeva, občinstvo to dobro sprejema. Pojeva pa seveda v glavnem svoje pesmi, kar je najvažnejše. Zelo malo in redko so pesmi, ki si bi jih sposedila z „zahoda“.“

Prepričano smo, da bodo te besede, ki zvenijo zelo resno, vplivale vsaj delno na okus domačega občinstva in navsezadnje tudi na tiste, ki se poskušajo uveljaviti kot pevci. Najtrdnije stojijo pač na lastnih nogah...

M. Ozmec

Srebrni jubilej

Aeroklub Ptuj v tem letu praznuje 25-letnico uspešnega dela. V teh letih, ko so se v klubu srečevali s težavami zlasti z opremo, so vzgajili vrsto letalcev, padalcev, jadralcev in letalskih modelarjev ter tako postali eden najuspešnejših aeroklubov. Svoje delo v četrto stoletja bodo pregledali na jubilejni skupščini, ki bo jutri s pričetkom ob 17. uri v dvorani Narodnega doma v Ptuj. Ob tej priložnosti bodo podelili klubska priznanja za večletno uspešno delo v društvu in zahvale delovnim organizacijam, ki so jim v teh letih priskočile na pomoč. Prav tako bodo pripravili razstavo priznanj, pohval, pokalov in osvojenih naslovov v njihovem

delu ter predvajali film o aktivnosti kluba.

Jubilejna konferenca bo delovna, saj bodo ocenili delo v preteklem letu, se pogovorili o prihodnjih nalogah, zlasti o programu dela letos ter izvolili nove organe kluba.

I. kotar

OCENA PRIREDITEV IN PROSLAV OB DNEVU OBOROŽENIH SIL JUGOSLAVIJE

USPELE PRIREDITVE

Na ponedeljkovi seji je odbor za pripravo prireditev in proslav ob dnevu oboroženih sil Jugoslavije v ptujski občini ocenil celoten program in izrekel javno pohvalo vsem, posebno še nosilec izvedbenega programa. Kljub nekaterim novostim, široko zasnovanemu programu prireditev in drugih manifestacij dneva JLA, pa se v le-te še vedno vključuje premajhen krog delovnih ljudi in občanov. Praznik oboroženih sil ni samo praznik armade, je praznik vseh delovnih ljudi in občanov. Armada, ki je nastala sredi vojne vihrje, je zrasla iz ljudstva, zato je armada ljudstva.

Naš vsakdanjik pa je tesno preprojen z nalogami podružbljanja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Odbor je posebno priznanje izrekel nosilec informativno-propagandne dejavnosti, ki so zavzeto spremljali delo in življenje pripadnikov JLA, TO in drugih struktur ter vseh prireditev in drugih manifestacij 22. decembra. Nekoliko so zatajila le glasila delovnih organizacij, kar pa je tudi razumljivo. Zato je odbor menil, da bi bilo v prihodnje potrebno prirediti z delom nekoliko preje in nekatere naloge začrtati bolj daljnosežno.

Predlagali so, da bi odbor za prireditve in proslave ob 22. decembru 1979 pričel z delom že v mesecu septembru. Prav tako si bo potrebno prizadevati, da se bo v prireditve vključevala v večji meri tudi delavska mladina. Slab primer iz lanskega praznovanja, ko sta se obiska predstavnikov delovnih organizacij 11. decembra v ptujski vojašnici udeležila le dva predstavnika. O tem bo potrebno kritično spregovoriti v osnovnih organizacijah sindikata, kot tudi v okviru odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Sicer pa so se v prireditve ob dnevu oboroženih sil prvič vključili tudi delovni ljudje in občani ormoške občine. Kljub nekaterim pomanjkljivostim, je odbor predlagal, da se sodelovanje ob teh prireditvah med obema občinama še razširi.

Svečana akademija v ptujskem gledališču zasluži vso pozornost in tudi kritično obravnavo. Po vsebinski plati je dosegla svoj namen, ne pa tudi po udeležbi. Mladi so v proslavo ob tej priložnosti vnesli novo kakovost. V spisih, ki so jih prebrali, so razmišljali o vlogi oboroženih sil v naši družbi.

Ocena prireditev in manifestacij ob dnevu oboroženih sil v preteklem letu je brez dvoma dober kašipot za bodoče delo odbora. Na seji odbora je predsednik OK SZDL Ptuj Franc Zadravec podelil priznanja najboljšim mladim, ki so pisali spise ob dnevu JLA. Priznanja so prejeli Darja Polič in Benjamin Auer iz gimnazije in Valja Aleksič iz OŠ Tone Žnidarič.

MG

osebna kronika

RODILE SO:

Matilda Gredelj, Tržec 1/c — Tanjo; Jožefa Burjan, Kidričevo 60 — Simona; Anica Bedenik, Podložje 64 — dečka; Cvetka Pilinger, Stojinci 8 — Tadeja; Marija Kokol, Dolane 19 — Simono; Milena Rejc, Poljčane n.h. — Melanija; Ana Zelenik, Sela 4/b — Aleša; Danica Taciga, Breg 48 — deklko; Angela Rakuša Obrež 73 — Alenko; Elizabeta Segula, Trnovci 14 — Moniko; Silva Plajinšek, Kidričevo 9 — Zorana; Ivanka Mlakar, Slovenja vas 46 — Petra; Hilda Zumer, Hajdoše 7/a — dečka; Marjanca Zupanič, Skrbca 19 — Jasmino; Sabina Novak, Zvab 29 — dečka; Slavica Bedrač, Bodkovič 32 — Srečka; Milena Zemljarič, Zabovci 8 — deklko; Majda Unuk, Muzejski trg 1 — deklko; Francka Masten, Med vrti 7 — Mihca; Bojana Kolenc, Slovenska 71, Središče — Denisa; Zdenka Skledar, Apače 144 — deklko; Kristina Kogler, Destrnik 29 — Sama; Ana Fras, Ločki vrh 54 — deklko; Matilda Pernek, Vel. Varnica 17 — deklko; Marija Valič, Moškanjci 22 — deklko; Kristina Sakelšek, Gorca 61/a — dečka; Milica Petek, Mezgovci 24 ob Pesnici — Boruta; Dragica Zadravec, Ormoška 26 — deklko; Kristina Galun, Sestrže 2 — deklko; Neža Avguštin, Janški vrh 61 — Andreja; Anica Brlek, Severova 3 — deklko; Ivica Čavničar, Krčevina 14 — Suzano; Marija Hanžič, Vel. Nedelja 9 — Aleksandro; Marija Rakuš, Gradišče 75 — dečka; Justina Vidovič, Skorišnjak 34 — deklko; Angela Arnuš, Podvinci 1 — dečka; Vera Murko, Toplakova 4 — deklko; Anica Lozinšek, Stanošina 16 — Damjana; Marija Bukošin, Žetale 51 — Milana; Jožica Panič, Kolodvorska 2, Ormož — Mirana; Jožica Arklinič, Stojinci 46 — deklko.

POROKE:

Miran Čuš, Hlapenci 23 in Danica Simonič, Dornava 3; Srečko Kumer, Trnovski vrh 23 in Marica Čeh, Trnovski vrh 23; Stanko Belšak, Aškerčeva 10 in Marija Kokolj, Aškerčeva 10.

UMRLI SO:

Franc Vidovič, Zihorlova ploščad 2, roj. 1896, umrl 6. jan. 1979; Anton Beranič, Pongercer 7, roj. 1902, umrl 7. jan. 1979; Marija Opara, Cesta Olge Meglič 6, roj. 1898, umrl 6. jan. 1979; Zdravko Grafenauer, Ul. Lackove čete 16, roj. 1897, umrl 9. jan. 1979; Viktor Orlač, Muretinci 45, roj. 1910, umrl 9. jan. 1979; Alojzija Zemljarič, Rakovci 21, roj. 1913, umrla 11. jan. 1979; Janez Voglar, Formin 16, roj. 1903, umrl 14. jan. 1979.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik MIHAEL GOBEC, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik telefon (062) 771-079 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 200 dinarjev, za tujino 300 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Mariborski tisk. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Izključitev štirih članov zaradi nedelavnosti

S SEJE PREDSEDSTVA OK ZSMS PTUJ

Prvič v tem letu se je v ponedeljek, 15. januarja na svoji sedmi redni seji sestalo predsedstvo občinske konference ZSMS Ptuj. Najzanimivejša točka dnevnega reda je bila gotovo izključitev štirih članov predsedstva OK ZSMS zaradi neodgovornega obnašanja. Člani predsedstva so enotno glasovali za izključitev Jelke Černež, Samota Kočevarja, Radovana Komela in Silvota Matjašiča. Trije izmed navedenih se izmed šestih sej predsedstva niso udeležili nobene, kar je verjetno najzgovornejši dokaz za njihovo neaktivnost. Tudi odločitev ostalih članov predsedstva je dovolj utemeljena, saj je bilo iz razprave razvidno, da članov samo zaradi števila res ne potrebujemo.

Za tem je Dragica Voda, predsednica občinske konference ZSMS seznanila člane predsedstva z izvedbo seminarja za konferenco mladih iz krajevnih skupnosti. Ta bo potekal v petek 26. in v soboto 27. januarja v Motelu Podlehnik, udeležili pa se ga bodo vsi predsedniki osnovnih organizacij in aktivov in ne več sekretarji ter blagaj-

niki, kot je bilo to dosedaj v navadi. Dogovorili so se tudi o izvedbi seminarjev za konferenco mladih in izobraževanju in za mlade kmetovalce. Vse seminarje organizira občinska konferenca ZSMS Ptuj skupaj z Delavsko univerzo v Ptuj.

Člani predsedstva so razpravljali tudi o programih dela komisij, ki delujejo v okviru predsedstva OK ZSMS. Ugotovljeno je bilo, da v večini primerov člani komisij niso pristopili k delu dovolj resno. Treba je opredeliti nosilce posameznih nalog in akcij in skrbeti za njihovo izvedbo. Do sedaj sta predložila konkretne programe dela le predsednik komisije za društva in organizacije ter vodja centra za obveščanje in propagando. Vsi ostali so podali ustne predloge, kar pa seveda ni dovolj.

Tudi letošnje leto bodo člani predsedstva mladih občine Ptuj pripravili obiske v vseh večjih osnovnih organizacijah mladih, predvsem pa v večjih organizacijah združenega dela in tam, kjer položaj to narekuje. Tako bodo v krat-

Člani predsedstva OK ZSMS Ptuj na seji, 15. januarja

Foto: M. Ozmec

kem obiskali Agis, KK Ptuj, Perutnino in TOZD Lesno industrijo Ptuj. Ostale obiske v osnovnih organizacijah bodo opravili med letom.

Ob koncu so člani predsedstva razpravljali še o poslovniku mladini-

skem obiskali Agis, KK Ptuj, Perutnino in TOZD Lesno industrijo Ptuj. Ostale obiske v osnovnih organizacijah bodo opravili med letom.

— OM

Posebna odgovornost sindikata v razpravah

Sindikati so skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami nosilci razprav o zaključnih računih. Seveda pa v razpravah o zaključnih računih ne gre zgolj za formalnost, saj bo potrebno posebej kritično oceniti vse slabosti gospodarjenja preteklega leta; predvsem pa opozoriti na vzroke, ki so vodili k slabšim gospodarskim rezultatom.

Poudariti je potrebno, da ob teh razpravah ne bi sprejemali posebnih stabilizacijskih programov ali ukrepov, ker je že sama analiza zaključnega računa in spremljanje aktivnosti v bistvu stabilizacijski program. O pripravi razprav o zaključnih računih in ob tem akcijskega programa za pripravo poročil pa so na včerajšnji seji razpravljali tudi člani sveta za družbeno-ekonomske odnose in gospodarjenje pri občinskem svetu ZS Ptuj.

Sindikati imajo v razpravah o zaključnih računih posebne naloge. Ustrezne strokovne službe morajo vzpodbuditi, da bodo pravočasno pripravile analize gospodarjenja in v takšni obliki, da bodo delavcem razumljive. Prva razprava o zaključnem računu bo organizirana že v okviru sindikalne skupine. Rok za zaključke razprave po sindikalnih skupinah je 20. februar. Sledi razprava v okviru izvršnega odbora sindikalne organizacije, ki mora stališča do zaključnega računa izoblikovati najkasneje do 25. februarja. S temi stališči pa mora seznaniti delavski svet. Vso razpravo okrog zaključnih računov pa moramo

RAZPRAVE O ZAKLJUČNIH RAČUNIH

graditi tako, da se bodo delavci zavestno odločali o razporejanju dohodka za vse oblike porabe, pri tem pa upoštevali pogoje za njegovo pridobivanje ter ukrepe za povečanje dohodka. Se zlasti bodo stremeli za dvig produktivnosti v svoji sredini. Analiza gospodarjenja pa mora vsebovati še dodatno razpravo in sicer o varčevalnih ukrepih v določeni temeljni organizaciji. V sindikatih smo pred časom že vodili podobne akcije, ko smo le z minimalnim zmanjševanjem stroškov pridobili ogromna sredstva. Sicer pa je naša osnovna naloga v letošnjem letu utrditi doseženo stopnjo razvoja in doseči gospodarsko stabilizacijo.

Za katera področja dela bomo v okviru analize o gospodarjenju iskali temeljite odgovore, se posebej, če nismo dosegali predvidevanj? Gre predvsem za uresničevanje planskih nalog. Leto 1978 je že tretje leto uresničevanja srednjeročnih planskih dokumentov. Zato bomo v analizi za beležili obdobje treh let uresničevanja teh dokumentov in seveda uresničevanja planskih nalog v letu 1978.

Pri obravnavi celotnega prihodka oziroma dohodka bomo analizirali strukturo celotnega

prihodka, ugotovili vzroke za njegovo povečanje ali zmanjšanje. Pri tem bomo morali posebno pozornosti nameniti ugotovitvam glede odvisnosti celotnega prihodka in dohodka od boljše organizacije dela, življenjskih in delovnih pogojev, povečane proizvodnje, produktivnosti in podobno. Analizirati bo potrebno tudi dohodkovne odnose, dalje stopnjo povezanosti proizvodnje in trgovine in drugo.

V analizo bomo zabeležili tudi strukturo porabljenih sredstev, razporeditev dohodka glede na posamezne namene, razporeditev čistega dohodka, kazalce uspešnosti gospodarjenja, izvozna in uvozna gibanja, investicijska vlaganja, produktivnost, zaloge, zaposlovanje, morebitne izgube v poslovanju.

Poudarili smo že, da analiza o zaključnih računih ni sama sebi namen, temveč predstavlja v bistvu novi impulz za še boljše gospodarjenje in obračun z vsemi vzroki, ki so doslej prispevali k slabšim gospodarskim rezultatom. Tudi ne more biti „kampanja“, povsod in v sleherni samoupravni sredini se moramo zavzemati, da bomo sprotno pregledovali kazalce uspešnosti ali neuspešnosti gospodarjenja in jih tudi sprotno odpravljali. „Skritih rezerv“, ki jih je potrebno aktivirati v stabilizacijskih naporih je veliko, vse pa je odvisno od nas samih — od slehernega delavca.

Pripravila: MG

ČRNA KRONIKA

ZARADI POLEDICE S CESTE

Lažja prometna nesreča se je zgodila v ponedeljek 15. januarja ob 19.15 v Zgornji Hajdini. Voznik osebnega avtomobila Bogdan Valent iz Ljubljane s spotnikoma Rozalijo Valent ter B. Z., je vozil iz smeri Hajdine proti Školam. Ko je v Hajdini pripeljal do gramoznice,

ga je zaradi poledenelega cestišča in neprilagojene hitrosti zaneslo s ceste, nato pa je z vozilom zadel v drevo.

V nesreči so bili vsi trije v avtomobilu lažje telesno poškodovani, omeniti pa je treba, da so v avtomobilu bili vgrajeni varnostni pasovi, vendar jih nihče ni uporabljal.

— OM

vreme

do nedelje, 28. januarja 1979

Zadnji kraječ bo v nedeljo, 21. januarja ob 8.08.

Napoveč: Do sobote, 20. januarja bo suho vreme, v nočnih in dopoldanskih urah ostrejši mraz. Približno do 10. ure dopoldne bo zamrznjeno. Že v soboto popoldne so verjetne padavine, ki se bodo v ponedeljek, 22. januarja še okrepile.

Alojz Cestnik

Če bi obstajale, bi tokrat za našo redno rubriko izbrali bolj „vesele“ črke, kajti v tednu od 8. do vključno 1. januarja 1979 so miličniki postaje milice v Ptuj in oddelkov posredovali le v eni sami prometni nesreči z lažjimi posledicami. Glede na to, da so bile vremenske razmere izredno slabe, da je bilo precej cestišč še poledenih smo tokrat zares lahko veseli, da drugih nesreč ni bilo. Gotovo tega ni pripisati zgolj sreči, ampak tudi pazljivosti voznikov in ostalih udeležencev v prometu.

DOMAČA RAST

PRILOGA TEDNIKA,
PTUJ,
1. MAREC 1979
LETO II.
ŠTEVILKA 2

Črnobela poezija Stojana Kerblerja

Sedel je v koncertni dvorani Slovenske filharmonije. Zunaj je bil večer, znotraj bela svetloba, v srcih nemir. Bilo je na dan slovenskega kulturnega praznika. Najlepši večer za vsakega umetnika, pisatelja, glasbenika, oblikovalca, likovnika in fotografa. Toda ne samo zaradi nagrade, temveč zaradi Prešernove nagrade. V dvorani za hip nastane tišina.

Slišimo ime: Stojan Kerbler. . .

njegova fotografija si je zagotovila s svojo tehnično čistostjo in izrazitostjo visoko mesto.

Črni realizem pogojuje črnobelo izražanje. Tenkočutno slika svet tančic in obrazov.

Izreden je njegov posluh, skrbno shranjen najprej v očesu, potem na filmu in kasneje na belem fotografskem papirju.

Njegove fotografije so kot otroci. Polnokrvne, živahne, tudi žalostne in otožne, zlasti pa poglobljene, psihološko dokumentirane. Stisk roke je bil močan. Nagrada je obveznost in mojster Stojan Kerbler se tega zaveda. Že danes nadaljuje s svojim delom, jutri, ko bo pregledal fotografije, bo srečen, kajti izpolnil je vse obveznosti.

Do ljudi, otrok, narave in seveda do sebe.

Naj mu tudi mi stisnemo roko, iskrene čestitke mojster!

Fotografija meseca

«(Non)komformizem» je naslov foto sekvence Miša Koltaka. Fotografija je na zadnjem natečaju članov Fotokinokluba zasedla prvo mesto. Na natečaju je sodelovalo 5 avtorjev s 15 fotografijami.

Poudariti je treba, da si v zadnjem času avtorji fotografij izbirajo različna tematska področja, kar je seveda zanimivost dela ptujskega FKK. «Okolje je treba spoštovati, ljudi opazovati in vse nenavadnosti in navadnosti sveta zabeležiti na črnobeli film,» zatrjujejo člani kluba, če jih vprašaš, kakšno je njihovo delo in poslanstvo. Črnobelo izražanje je posebno izražanje, poleg iskanja je važno tudi oko, okus, hitrost, pomenskost itd. Navsezadnje tudi tehnika...

FKK

Otroci in starši

Haloški otrok I

Otrok

V gnezd

V raju

VIKTOR KNEZ

Takšen je svet

Takšen je svet,
kakor ga hočeš živeti:
v svoji lepoti, dobroti,
strahoti, sramoti,
praznoti ali vrednoti,
kakor ga hočeš graditi,
kot zemljo ploditi
za rast med kamenjem.

Rdeče rože

Rože,
rdeče rože!
Poljubljam vas,
rože hrepenenja,
v srcu čutim
ves nemir življenja,
nemir ljubezni,
boja in trpljenja.

Sonce

Sonce je svoboda,
svoboda je resnica,
resnica je ljubezen,
ljubezen je veselje,
veselje je atom.
Kaj sem pa jaz?
kaj pa je človek?
ČLOVEK JE LJUBEZEN.

IRENA VESELIČ

Sladek poet

Bila je sončna sredi
in v skodelici bombonov pet.
„Tiha ljubezen“, dejal si in odšel v svet.
Za tabo sem gledala tri tisoč let,
in spregovorila le nekaj besed.
Potem bila je sredi
in v kristalni skodelici
bombonov stokrat deset.

VALERIJA PERGER

ko si razklepal moj korak
sem še drhtela,
ihtela
in te želela.
Ko si razburkal kri
in nade
in domišljijo
in življenje
je tvoja moč polegla,
postal si zopet
mirno morje,
sijoč
in poln daljav,
jaz sem ostala
tista čer
željna valov,
nemirna
in plaha
s kamenno dušo tvoja,
na vejah v pajčevini
in na pozabljeni obali
gnezdi jo spomini,
ukradena ljubezen ...

koga varaš
na travnati obali
ko v praznini drhti srce?
koga varaš
v nehotni bolečini,
ko prazna sanjam te?
sanjam te,
obalo
tivali
jeklene duše
tista kolesa
ki so pregazila davnine.

ugaša lesk v smaragdih očeh ...

priziga se obup
kakor mogočni
pekoči kres,
ali umira tiha ljubezen?

in če ... v temi in mrazu
bom ostala
v črnem ognju gorja
polna bolečin želja
na tihem s tabo
a brez tebe
ohola senca nekih davnih decembrov ...

VALERIJA PERGER

...
koga čakam
v zvezdnatih nočeh
na obalah
brezmejnosti?
luno,
skriti nasmeh
ali smaragdni lesk
v daljnih očeh?
te oči včasih žarijo ...
koga varaš
v zvezdnatih nočeh
v zlaganih toplotah
hladnih rok?
mene?
njo?
življenje brez nasmeha
vklepa poslednji žar,
daljni čar
brez duše,
ki si jo iztrgal
zdaj tavam sama
po travnati obali.
rušim stebre sočutja
in zidove kesa
brez nad
sladkobe greha
in brez cvetenja
nepozabljenih noči.
tu je obla.
tista.
tvoja in moja.
prišel si sem z valovi
sam val,
ki išče samotno čer,
kjer bi razdaljal
svoj nemir ...

Fant iz Mihove

(posnetek z kodrič)

FRANČEK HOLC

Slovenske gorice

Slovenske gorice v krásni naravi cvetoče
sloves v njih naj bo tudi v bodoče;
vinske gorice iz njih vince sladko
na turiste in goste vpliva toplo.

Jabolka rdeča — slovenjegoriški plod
cvetoča drevesa sloves naravnih lepot,
pod drevesi govedo se pase, se telički podijo
pesmi pastirjev naokrog se orijo.

Gozdovi prostrani prav mični so vsi,
se lovcom po hosti strašno mudi;
ptički po drevmu žvrgolijo
in se zelene narave veselijo.

Ko majniške dni na Gomili akacija cveti
daleč naokrog prijetno diši;
pozneje pa v gozdovih vabljive so gobe,
si pridni gobarji polnijo torbe.

Iz Slovenskih goric so izviki krajevnih govoric,
V Prlekiji dobite gibanic, krapev in potic;
če muzikant zaigra in še pove kakšen vic,
smo Goričani vedno nasmejanj lic.

Že iz davnin je znana Prlekija,
ob robu nje pa slovenjegoriška Gomila;
iz vrha Gomile je lep razgled na vse strani,
zato Gomilo obišče mnogo ljudi.

Na Gomili sta daljnogled in spominska knjiga,
če ta knjiga obiskovalce zanima;
v tridesetih letih v treh spominskih knjigah
nebroj je podpisov ter pesmic o radosti in brigah.

IVAN KREFT

Ptujčan uspešen dirigent v Sydneyu

Naj naprej omenim dirigentovo ime. Piše se Dalibor Sedlbauer. Ptujška šoloobvezna generacija je v času med obema vojnima dobro poznala Sedlbauerjevo družino. Oba starša sta bila pedagoška delavca. Daliborov oče je učence navduševal za glasbo, mati pa za telesno kulturo v okviru Sokola. Če velja reko „jabolko ne pade daleč od drevesa“, potem nam ni potrebno ugovarjati, zakaj se je po očetu tudi sin zapisal glasbi. V tujini je Dalibor dosegel tak razvoj in uspeh, da so se tudi zboru v okviru „Triglava“ slovenskega izseljenskega društva, ki ga vodi on, odprla vrsta v eno najznamenitejših opernih hiš (Opera house) v Sydneyu. Bilo je to 4. oktobra leta 1977. Res da je ta uspeh delno pripisati srečnim okoliščinam, predvsem tej, da je pevski zbor nastopil v okviru prireditve, ki jih Sydneyu posvečajo leto za letom avstralskim priseljencem iz vsega sveta. Ena prireditev nosi naslov

Karneval etničnih skupin. Za to prireditev je pripravil program Guillermo Deys-Arenes z naslovom „A Cosmopolitan Variety Concert“. Ker mu je pri tem pomagala naša izseljenka Dana Kuzmanova, je več ali manj razumljivo, da je bil v nastop vključen tudi pevski zbor Triglav pod vodstvom Dalibora Sedlbauerja. Vendar obe navedeni okoliščini nista bili razlog za tako odločitev, saj je nastop naših pevcev dokazal, da so zasluženo nastopili v Operahousu tako zaradi kvalitete nega petja kot tudi zaradi lepih slovenskih pesmi, ki so navdušile avditorij. Najprej so zapeli slovensko „Oj, Triglav, moj dom“, pri kateri se ploskanje dolgo ni poleglo, pa tudi pri drugi hrvaško-dalmatinski pesmi „Plovi, plovi ...“ je bilo obilo navdušenega odobravanja. Najbolj pa so „užgale“ — „Zabe“.

Če bi ne bilo tolikega odobravanja, bi morda kdo pomislil, da je

le srečnim okoliščinam pripisati, da so slovenski pevci s svojim dirigentom-Ptujčanom lahko nastopili v Sydneyu, v resnici pa je bila odločilna umetniška kvaliteta, zato je prav, če sem dogodek, o katerem še vedno govorimo naši izseljenci, posredoval tudi vam, čeprav ga sam nisem doživel. Srečal pa sem nekatere člane pevskega zbora, žal sem zamudil priložnost, da bi čestital tudi dirigentu.

SLOVES SYDNEYSKE OPERE

Najprej nekaj o tem, kako je potekala gradnja. Njeni začetki segajo v leto 1959, medtem ko je bilo svečano odprtje šele leta 1973. Zamisel za to impozantno stavbo se je rodila v glavi danskega arhitekta Jorna Utrona. Glede na to, da ima Sydney — brez predmetij — dva milijona in pol prebivalcev in je tako največje avstralsko mesto, čeprav ni prestolnica, je pa pomembno gospodarsko in kulturno središče tega kontinenta. Predvidel je več dvoran. Največja je koncertna z 2.800 sedeži, operno gledališče ima 1.500 sedežev, gledališče 750 sedežev. Posebej je še komorna dvorana s prav toliko sedeži. Eksperimentalni oder pa ima 400 sedežev. To impozantno zgradbo ali zgradbo stoletja, kot jo imenujejo, je 20. oktobra leta 1973 odprla angleška kraljica Elizabeta druga.

Kljub tolikemu številu sedežev pa ta stavba ne sodi med največje na svetu, svetovno znana je po svoji arhitekturi. Priznati moram, da nisem občudovalec modernih betonskih zgradb, vendar pa me je ta stavba toliko prevzela, da sem jo zgodaj zjutraj, ko so drugi že spali, hodil večkrat občudovat. Od našega hotela do nje je bilo samo dobrih 15 minut hoje.

Operna hiša je v okolje vzgrajena harmonično. Dolga je 183 metrov in 118 široka. Že na prvi pogled je jasno, da je dal arhitekti operi podoben povečane školjke. Kdor je obdarjen z domišljijo, vidi v izredno razgibani stavbi jadrnico, in jadra v kateri se upira močan veter. Ko sem se povzpela po stopnicah na hodnike, ki obkrožajo v višini kakšnih 20 metrov stavbo in je do njih vstop prost, sem dobil vtis, da se je stavba začela premikati v smeri vetra, ki ga na ploščadi spodaj skoraj ni bilo čutiti, tu pa je imel prosto pot do odprtega hodnika in me priganjal, da čimprej opravim svoj odhod. Ko sem našel zavetje pred vetrom, sem si označil na sydneysem mestnem načrtu še pot, po kateri se bom vrnil v hotel.

MOST, DRUGA NAJVEČJA SYDNEYSKA ZNAMENITOST

Pravzaprav gre za most prek pristanišča in je v tistem delu mesta, kjer je tudi Operna hiša. Čeprav v vratnih kosteh nimam revmatizma, sem kmalu začutil podobne bolečine, gledajoč navpično na most, ki je bil 60 metrov nad mano, na tistem delu, ki teče že nad kopnim. Most so morali graditi v taki višini, da ne bi bil ovira pri plovbi največjim prekooceanskim ladjam.

Stoli, stoli

(posnetek Ivo Ciani)

Iz tega razloga je na dva mogočna stebra postavljen tudi lok iz železne konstrukcije. Oba stebra stojita pravzaprav na suhem v razdalji 1300 metrov, tako da vhod v pristanišče ni zožen. Zaradi lažjega opravljanja popravil na mostu, so vsi deli pričvrščeni z vijaki. Morda je tako konstrukcija tudi bolj prožna, kot če bi bili deli med seboj zvarjeni. Zamisel o gradnji mostu je nastala že leta 1815. Prvi načrt izvira iz leta 1857, prve priprave za njegovo gradnjo segajo v leto 1926, zgrajen pa je bil leta 1932.

PARK, TRETJA ZNAMENITOST

Moram povedati, da se decembra, ko je pri nas zima, začne toplo poletje. Komur ni do kopanja v morju, se lahko hladi tudi v znamenitosti. Čeprav je kopanje v morju takorekoč prosto, ima skoraj vsaka bolj premožna družina tudi manjši ali večji plavalni bazen s sladko vodo ob hiši. Z izjemno veliko pozornostjo so začeli urejevati zelene površine. V parkih so drevesa s tako gostimi in lepo zaokroženimi krošnjami, da skozi nje skoraj ne more prodreti sončni žarek. Pod njimi je mogoče dobro prenesti tudi največjo vročino. Avtomatske namakalne naprave seveda neutrudno zalivajo vse, kar raste v tem parku. V parku je veliko tudi iz tujine uvoženega okrasnega grmičevja, drevja in cvetja, ki po zadostni vlagi uspeva tudi tukaj.

Ob zgodnji jutranji uri ni bilo v

parku žive duše, le ptičje petje je bilo slišati vsepovsod, ptičev pevec pa ni bilo videti, saj jih v bujnem zelenju še najbolj radovedno in bistro oko ne more odkriti. Le če se preveč približa kakšnemu grmu, vidiš za trenutek ptico, ki misli, da jo zasleduješ. Ona pa se preseli v najbližji grm in te odtod iziziva, češ ujemi me, če me moreš.

Tega namena seveda nisem imel, zato sem raje poslušal njihovo petje in mislil na to, kako bi

zanimanja za Avstralijo. Res je bila Indonezija, katero so kolonizirali, veliko bogatejša. Holandci so priložnost zamudili. Sicer pa je vprašanje, če bi bila taka mala dežela sposobna obdržati tolikšno kolonialno posest.

Kako so Angleži gledali na Avstralijo, pa nam pričajo njihovi prvi naseljenci? Bili so to „robijaši“, ki so jih z dvema ladjama pripeljali vključene na ta oddaljeni kontinent in ostali 1788. prvi občani sedanjega Sydneya.

Kot zapornikom jim ni bilo težko urediti bivališča v skalah. Podobno so takrat v Avstraliji živeli tudi domačini. Nihče ne bi verjel, da so živeli kot v kameni dobi. Če bi hoteli, bi v kameni lahko prišli v stik z evropsko civilizacijo, vendar so se zavedali, da to pomeni pogubo. In res so jih že prvi priseljenci začeli nasilno izpodrivati. Kaznjenci so kmalu zgradili svoja naselja, v kateri so se preselili in začeli v njih živeti po evropskem, oziroma viktorijanskem načinu, ker so pač Angleži. Nekaj viktorijanskih hiš iz tistega časa je še ohranjenih. Najbolj znana pa je tista kapetana Sydneya, ki je pripeljal v ta kraj skupino kaznjencev. Tako se je začelo razvijati mesto imenovano po njem. Sprva se je mesto počasi razvijalo, do leta 1801 je bilo 6 tisoč prebivalcev, pozneje pa nekoliko več in že leta 1851 jih je bilo 405.000.

Sydney je obmorski kraj. Zaradi razčlenjenosti obale se lahko razvije v veliko pristanišče. Podnebje je izredno ugodno, v bližnji in daljni okolici pa so pogoji za pridelovanje žitaric, vendar je za gospodarski razvoj Avstralija zanka bolj zanimiva industrija.

AVSTRALIJO SO ODKRIVALI TUDI NAŠI

Ne bi hotel, da bi kdo vzel tak naslov preveč dobesedno. Vendar je v njem nekaj resnice. O tem sem se pogovarjal z našimi izseljenci, ki so prišli v Avstralijo pred 40, ali 50 leti. Pravili so mi, da je bilo takrat življenje v tej deželi silno primitivno. Pripovedovali so, da so imeli tako ekstenzivno kmetijstvo, da niso poznali niti pridelkov, ki bi v tej deželi uspevali. Skoraj bi jim ne verjel, da domače prebivalstvo ni poznalo paradizičnika in da so mu šele naši dopovedali, kako užiten je in kako primeren za njihovo podjetje.

PRVI SO BILI V AVSTRALIJI INDONEZIJCI

Pravzaprav so Indonezijci Avstralijo le obiskovali in sicer njeno severno obalo. Za Portugalske in Špance je znano, da so vedeli za ta kontinent in se na njem bežno ustavljali okoli leta 1588, pogostejše pa so se tu ustavljali Holandci, ki so imeli svoje kolonije v Indoneziji leta 1605. O tem priča otok Tasmanija, ki je vključen v Avstralijo, a ga je odkril holandski pomorec Tasman.

AVSTRALIJO SO OBLJUDILI „ROBIJAŠI“

Holandcem je bilo najbrž žal, da niso pravočasno pokazali pravega

8. marec

(posnetek z kodrič)

10. nadaljevanje

Vse se je odvijalo pred zaprtimi očmi, kakor da bi gledal film. Kakor da se vse znova dogaja. Znova je doživljal nesrečo, tragedijo svojega doma in mlado ljubezen, ki se je končala s šopkom živordečih klinčkov na maturantskem plesu.

Tisto noč ni mnogo spal. Res hudo mora biti duševno trpljenje, ki takemu mladeniču vzame spanje. K očetovi nesreči se je neizbrisno za vedno zagrizlo v njegovo dušo spoznanje, da v trenutno vladajoči družbi ni dovolj zgolj človek. Da je za uveljavitev potrebno še nekaj več, česar srčna kultura sama ne more dopolniti.

V pismu je bilo kratko sporočilo, da je Breda uspešno zaključila glasbeno akademijo in da je njen zaročenec promoviral na pravni fakulteti na Dunaju. Zaroko so opravili na Bredinemu domu. Poroko bodo pripravili v najlepšem gorenjskem letovišču.

Zjutraj je Dušan nepričakovano zaprosil za dopust. Ni mu bilo do dela. Niti ne bi mogel delati. Taval je po mestu. Napotil se je v umetniški muzej, kamor je vedno rad zahajal, če je le prilika nanesla. V umetniških stvaritvah je našel upodobljenih mnogo dogodkov, ki so bili v marsikaterem odtisku podobni njegovemu življenju. Poglobitev trpljenja drugih ga je vzpodbujala. Priključil je izdaten sprehod po lepem Dunajskem gozdu. Proti večeru pa še malo na razvedrilo v Prater, kjer so številne domisljice spremenjene v praktično življenje. Vrnil se je ko so že vsi poglobili spat.

Gospodinja Sabina je bila zaskrbljena za Dušana. Zapahnila je vežna vrata tako, da jih s ključem ni bilo mogoče odpreti. Moral je pozvoniti. Šla mu je odpirat in dosegla svoj namen, da vidi Dušana in presodi njegovo stanje. Bala se je, da ga je morda kaj iztirilo.

Dušan se je vrnil isti, kot je odšel. Manj vesel, a vendar nič posebnega. Naslednji dan je nadaljeval z vsem svojim delom.

Po večerji tisti dan ni posedel z družino pri mizi. Odšel je v delavnico. Začel je delati tretje zlate čevljičke. Sedaj po meri za Bredo. Dokončal jih je v treh dneh ponoči po opravljenem delovniku. Bili so ličnejši in lepši, kot prvi in drugi in na njih sta se lesketali pravi zlati sponki iz čistega zlata.

Nihče ni vedel za koga, ne za kam. Pa tudi vprašal ni nihče, niti mojster. Dušan jih je natlačil z volno, da se ne bi zmečkali in jih zavil v bombaž, da se ne bi odrgnili. Lepo jih je povil v zavojček in odnesel na pošto na Bredin naslov. Na priloženo pismo je napisal: „Nepozabni Bredi čestitke in darilo za poroko. Dušan.“

Še nekaj časa je bil Dušan uklenjen v trpljenje zaradi izgubljene ljubezni. Le zelo počasi so bledeli podoba in spomini na lepo Bredo. Popolnoma zbledeli pa niso nikdar, kakor nobena prva ljubezen nikdar ne izbledi do kraja...

Sledilo je lepo, sončno in vroče poletje. Povsod so ljudje načrtovali dopuste. Tako tudi pri Kosovih. Že več let niso bili nikjer na oddihu. T leto pa je bilo donosno in hčerke že odrasle.

Mojster Kos je povedal, da namerava po dolgem času obiskati domovino svojega rodu. Hotel je pogledati, koliko sorodnikov še živi v starem kraju. „Dušan, če se nam boš pridružil, bi na kratko pozdravili tudi tvojo mater in družino,“ ga je vzpodbudil.

Dušan je napisal materi pismo in pripisal mojstrove namene. Mati je hitro odgovorila, da jih bodo z veseljem sprejeli, pa da bi bilo najbolje priti v času, ko bodo rane vrste grozdja že zorele, da bi napravili skupen izlet v lepe striceve gorice.

Kosovi so bili vabila zelo veseli. Vse tedne, kolikor jih je še ostalo do začetka oktobra, je pridna gospodinja Sabina skrbno pripravljala različna darila za celo Potokarjevo družino in še za stričeve. Samo daril za otroke je bilo toliko, da so jih komaj zbasali v velik kovček.

Za manjše otroke igračke, za dekletca oblečke. Fantičkom pa so v delavnici napravili zimske čevlje iz mastnega ogrskega usnja, da jim ne bo pri zimskih zabavah premakalo.

Prvo oktobrsko soboto na vse zgodaj se je pred Kosovo hišo ustavila kočija zračnega dunajskega izvoščka. Dva iskra vrančica z usnjениmi naočniki in kočija z obveznim rjavim cilindrom na glavi. Kočija je bila zelo velika z dvema klopema sedeži in še s štirimi pomožnimi preklopoma pešedži. Prtljago so naložili na zadnji del podvozja. Ker jih je vseh skupaj bilo mnogo, je Dušan prisedel h kočiji-žu.

Kočija je zdirjala po Ringu in zavila v grajsko ulico proti južni železniški postaji. Mojster Kos je bil sicer že v letih, a še nikda ni bil v svoji ožji domovini in se je potovanja zelo veselil.

Vožnja je potekala za tiste čase hitro in ker je bila pisana družba, ni bilo dolgega časa. Mimo oken so drvela obširna polja in gozdiči, vmes pa mnoge postaje in nešteta naselja.

Šele pozno popoldne je prisopihal vlak na manjšo postajo na progi, ki veže Budimpešto za Reko, dodeljeno Ogrom kot nekakšno okno v svet, podkupnina, da ne bi rovarili proti Avstroogrski zvezi.

Na postaji jih je čakal stric Andrej z navadnim kmečkim vozom; na njem je pripra-

vil tri prečne zasilne sedeže. Najprej so se ustavili pri Potokarjevih, ki so stanovali železnici najbližje. Mati Ana jih je na kratko skromno postregla in se opravičila, da jih ne more prenočiti, ker je bilo njihovo stanovanje pretesno.

Večerjo so pripravili pri teti Angeli, pomagala je tudi Dušanova mati. Mojster Kos in žena sta z mlajšo hčerko ostala pri Andrejevih. Ireno in srednjo sestro pa je Dušan pospremil na drugi konec trga, kjer je bila poročena mlajša teta.

Od dolge poti so bili zmučeni in naslednje jutro je bilo treba zgodaj vstati in se odpraviti v gorice. Že po večerji sta stric Andrej in mojster Kos poskusila silvanca z Vinskih vrhov. Dunajčan ga ni bil vajen in si je kmalu zaželel posteljico.

Oktoberko nedeljsko jutro je bilo prijetno toplo. Vlekla je lahna južna sapica, ki je napovedovala začetek jesenskega deževja. Jutranja zarja je bila rdeča in koprenasti oblaki na obzorju so napovedali, da se bo vreme kmalu spridilo. „Danes bomo uživali še zadnji sončen dan!“ je stric Andrej pozdravil goste, ki so se že zbrali na dvorišču.

Vseh skupaj je bilo toliko, da je moral

razporeženju opazoval Ireno. Zdelo se mu je, da je med petjem podobna Bredi in prvič se je v njem zbudilo čustvovanje, ki ga je prevzelo in mu zasenčilo misli, kakor nežna večerna meglica zasenči drevesa ob potoku. Ko se je prebudil, se je srečal s pogledom matere, ki je zadrego spoznala.

Pridirjali so v dolino in naprej po cesti, ki se vije ob potoku. Sonce se je že skrilo za hribovjem, lahna hladnejša sapica je vela iz obrobni gozdov na pobočjih in ob potoku je vstajala jesenska megla. Postalo je že kar hladno. Ženske so si ovile pisane volnene ovijače okrog vratu, moški pa so si pritegnili klobuke, zavihali ovratnike in zapeli sukniče.

Nad zemljo se je zgostil prvi mrak, ko so ustavili pred stričevo hišo. Glasno in veselo so se poslavljali in pozdravljali. Stric Martin je pognal proti svojemu domu. Spotoma so odložili Potokarjeve, razen Dušana, ki jih je spremljal. Ko sta se poslovila z Ireno, je tudi ona začutila, da je tokrat bilo posebno slovo.

Drugo jutro so se Kosovi odpeljali na Gorenjsko, obiskali so razkropljene sorodnike. V rojstnem kraju staršev sta Kosova doživela tisto notranje razporeženje, ki ga občuti odseljenec, ko

Franjo Brumen

Zamrznjena življenja

(Biografski roman petih rodov)

priskočiti na pomoč še stric Martin, ki je pripeljal Ireno in sestro. Andrej je naložil na lažji voz vse starejše. Mladino in otroke pa stric Martin kar na navadnega lestvičarja, kjer so posedli po tleh po dišeči otavi. Dušan je sedel spredaj in je pri nogah čuval dve veliki košari, ki sta bili ob zgornjem zunanjem robu po vitrah lepo poslikani z živo opekasto rdečo in zeleno barvo, kakršne izdelujejo sosednji Medjimurci za velikonočne navade. V njih sta mati Ana in teta Angela naložila dišečih klobas in sončne tunkovine, ocvrtih piščancev, pečenih gosi in seveda neizbežne pražene krapče, ki so bili bogato nadeti s sladko marelično marmelado.

Gorice so bile toliko daleč, da so prispeli na mesto komaj za malico. Stric je takoj popeljal mojstra Kosa v klet. Poskusila sta nekaj letnikov iz boljših trgateg, ki jih je hranil v manjših sodečih, najstarejše pa že nalite v steklenice, dobro zamašene in zalite s pečatnim voskom, da ne bi izhlapele ter zakopane v drobno dravsko mivko...

Potem pa na ogled vinograda, pod njim še sadovnjaka in gozdiča, ki je na spodnjem koncu pobočja zaključil posestvo.

Ko so se povzpeli nazaj na hrib, sta gospodinjji že pognili pritiče na travi in jih obložili z dobrotami. „Danes bosta malica in obed obenem, po domače, kar na trati. Dobrodošli, posedite in dober tek!“ jih je povabila bolj zgovorna Angela. „Trata ponuja. Vsak naj je, kar hoče in kolikor hoče in naj ponovi, kadar hoče, da ne bo nič ostalo in da ne bomo nosili nazaj!“

Mladi so posedli na ravnem okrog večjega prtiča, starejši po senu, da so lažje obvladali noge. Najprej sočne rezine iz tunke in dišeče klobase, ki so tudi bile zakopane v zaseki, na koncu še potice in krapče. Dekleta so segala bolj po sladkih rečeh, možaki pa so se podprli s krepkejšo hrano, da so lahko pogostejše zalivali z žlahtno kapljico. Nazadnje je stric vzel prazno košaro in narezal ranega grozdja, ki je bilo tisto leto zgodaj zrelo in še posebno sladko, ker je bilo letina zelo sušna.

Med zobjanjem grozdja se je gospodar ponudil z viničarjem. Pogostili so ga po običaju in mu natočili obvezno pletenko, ki jo je dobil ob vsakem gospodarjevem obisku, posebno pa pred prazniki. Viničar je prinesel vode iz mlake in napolnil konje. Zapregli so in dobre volje so se naložili. Mojstru Kosu se je jezik malo zapletal, oči so gledale bolj kalno in postal je redkobeseden. Iz previdnosti sta ga strica posadila na sredo med sebe, da jim kje v kakem ovinku v diru ne bi omahnil z voza.

Na povratku se cesta stalno zložno spušča v dolino in konjički so veselo poskočili, da so obcestna drevesa kar bežala mimo njih. Irena je s svojim zvinkim glasom zapela „Gor čez izaro, gor čez gmajnico...“, ki se je je naučila v Slovenskem krožku na Dunaju. Pritegnila so ostala dekleta in tudi Dušan, ko se je nehote spomnil Brede in njenih lepih melodij.

Sence so postajale vedno daljše, nad zahodnim obzorjem so se oblaki zgostili in prekrili zadnji krajec sonca. Na nebu so se začrtali znaki prvega mraka. Dušan je v posebnem

se po dolgih letih nagnjen v pozno jesen svojega življenja, vrne v rodni kraj.

Bilo je mnogo pogovarjanja in obujanja spominov. Obiskali so grobove pokojnih prednikov. Zjutraj pa so po takratnem običaju vsi šli k maši, ki je bila posebej naročena za domače pokojnike. Že naslednje jutro so se gostje odpravili na dolgo pot proti Dunaju. Na križišču, kjer se odcepi železnica proti Budimpešti, jih je čakal Dušan.

Vitov iz stare domovine je bilo mnogo in tako je čas dolge poti potekel hitreje. Ko so v daljavi za vlakom utonile zadnje slovenske vasi okrog Lipnice, so se še enkrat spomnili rodni krajev.

„Povsod je dobro, doma pa najbolje, pravi star pregovor. Danes sem prvič skoraj podvomil vanj, ko sem videl lepoto rodne grude in dihal njen sveži zrak!“ je pripomnil oče Kas, ko je prestopil domači prag na tujem. „Pravi dom je pač le v domačem kraju...“

Čas je neizprosno tek. Leta so iztrošenega mojstra Kosa vidno upogibala. Začel je naglo hujšati. Oveta lica so obledela in na obrazu se mu je naselila peščena barva, skozi katero je sevala rahla zlatenica. Kljub hujšanju mu je trebuh naraščal in noge so otekale.

Zdravljenje ni zalego. Bila je neozdravljiva bolezen na jetrih. Na spomlad je legel in kmalu so ga pokopali na velikem dunajskem pokopališču v grob staršev.

Mojstrova smrt je bila drugi mejnik v Dušanovem življenju. Kot kažipot na cestnem križišču je usmerila njegovo usodo. Dosedaj je bila njegova dolžnost delo in nadziranje dela drugih. Poslej pa sta se pridružili še odgovornost in skrb. Voditi veliko delavnico in voziti med čermi zavistnih obrtnikov in škarjami davkarjev, ki so pritiskali tembolj, čimbolj je narašal ugled.

Kosova vdova je bila že toliko stara, da ni mogla več misliti na ponovno poroko. Nikogar ni bilo v družini, ki bi lahko prevzel vodstvo obrti. Tudi mlajši hčerki sta že doraščali. Zahajali sta že v višjo gimnazijo in obe sta se posebno zanimali za učenje jezika. Dosedaj je bila ideal poklic profesorice za jezike germanske skupine z dodatkom slovenščine. Druga druga sta se dopolnjevali in spodbujali.

Irena je prispela že na nekako razpotje. Mati je bila sicer preprosta ženska, brez posebne izobrazbe. Po poklicu je bila izučena šivilja. S takim delom pa si ni nikdar služila kruha, ker se je zgodaj poročila in je imela potem dovolj dela z gospodinjstvom in vzgojo otrok. Po naravi pa je bila bistre glave.

Sama pri sebi je sklenila, da je nujno potrebno najstarejšo hčerko usposobiti tako, da bo zmogla uspešno voditi vsaj trgovski del na veliko razširjeni obrti. Nekdo drug pa bo moral, kakor sedaj Dušan prevzeti in voditi strokovna opravila. Le tako so bili izgledi, da se družina primerno preživi in pregospodari, dokler ne prideta tudi obe mlajši hčerki do kruha in pod svojo streho.

Irena se je vpisala na trgovsko akademijo. Mati in Irena sta pogosto razmišljali o usodi njihove družine in ko je vse dovolj dozorelo, je povedala kar naravnost: „Irena, če ne bo šlo

drugače ti ne bo preostalo drugega, kakor poročiti se z vrednim in sposobnim mojstrom, da ti bo strokovno pomagal voditi obrt in gospodariti. Sicer ni izgleda, da bi podjetje v tujih rokah za naš žep dovolj ugodno uspevalo!“

Mati in hčerka sta mislili isto, na Dušana. Niti mati niti hčerka pa druga drugi nista videli v misli in zato nista mogli o tem naravnost spregovoriti. Mati je bila sicer zelo blizu prepričanju, da se bo končno zgodilo tako, kakor si ona zamašila, da bi bilo najenostavnejše, najbolje in z najmanj tveganja. Tudi mlado Ireno so zajemale podobne misli, a vse to z njene strani ni bilo še dovolj dozorelo.

Mlad človek je v svojih mislih in željah še smel in le redkokdaj celo v lastnem sklepu gleda nekaj dokončnega, nezamenljivega. Mlado srce se lažje pomiri z mislijo, če ne bo to, pa bo kaj drugega.

In tako za Ireno zaenkrat vsa podobna razmišljanja niso bila trajna obremenitev...

Ko so potekali meseci strogega žalovanja in so slekli žalne obleke, je začela Irena prigovarjati k veselejšemu načinu življenja. Hotela je pomagati materi iz oklepa samotnega trpljenja, ptiho ma pa je mislila tudi na tesnejše zblíževanje z Dušanom, ki se je še vedno v glavnem oklepal življenja v njihovi družini in razen na kulturne prireditve, ni nikamor zahajal. Irena je hotela videti in preveriti njegov odnos do sebe tudi še v večji družbi izven domačega kroga.

Kmalu po mojstrovi smrti se je Dušan vpisal v nekakšno nadaljevalno šolo, ki je v dvehletnem trajanju vzgajala svoje tečajnike v trgovsko poslovni smeri. Na koncu so tečajniki prejeli diplomske odpustnice, ki so v gospodarskih strokah imele veljavo srednješolske izobrazbe. Poleg strokovnih predmetov so tečajnike vzgajali tudi v splošnih vrlinah. Niso zanemarjali niti lepega vedenja in plesa.

Ko se je Dušan prvič odpravil na plesne vaje in je Irena videla njegovo visoko, lepo grajeno in vitko postavo, ki je v smokingu in lakastih čevljih ter belih rokavicah bila še bolj mikavna, sta se mati in hčerka zbalj zanj.

Spretna mati je porabila priliko: „Irena, tudi tebi ne bo škodilo malo večernega razvedrila v veseli družbi. Tudi zate je prišel čas, da se naučiš lepega in pravičnega plesanja. Najbolje bo, da naprosimo Dušana, da te prijavi v svoji šoli. Imela boš varno spremstvo od doma in nazaj. Jaz za gardno damo nisem več primerna!“

Tisto noč sta obe prespali v posebnem razporeženju, ki je kolebalo med strahom in upanjem. Irena je razmišljala o bodočih plesnih vajah, o plesni obleki z vlečko za valetu in o lepih čevljih, ki ji jih, bo ukroutil Dušan. Mater pa je trla skrb, da morda že prvi večer ne bi neznana plesalka priklenila neizkušene Dušana nase. Mati ni mogla zaspati, dokler Dušan ni prišel domov. Zopet mu je šla odpirat, češ da je pomotoma zapahnila notranji zapah na vežnih vratih. Vse pa je tudi tokrat bilo namenoma, da oceni Dušana po prvem plesnem večeru.

Globoko v Dušanovo srce se je zajedla lekcija, ki jo je doživel z Bredo. Čeprav pri tej neizpolnjeni ljubezni ni bilo nič Bredine krivde, ga je zelo bolelo. V svoji veliki ljubezni je morda pričakoval, da bo Breda skušala odločneje vplivati na razplet. Zakrknil se je. Moral se je sprijazniti s spoznanjem, da je na svetu pač tako, da so različni ljudje, da smo podeljeni v različne sloje na vplivne, ugledne in najuglednejše. Nekje globoko spodaj pa je bila posebno še v tistih časih množica nizkega sloja. On je bil rojen za boljši sloj in je tudi prehodil skoraj že polovico poti do njega, a preklestvo Potokarjevega rodu ga je pahnilo med ponižane in razžaljene, da je moral že kot drugi član svojega rodu stopiti na tirnice zamujenega življenja. Zanj je bila huda zvest, da je pač samo čevljarček s smolnatimi rokami...

Dušan je ostal na prvem plesnem večeru previden, zadržan, skoraj plah. Razgledoval se je in opazoval. Hotel je vedeti, kdo je kaj, odkod so. Ni mu pač bila tuja misel, da ni izključena možnost, da bi kaka naduta plesalka morda privahala nase, čim bi zvedela, da je on samo čevljarček. Zato prvi večer niti pomislil ni na uveljavljanje lastne volje in je počenjal zgolj tisto, kakor je naročal plesni učitelj.

Tako se je mladi Potokar vrnil h Kosovim nedotaknjen in nedolžen s celim srcem in neizpremenjeno brazgotino ponesrečene prve ljubezni.

Naslednji dan je Kosova pri obedu povedala, da želi, da bi tudi Irena hodila na plesne vaje, češ da je to za mladega človeka lepo in celo koristno in da bi bil sedaj najenostavnejša prilika, ker ne bi bilo potrebno iskati spremne dame.

Dušana je novica malo presenetila. Dosedanje življenje ga je navadilo brzdati čustva. V srcu vesel je mirno rekel, da bo Ireno takoj prijavil, češ saj je tako bilo premalo plesalk.

Še isti teden je spotoma stopil do plesne šole. Prijavil je Ireno in že tudi prinesel stalno vstopnico. Mati se je umirila, v družinskem življenju se je k prisrčnosti pridružil še nekakšno ravnotežje in občutek večje varnosti. Dušanovo obnašanje je vse to še podprlo. Postal je bolj sproščen, čutil se je bolj enakovrednega. Sklepov in načrtov ni le odobraval, temveč je sodeloval tudi z lastnim mnenjem.

Skupni nedeljski izleti so postajali bolj pogosti in enotnejši. Nič ni bilo čutiti, da je Dušan prišel k družini. Povsod, pri prijateljih in znancih so vzbujali videz ene družine. Krajši popoldanski nedeljski izleti so se običajno končali v kakšnem znanem dunajskem predmestnem vinotoku in se zaključili s plesom. Irena in Dušan sta vneto preizkušala svoje priučene plesne.

Nadaljevanje prihodnjic

Prisrčnost

linorez, J. Ivežič, 6c OŠ T. Žnidarič Ptuj

pero v rokah mladih

Tokrat imajo besedo in pero učenci OŠ Majšperk, Vito-marci, Lovrenc, Tone Žnidarič in Cirkovce.

Babica

Imam babico. Ime ji je Antonija. Stara je 59 let. Je visoke postave, ima sive oči in sive lase. Je zelo skrbna. Vsako jutro zgodaj vstane in skuha belo kavo, da z bratom ne greva lačna v šolo. Babico razvezim, če je ne ubogam ali prinesem iz šole slabo oceno. To se ne zgodi velikokrat. Babici pomagam na vrtu in pri gospodinjstvu. V hlevu pa ji pomaga brat. Babico imam zelo rada. Tudi ona me ima rada.

Nada Horvat, OŠ Vitomarci

Moj kuža

Doma imamo psa Tigra. Midva sva dobra prijatelja. Je velik, ima plave oči in črno dlako. Privezanega imamo z verigo. Včasih ga izpustim. Takrat leta, skače čez ograjo, ali pa se igra z žogo. Paziti se ga morajo ljudje, ki jih ne pozna, saj Tiger zna tudi vgrizniti.

Janko Turk, 3. r., OŠ Lovrenc na Dravskem polju

Na ulici je kurent

M. Vesenjaj, OŠ T. Žnidarič Ptuj

Sobota, 20. januarja

Bil je lep sončen dopoldanski dan. Ker je stara mama praznovala svoj 73. rojstni dan, sem pričakovala veliko obiskov. Prišla je tudi sestrična z možem in sinom Davorinom. Prinesla je velik šopek in prisrčno darilce, ki je staro mamo zelo osrečilo. Po dolgem slavljenju sta se opravljala domov. Iznenadila sta me, ko me je povabila na počitnice. Hitro sem se oblekla ter odpravila in seveda sem se vsa srečna odpeljala z njima. Bližali smo se kraju, kjer je poročena sestrična. Tik pred domom smo zagledali poškodovan avto. Malo smo se prestrašili, vendar smo ugotovili, da ni bilo tako hudo, kot smo mislili. Vstopim v kuhinjo. Vse nenevadno se mi je zdelo. Znova sem obujala spomine, ki sem jih doživljala med poletnimi počitnicami. Ker je bil otrok zelo utrujen, sem ga pomagala spraviti v posteljo. Nato smo malo pokramljali in pozno v noč zaspali. Ponoči sem se zbudila in gledala naokrog, kajti nisem vedela, kje se nahajam, zato sem te misli opustila in zaspala. Zgodaj zjutraj me je nemočno zimsko sonce, ki je kukalo skozi okno znova zvabilo na noge. Tako se je pričel nov dan.

Sonja Brglez, 8/a
OŠ CIRKOVCE

Jutro z babico

linorez, J. Predojevič, OŠ T. Žnidarič Ptuj

NEDELJA, 21. JANUARJA

Prvi jutranji žarki so se lesketali na oknu moje sobe. Pogledala sem skozi okno. Pokrajina je bila pokrita z belosnežno odejo na kateri so se lesketali žarki sonca, nad njo pa je bila razgrnjena prelepa modrina zimskega neba.

Začel se je nov lep nedeljski dan, meni pa se še ne da vstati, misli mi vedno znova uhajajo h knjigi. Ljubim te deklica, ki sem jo prejšnji večer prebrala. Ta knjiga mi je in mi bo ostala globoko v spominu. Knjiga pripoveduje o

vojnem času, kako se je mlad vojak zaljubil v svojo lepo prijateljico, skupaj sta kovala načrte za bodočnost, toda na koncu je njegova smrt prekržila vse njune lepe načrte. Poskušam se zamisliti, kako hudo je bilo med vojno, ko je bila ljubezen porinjena v ozadje, ko nisi smel pokazati, da si zaljubljen, ker zato ni bilo časa. Kaj pa danes? Danes smo svobodni danes dihamo svobodneje, danes ni več bojazni, da bi ti najdražji padel. S takimi mislimi sem vstala. Kosilo je bilo pripravljeno, zato sem se hitro najedla, pomila posodo, sedla pred televizor in ostali del dneva tako preživela. Toda zvečer ko sem se spravljala spat sem spet mislila na vsebino lepe knjige, ki je ne bom nikoli pozabila.

Dragica Obreht, 8/a
OŠ CIRKOVCE

Prva igrača

Ko sem bila majhna mi je mamica povedala, da greva v Ptuj. Veselila sem se tega dne. V trgovini sem si izbrala medvedka, ki mi ni zadoščal, želela sem si še voziček. Dan za dnevom sem vozila medvedka po dvorišču, tudi spal je zraven mene.

Frančka Hertiš, 4. r., OŠ Lovrenc na Dravskem polju

Kurentovanje

linorez, J. Zajšek, OŠ T. Žnidarič Ptuj

DELOVNI KOTIČEK

Moj delovni kotiček je v podstrešni sobi naše hiše. Ni velik toda je dovolj prostora za učenje tudi za spanje. Okno je veliko in gleda na zahod. Tudi toplo je v tem kotičku, ker me greje radiator. V moji mizi imam tudi dva predala kjer imam vse potrebno za šolo. Imam knjižno omaro v njej imam veliko knjig. Tudi omara mi ne manjka, v njej imam obleko, v njenih predalih pa igrače. Na steni imam nekaj postrovn slik. Eno izmed njih sem naredil sam. Ko naredim nalogo in se naučim, se igram. V soboto, ko nimam pouka, tudi pospravim in počistim moj delovni prostor. Imam ga dobro osvetljenega in v njem je toplo, zato se dobro počutim ob vsaki spremembi vremena.

Tomaž Murko, 3. r., OŠ Lovrenc na Dravskem polju

Papagaj

Naša papiga je dobila mladiče. Ko so se zvalili mi je eden med njimi najbolj všeč. Rekla sem: »Ta bo moj.« Ima rumeno zeleno perje, svetlo sivi kljun. Ker še je majhen je zraven mamice. Ko bo znal sam jesti, ga bom dala v svojo kletko. Izbrala sem mu tudi ime Hanzika. Imam ga zelo rada. Včasih ga dam ven in se igram z njim. Ko bo v svoji kletki ga bom učila govoriti.

Brigita Horvat, 4. r., OŠ Lovrenc na Dravskem polju

Jesenska jutra so hladna in meglena. Neprijetno je iti ven, ker me zebe. Moram se toplo obleči. Pogosto je oblačno. Oblaki se mi zdijo težki in nizki. Večkrat piha veter in zavija okrog oglov. Včasih lije dež kot iz skafa. Če pa zraven piha še mrzel veter, je dež skoraj leden. Drevje je golo. Štrleče veje se mi zdijo kot iztegnjene roke. Ljudje na cesti so toplo oblečeni in obuti. Hitijo po opravkih. Živali v gozdu so dobile gostejo dlako. Njihova dlaka je dobila varovalno barvo, da se lažje skrivajo pred sovražniki. Ob takem vremenu nisem nikoli preveč dobro razpoložena.

Natalija, 3/a, OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

Kurent

linorez, Albina Samec, 6b OŠ T. Žnidarič Ptuj

DOMAČA RAST je literarna priloga **TEDNIKA** in jo izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost **Radio-Tednik Ptuj**, Vošnjakova 5, poštni predal 99. **DOMAČO RAST** ureja uredniški odbor: Nataša Belšak, Viktorija Dabič in Zdenko Kodrič.